

ՀԱԾԿԵՏՎՈՂ ՁՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՆ

2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳՈՐԾՈՒԵԼՈՒԹՅԱՆ
ԵՎ ՄԱՐԶԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ՎԻճԱԿԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ

Համառոտ նկարագիր

ՏԱՐԱԾՔԸ (ՀՀ տարածքի 15.1%-ը).....	4506 քառ.կմ
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆԸ(ՀՀ բնակչ.4.7%)	152.8 հազ. մարդ
որից քաղաքային	103.7 հազար մարդ
գյուղական	49.1 հազար մարդ
ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԽՏՈՒԹՅՈՒՆԸ	34 մարդ/կմ.ք.
 ՀԱՍԱՅՆՔՆԵՐԻ ԹԻՎԸ	109
որից քաղաքային	7
գյուղական	102
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ԹԻՎԸ	135
որից սահմանամերձ,	
լեռնային եւ բարձր լեռնային	105
ՍԱՐՄԱՆԻ ԵՐԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	472կմ
Իրանի հսլամական	
Հանրապետության հետ	42 կմ
Աղբքեցանի Հանրապետության հետ ...	382 կմ
(որից 110կմ-ը Նախիջևանի ԻՀ հետ)	
ՄԱՐԶԿԵՆՏՐՈՆԸ	ք. Կապան

éllaóÝçùç Ù³ ñ½Á ½µ³ Ø»óÝáðÙ ¿ Đ³ ð³ eïí ³ Ýç Đ³ Ýñ³ å»í áðÅþ³ Ý Ñ³ ñ³ í -3 ñ »éº³ Ý
í ³ ñ³ ïúÁ ° Ø·³ í áñí »é ¿ Ð³ å³ Ýç, ¶áñçëç, êçëç³ Ýç ° Ø»õñçç Ý³ EïçÝ í ³ ña³ ì ³ Ý
ßñç³ ÝÝ»ñç Ùç³ í áñÙ³ Ý ³ ñ¹éllaóÝùáðÙ:

Ø³ ñ½Á Ñ³ Ÿ¹Çe³ ŸáøÙ { Ñ³ Ÿñ³ å»í áðÅ³ Ÿ ÉáBáñ í³ ñã³ iÝ »e³ i³ Ÿ
Üç³ iánÝ»ñçó Ù»íÁ „ ½µ³ Ø»óŸáøÙ ³ BE³ ñÑ³ ù³ Ø³ ù³ i³ Ÿ „ é³ ½Ù³ i³ ñ³ i³ Ÿ
Ýß³ Ÿ³ IáðÅ³ Ÿ i³ ñ³ áñ³. áðÛÝ »Cñù:

Ø³ ñ½ÇÝ µÝáñáß ¿ TÉÇÙ³ ð³ ð³ Ý i Çå»ñC Ù»Í µ³ ½Ù³ ½³ ÝáðAðAðÝÁ
 Ù»ñÓ³ ñ³ 13 ñÓ³ lÇÝCÓ ÙÇÝä Ù»ñÓµ »e³ lÇÝ: Ø³ ñ½Ý ³ áùC ¿ ÁÝÍ ÝáðÙ µáðe³ ð³ Ý
 ð³ Ý 13 Ý 3 BÉ³ ñÑC µ³ ó³ eCí µ³ ½Ù³ ½³ ÝáðAð³ Ùµ, Ñ³ ñáðeëi ¿ µÝ³ ÑáðÙu³ lÇÝ
 eëáðñëÝ»ñáí, á³ i Ù³ ÙB³ TáðA³ lÇÝ µÝ³ ð³ Ý ÑáðB³ ñØ³ ÝÝ»ñáí: ²Ù»Ý³ µ³ ñØñ
 E»éÝ³. 3. 3 ÁÁ ð³ ááði çáðOÝ ¿ »ñI ñáñ¹A Ñ³ Ýñ³ á»i áðAðAðÝáðÙ (3906Ù), ³ Ù»Ý³ ó³ ñ
 ð³ ð³ i Á Íáí Ç Ù³ ð³ »ñáðAçó 370 Ù»i ñ ¿ (Ø»ñCç i ³ ñ³ ð³ Bñç³ Ý). EáBáñ · i »ñÝ »Ý
 àñáí ³ ÝÁ, àðCçÝ, Ø»ñCÝ. µÝ³ ð³ Ý ³ ññ»ëi ³ ð³ Ý çñ³ i 3 ½³ ÝÝ»ñCÓ Ñ³ ði ÝC »Ý
 ð³ ááði EçxÁ, è çáðñ »ñAðE- ñáE Èx³ ðÝ»ñA, þ³ Ùµç »êå ³ Ý 13 ñØ³ ÝC çñ³ Ùµ³ ñÝ»ñA:
 Ú: i ³ ð³ ñ Ñ³ Ý³ ÍáÝ»ñáí Ñ³ Ýñ³ á»i áðAð³ Ý 3 Ù»Ý³ Ñ³ ñáðeëi Ù³ ññÝ i:

Đ3 Ýñ3 N3 Úí »Ý Ø3 c3 n3 Ýç, 13 á3 Ýç, 2. 3 n3 Tç, , 3 eí 3 l»ní ç, Eçxùç, êí 3 n3 Ýóç Ùáéçmu»Ýç, áÖÝÓç, áeí áo .. N3 ½l 3. Ùáõí 3 l»Ù»í 3 ÖÝ»ñç N3 Ýu3 1 3 l»ñ»ñA: ¼. 3 Eç »Ý µ3 ½l 3 Eí ç, Ù3 nÙ3 nç, Tñç, T3 lç á3 B3 nÝ»ñA, T3 Á3 Yl 3 nÅ»ù .. Tçe3 Á3 Yl 3 nÅ»ù ù3 n»ñç Ù»í i »ë3 T3 Ýç, Nç1 náç Y»ñ. »í Çl Ù»í é»ëáõñéÝ»ñ, µ»ññç e»»3 Ná»ñ, 3 Yl 3 EÝ»ñ .. 3 Eål3 Yl Ù3 n. 3. »í CÝY»ñ:

Ý3 Í3 Ý ÑáðB3 ñÓ3 ÝÝ»ñÇÓ Ñ3 Ùí ÝÇ »Ý ¶áñÇëC .. ÊÝÓáñ»ëlC Sµáõñ· »ñÝ| áó
ù3 ñ3 Ùñ»ñÁ, þ3 ûçÇ çñí »ÅÁ (18Ù) Öáùñ Ðáí Í3 ëç 3 Ù»Ý3 µ3 ñõñ çñí »ÅÁ, àñáí 3 ÝÇ ..
àÕççç ïçñx»ñÁ, §é3 Í3 ÝÇ Í3 ÙáñçÁ!, Í 3 ïç 3 ßE3 ñÑC 3 Ù»Ý3 Ù»Í µÝ3 Í3 Ý eáeçÝ»ñç
é»ÉçÍ Í3 ïçÝ åáññ3 ÌÁ (60 Ñ3), þçÍ 3 ÑáñC 3 ñ. »EáóÁ, ØÃÝ3 ÓáñC 3 Ýí 3 éÁ:

Ø³ ñ½Á, . ñ³ í »Éáí é³ ½Ù³ í 3 ñ³ Í³ Ý „ 3 ßÈ³ ñÑ³ ù³ Ø³ ù³ Í³ Ý Ýß³ Ý³ Í³ áoÅÙ³ Ý
Í³ ñ³ áñ ¹Çñù, áoÝ»Ý³ Éáí µÝ³ ÑáoÙÙ³ ÙÇÝ Ñ³ ñáoëí Å³ ß³ ñÝ»ñ, ³ ñii 3 1 ñ³ Í³ Ý Ù»Í Ý»ñáoÅ
„ Ñ³ Ý¹Çë³ Ý³ Éáí Ñ³ Ýñ³ Å»í ÅoÅÙ³ Ý 3 Ù»Ý³ ÉáBáñ Í³ ñá3 Í³ Ý „ í Ýí »ë³ Í³ Ý
ÙÇ³ Í áñÝ»ñÇó Ù»Í Á, ¹é „ ÙÝáoÙ ¿ Ñ³ Ù»Ù³ í 3 µ³ ñ ûÇá µÝ³ Í»óí 3 Í „ í Ýí »ë³ Å»é ÅáoÙ
Ùáoñ³ óí 3 Í, eáoÇ³ É-í Ýí »ë³ Í³ Ý „ ÅáOáí ñ¹³. ñ³ Í³ Ý Éáoñç ÑÇÙÝ³ EÝ¹ÇñÝ»ñ áoÝ»óáO
í 3 ñ³ Í³ ßñç³ ÝÝ»ñÇó Ù»Í A:

Ø³ ñ½áôÙ ³ éí³ ÑÇÙÝ³ EÝ¹ÇñÝ»ñÝ ³ é³ í »é³ å»ë å³ Ù³Ý³ í áñí ³ í »Ý Ñ»í .. Ø³ E · áñÍ áÝÝ»ñÁí .

Ó3 ñ½Ç i Yí »éáðÃÙ3 Y ÁY1Ñ3 Yáðñ ƒ3 í 3 ÉáðÙ . »ñ3 TéáðÁ 3 ñ1 ðæðÝ3 µ»ñáðÃÙ3 Y .. ðæðÙ3 i Yí »éáðÃÙ3 Y xðæðÙ»ñY »Y (Ñ3 Ýñ3 á»i áðÃÙ3 Y Ñ3 Ù3 á3 i 3 eE3 Y xðæðÙ»ñC ÁY1Ñ3 Yáðñ ƒ3 í 3 ÉáðÙ T3 ïÙáðÙ »Y 16.1 .. 9.1%): ' »éY3 ÷ aE3 1ñáðÙY»ñA Ù3 ñ½áðÙ Çñ3 i 3 Ý3 óí »E »Y µ3 ó3 é3 á»e ÁY1Ñ3 Yáðñ u. i 3 . áñÍ Ù3 Y 3 i i áÙáµçE3 lçY i ñ3 Yéåáñi áí :

Ø³ ñ½Ç å»ї ³ї³Ý ÙÇ³ eÝ³ї³Ý . ñ3 ÝÓ³ Ù³ї ॥³ ÝáðÙ Ñ³ BÍ ³éí ³ї »Ý 2740
Cñ³ї³ ì³ ì³Ý³ї³Ý³ ÝÓ ॥ 3457 ³ÝÑ³ї ॥ Ó»éÝ³ ñї³ї »ñ:

Ø³ ñ½áºÙ ÑçÙÝ³ Í³ ÝáºÙ ³ éÍ³ »Ý ³ ÝÑñ³ Å»ßí Ý³ E³ å³ ÙÙ³ ÝÝ»ñ µ³ ½Ù³ xÙáºÙ
í Ýí »ëáºÅÙ³ Ý Í³ ½Ù³ Í»ñáÙ³ Ý ³ ½Ù³ ñ· 3 ÕÙ³ Ý Ñ³ Ù³ ñ:

Ø³ ñ‰å»ї ³ ñ³ Ýç · áñÍ áøÝ»áøÃø³ Ý ï ³ ïÙ³ ï »ñåÙ³ Ý
ÁÝ¹Ñ³ Ýáõñ Ñ³ ñó»ñ

Úñ»Ýé¹ ñáðÁÙ³ Ùµ Çñ»Ý í »ñ³ å³ Ñí³ Éç³ ½áñáðÁÙáðÝÝ»ñÇ Bñç³ Ý³ TáðÙ Ù³ ñíåå»í Á³ å³ ÑáÍ»É ¿ ĐĐ ûñ»ÝùÝ»ñÇ, ĐĐ Ý³ È³. 3 Ñç Nñ³ Ù³ Ý³. ñ»ñÇ, T³ ñ. 3 1ñáðÁÙáðÝÝ»ñÇ, ĐĐ T³ é3 í 3 ñáðÁÙ³ Ý .. í 3 ñá3 å»í Ç áñáBáðÙÝ»ñÇ, ÇÝåå»ë Ý³ .. ÝáñÙ³ í Çí 3 ïE Çñ³ í 3 T³ Ý³ Tí »ñÇ T³ í 3 ñáðÙÁ:

Ø³ ñ½å»ї 3 ñ³ ÝÇ ї 3 ÝáÝ³ 1ñáðÅÙ³ Ý Ñ³ Ù³ Ó³ ÍÝ ї 3 ÝáÝ³ ї 3 ñ· ï »Ý Ù³ ñ½å»ї Ç
ї »Ø³ ї 3 ÉÝ»ñÇ, Ù³ ñ½å»ї 3 ñ³ ÝÇ 3 BE³ ї 3 ї 3 ½ÙÇ Ø»ї 3 í 3 ñÇ ї áØÙçó Ù³ ñ½å»ї 3 ñ³ ÝÇ
3 BE³ ї 3 ї 3 ½ÙÇ ї 3 éáooí 3 Íù³ lçÝ .. 3 é³ ÝÓÝ³ óí 3 Í eii áñ³ µ³ Å³ ÝáðÙÝ»ñÇ
3 BE³ ї 3 ÝùÝ»ñÇ Ñ³ Ù³ ї 3 ñ· áðÙÁ: 2BE³ ї 3 ÝùÝ»ñÁ ї 3 ½Ù³ ї »ñåÍ »Ý Ù³ ñ½å»ї 3 ñ³ ÝÇ
3 BE³ ї 3 ї 3 ½ÙÇ ї 3 éáooí 3 Íù³ lçÝ .. 3 é³ ÝÓÝ³ óí 3 Í eii áñ³ µ³ Å³ ÝáðÙÝ»ñÇ
ї 3 ÝáÝ³ 1ñáðÅÙ³ Ý»ñÇÝ áð 3 BE³ ї 3 Ýù³ lçÝ ї ñ³. ñ»ñÇÝ Ñ³ Ù³ å³ ї 3 eE³ Ý:

2008 ÁÍ 3 Í 3 ŶÇÝ Ú3 ñí½å»í 3 ñ3 ŸÇ Í 3 éáôóí 3 Íù3 ŦÇÝ .. 3 é3 ŸÓÝ3 óí 3 í
ëi áñ3 µ3 Å3 ŸáôÙÝ»ñÇ Ñ3 Ú3 ñ ë3 ÑÙ3 ŸÍ »É ïñ 145 Ñ3 ëi Çù3 ŦÇÝ ÙÇ3 í áñ, áñÇó 116-Å¹
ú3 Õ3 ú3 óÇ3 Í 3 ŸÍ 3 é3 ñáôÅÙ3 Ÿ å3 Bï áÝÝ»ñÇ:

Ê³ ÑÙ³ ÝÍ³ Í¹ Í³ ñ· áí¹ Í³ ïÙ³ Í¹ »ñåáí¹ »É¹ ï¹ Ù³ ñ¹ ï³ ïÙ³ Ý¹ »ÝÄ³ Í³ ïláóÄ³ Ý¹ Báiñç¹ 150
Í³ ïÙ³ Í¹ »ñåáóÄ³ ïláóÝ¹ »ñç¹ · áñÍ¹ áoÝ¹ áoÄ³ ïláóÝ¹, Ñ³ Ù³ Í³ ñ· í¹ »É¹ Ñ³ Ýñ³ å¹ »í¹ ï³ Í³ Ý¹ · áñÍ¹ 1çñ¹
Ù³ ïÙ³ ÝÝ¹ »ñç¹ ï³ Í¹ »ÉC¹ ù³ Ý¹ 70 Í³ ñ³ ïÙ³ ïÙ³ Ý¹ Í³ ê³ ïláóÄ³ ïláóÝ¹ »ñç¹ 3 BE³ Í³ ÝUÁ:

Ø³ ñ½å»ї ³ ñ³ ÝÇ 2008Å. · áñÍ áðÝ»åðÅÙ³ Ý Ñ³ Ù³ ñ Ñëi ³ Ì»óí »É »Ý Ù³ ñ½Ç
½³ ñ· ³ óÙ³ Ý ÑÇÙÝ³ Ì ³ Ý áðÖÖáðÅÙ³ Ý»ñÁ, Ù³ ñ½áðÙ ³ éÌ ³ .. ³ é³ çÝ³ Ñ»ñÁ ÉáðÍ áðÙ
å³ Ñ³ ÝçáØ éáðC³ É-i Ýi »ë³ Ì ³ Ý ÑÇÙÝ³ ÈÝ¹çñÝ»ñÁ, ¹ñ³ Ýó ÉáðÍ Ù³ Ý Ñ³ Ù³ ñ ÙB³ ÌÍ »É
³ ÝÑñ³ Å»ßi ÙÇçáØ³ éáðÙÝ»ñ, áñáÝù Ì »Ó ¿ÇÝ · i »É Ù³ ñ½å»ї Ç 2008Å. ³ ßÈ³ i ³ Ýù³ ÚçÝ
Íñ³ · ñáðÙ:

Ø³ ñ½å»ї Ç 2008Å. ³ ßÈ³ î ³ Ýù³ îçÝ Íñ³. ñç Ñ³ Ù³ Ó³ ïÝ, Ù³ ñ½ç ëáóç³ É-
ї Ýí »ë³ î ³ Ý. áñÍ áðÝ»áðÅÙ³ Ý ÑçÙÝ³ î ³ Ý áðÖÓáðÅláðÝÝ»ñÝ ;çÝ¹

ĐĐ   Č 3 é 3 ī 3 n̄áôĀl̄b̄ Y   ī 3 n̄ 3 ū 3 l̄ç Y   ū 3 ū 3 ī 3 YáôĀl̄b̄ Y   3 n̄ 1 l̄áôY 3 ī » ī
 Ç n̄ 3 ī 3 Y 3 ó ū 3 Y   ū 3 n̄ ½ C e áô C 3 ē - ī Y i » e 3 ī 3 Y ī Ç x 3 ī C ī 3 l̄áôY 3 ó ū 3 Y Y áô µ 3 n̄ » ē 3 ī ū 3 Y Y
 áô ÕÓÍ 3 ī . áñÍ áô Y » áô Äl̄b̄ Y   3 n̄ 1 l̄áôY ū áô ū N Ç Ù Y 3 ī 3 Yáô ū 3 á 3 Náí ī » ē ī ū 3 n̄ ½ A » ī 3 n̄ 3 Y C,
 ī » ū 3 ī 3 Y Ç Y Ù Y 3 ī 3 n̄ ū 3 Y ū 3 n̄ U Ç Y Y » n̄ C   N 3 Y n̄ 3 á » ī 3 ī 3 Y . áñÍ 3 1 Ç n̄ ū 3 n̄ U Ç Y Y » n̄ C
 ī 3 n̄ 3 ū 3 l̄ç Y   3 é 3 l̄áôÄl̄b̄ Y Y » n̄ C   N 3 ū 3 ī » ū   N 3 ū 3 ū 3 l̄ç Y Y » ó 3 ī N 3 ū 3 . áñÍ 3 ī O áô Äl̄b̄ Y A,
 á » ī 3 ī 3 Y   N 3 ū 3 l̄ñ n̄ 3 l̄ç Y B 3 N » n̄ C Y Y » n̄ 1 3 B Y 3 ī ½ áô . áñÍ 1 áô U Á:

æ³ ñµ»ñ³ µ³ ñ, »ñl áð³ µÄÇ ûñ»ñçÝ, Ú³ ñ½å»i Ç Úáï ³ Ýö³ óí »É ³
 . áñl ³ l³ ñ. ³ i áñ³ l³ Ý µÝáðÄÇ ûå»ñ³ i Çí Éáñññ¹³ lóáðÄáðÝ, áñç ÁÝÄ³ óúáðÙ
 l³ éáðòí ³ lù³ lçÝ ³ é³ ÝÓÝ³ óí ³ l eí áñ³ µ³ Å³ ÝáðÙÝ»ñç Õ»l³ i ³ ñÝ»ñÁ eí ³ ó»É »Ý
 Ñ³ Ù³ Å³ i ³ eE³ Ý Ñ³ ÝÓÝ³ ñ³ ñ³ l³ YY»ñ, Ý»ñl³ l³ óñ»É i »õ»l³ i ³ áðÄáðÝ Ý³ Éáñ¹
 B³ µ³ Äí ³ ÁÝÄ³ óúáðÙ l³ i ³ ñ³ l ³ BÆ³ i ³ ÝùÝ»ñç, ³ eÍ³ EÝ¹çñÝ»ñç ³ é³ cçl³
 ³ Ý»EçùÝ»ñç Ù³ eçÝ, Ù³ ñ½å»i ÇÝ ½»l áðó»É l³ i ³ ñU³ Ý »ÝÅ³ l³ +³ eí ³ AðÅ»ñç Ù³ eçÝ
 (³ Ýö³ óí ³ l 29 Éáñññ¹³ lóáðÄáðÝáðÙ i ñí »É; 127 Ñ³ ÝÓÝ³ ñ³ ñ³ l³ Y):

àðB³ 1ñáðA³ Ý T »Ýi ñáYáðU »Ý »Ó»É ĐĐ ûñ»Ýé 1ñáðA³ Ý å³ N³ YçÝ»ñC T³ i 3 ñÙ³ Ý
3 å³ Náí Ù³ Ý áðOÖáðA³ Ùµ Ù³ ñíåðU Çñ³ T³ Y³ óí a³ 3 BÉ³ i 3 YúÝ»ñC ÁYÄ³ óùA, ĐĐ
T³ é3 í 3 ñáðA³ Ý .. í 3 ñä³ å»Ü C áñáBáðUÝ»ñáí ûå»ñ³ i Cí ÉáðI ÁðU å³ N³ YçáO N³ ñó»ñA;

Đ³ BÍ »í áō Â³ Ù³ Ý³ ī³ Bñç³ YáôÙ Ù³ nñåå »í Ç TáÔÙÇó Ý»ñí³ l³ óí »é ð ĐĐ
í³ é³ í³ nñåôÅl³ Y áñåBÙ³ Y 16 Ý³ E³. Çí. ÁY¹áôÝí »é ð 14-Á, ÁY³ óùÇÙ»ç ð 2-Á: l³ óç³ l¹,
Ù³ nñåç eáóç³ E-í Yí »ë³ í³ Y íçx³ l¹ C µ³ n»é³ í³ Ù³ Y .. í³. 3 í EÝ¹çñY»ñÁ ÉáôÍ »éáô
Ýå³ í³ l¹ Ù³ nñåå »í Á ĐĐ í³ é³ í³ nñåôÅl³ YÁ .. Y³ E³ ñ³ nñåôÅl³ ÝÝ»ñçY ð Y»ñí³ l³ óñ»é
96 3 é³ ç³ nñl³ áôÅl³ Ý .. ÙççÝáñ¹ áôÅl³ Ý, áñçó 61-Á ÉáôÍ áôÙ ð eï³ óí »é, 23-Á ÁY³ óùÇÙ»ç
ð, 12-Á áç ÉáôÍ í »é ì³ áí³ í yççÝ³ Yé³ í³ Y .. l³ lÉ EÝ¹çñY»ñç N»í : Úáôñ³ u³ Yáôñ³ l³ Ùçé
3 Ù÷á÷í áôÙ ð Ù³ nñåå »í Ç TáÔÙÇó ĐĐ í³ nñå³ å »í ÇY, Y³ E³ ñ³ nñåôÅl³ ÝÝ»ñçY
Ý»ñí³ l³ óí³ l³ é³ c³ nñl³ áôÅl³ ÝÝ»ñç C l³ i³ nñÙ³ Y ÁY³ óùÅ:

Ø³ ñ½å»í ³ ñ³ Ýç ³ BÆ³ í ³ í ³ ½Ùç ³ éáooí ³ Í ù³ ÙçÝ ³ é³ ÝÓÝ³ óí ³ í
ëi áñ³ µ³ Å³ ÝáoÙÝ»ñç áooéaoÙÝ³ eçñáoÅùáoÙÝ»ñç ³ ùÙÝ³ ñl áoÙÝ»ñç ÑçÙ³ Y ³ ñ³
Ù³ ñ½å»í ç ³ áoÙçó ³ é³ ç³ ñl áoÅùáoÙÝ»ñç »Y Ý»ñl ³ ð³ óí »E Ùç B³ ñù ûñ»ÙñÝ»ñç
Ý³ E³ . Í »ñç, ûñ»ÙñÝ»ñáoÙ ÷ á ÷ á EáoÅùáoÙÝ»ñç ³ í ³ ñ»Eáo ³ Ùç ñç ³ ï³
Ý³ E³ . Í »ñç, ûñ³ Ù»ñl³ f:

Đ»İ āO3 İ 3 Y „ N3 Ù3 İ 3 n. İ 3 İ 3 B E 3 İ 3 Y U ı İ 3 n i »E Ù3 n i k a ù Ù 3 e i 3 N C U Y 3 E Y 1 C h Y »n Ç E a o Ù 3 Y 3 e 3 Y O C Y 1 n 3 . n 3 l C Y 3 e 3 c 3 n i a ù A l a ù Y Y »n A Đ Đ İ 3 e 3 İ 3 n a ù A l a ù Y Y »n İ 3 l 3 o Y »E a o a ù O ù a ù A l 3 Ü m , C Y a a »e Y 3 „ Đ Đ a »i mu a ù n »C 2009A. Y 3 E 3 . İ »n Ç İ 3 y ù Ü 3 Y „ Đ Đ e ù a ù Y C u Ü 3 n i k C 2009A. e a o C 3 E -i Y I »e 3 İ 3 Y 1 C x 3 İ C Ü 3 n »f 3 İ l 3 Y 1 »k 3 Ü »n i f :

þ³ ñáðÝ³ Tí É ɿ Úçç³ ½. 3 ÙçÝ Tí³ éáðíóÝ»ñç, µ³ ñ». áñí³ Tí³ Ý
Tí³ ½ Ù³ Tí»ñåáðíÙáðÝÝ»ñç .. ÑçùÝ³ 1ñ³ ÙÝ»ñç Ñ»í³ Tí Cí Ñ³ Ù³. áñí³ Tí³ óáðíÙáðÝÁ:

Ø³ ñ½ç éáóç³ É-í Ýí »ë³ Í³ Ý í Çx³ Íç µ³ ñ» È³ ÍÙ³ Ý, ÇÝåå»ë Ý³ .. 3 é³ çÝ³ Ñ»ñ ÁéaoÍ áoÙ å³ Ñ³ Ýçáõ ÑçÙÝ³ ÈÝ1çñÝ»ñç ÉáoÍ Ù³ Ý Ýå³ i 3 Íáí i 3 ñí 3 ÁÝÃ³ óúáoÙ i »³ Í³ Ý .. Úçç³ ½.. 3 ÚçÝ Í³ éáóñóÝ»ñç, ÑçÙÝ³ 1ñ³ ÙÝ»ñç .. µ³ ñ». áñÍ 3 Í³ Ý Í³ ½Ù³ Í»ñå áoññåøÝÝ»ñç Ùccáóáí Cñ³ Í³ Ý³ óí »É »Ý Ý»ñ¹ñáoÙ³ ÚçÝ, ÑáoÙ³ ÝCí 3 ñ ..

Í 3 ñÍ 3 ÚçÝ Í ñí3. ñ»ñ³ Báõñç 6,64 ÙÉñ1. 1ñí3 Ù ÁÝ1ñ³ Ýáõñ 3 ñÅ»ùáí (ñ³ í »Éí 3 í N 2), ÁÝ1. ñÍ »Éáí Ù3 ñ½ç · ñ»ñ³ muáéáñ ñ³ Ù3 ÙÝùÝ»ñÁ:

Ø³ ñ½ç ÷ áúñ `` ÚçççÝ µç½Ý»ëç ³ ç³ ÞóÙ³ Ý Ýá³ i ³ Þáí çñ³ Þ³ Ý³ óí »É »Ý Ùáí 5,5
Ùéñ¹. ¹ñ³ Úç ³ í »Éç ù³Ý 4000 ¹ ³ ñi³ ÙçÝ Íñ³. ñ»ñ. SEF áóÝçí »ñé³ É ¹ ³ ñi³ ÙçÝ
Í³ ÿÙ³ Þ»ñááðñ³ Ý ÞáÓÙçó Ùáí 860ÙéÝ. ¹ñ³ Ù, UMCOR §²ñ». ³ Þ | ¹ ³ ñi³ ÙçÝ Íñ³. ñç
Þñç³ Ý³ ÞÝ»ñáòÙ 600 ÙéÝ. ¹ñ³ Ù, §²ñµ³ -ñ»í Çi ³. ñçíáé µ³ Ýí | ö`À-ç ÞáÓÙçó Ùáí
3,6 Ùéñ¹. ¹ñ³ Ù: Añ³ Þ³ Ý³ óí »É »Ý ³ í »Éç ù³Ý 2.0 Ùéñ¹. ¹ñ³ Úç ½³ ñ. ³ óÙ³ Ý Íñ³. ñ»ñ,
óáóò³ µ»ñí »É Ùáí 277.2 ÙéÝ. ¹ñ³ Úç ÑáòÙ³ Ýçí ³ ñ ú· ÝáòÁlláòÝ:

Ø³ ñ½å»ї 3 ñ³ ÝÇ 3 ç³ ÌóáðÃÙ³ Ùµ .. ĐÆØÒ Íñ³. ñÇ Ñáí 3 Ý³ Í áñáðÃÙ³ Ùµ Ù³ ñ½ç
 í 3 ñ³ Í 3 Bñç³ YY»ñÇ µç½Ý»ë 3 ç³ ÌóáðÃÙ³ Ý Ì»Ýí ñáYY»ñÁ Ì 3 ½Ù³ Ì»ñå»óÇÝ ßêlåðÝçù
 äèà, %øêäà -2008! Ù³ ñ½ç ÑÇÙÝ³ Ì 3 ÝáðÙ í »Ø³ Ì 3 Ý ÑáðÙù í »ñ³ Ùß³ ÌáÔ .. èYY¹Ç
 3 ñí 3 1 ñáðÃÙ³ Ùµ ½µ³ Øí áÔ · áñÍ 3 ñ³ ïÝ»ñÇ óáðó³ Ñ³ Ý¹»ë -í 3 x³ éù:

2008 ÁÍ ³Í ³Ý Ç ÁÝÄ³ óùáðÙ Ù³ ñíå»Í ³ ñ³ ÝÇ .. °2ÐÍ °ñ..³ Ýþ³ Ý . ñ³ è»Ýþ³ Í Ç Ñ»Í . áñÍ Ý³ Í ³Ý Í ³ ã»ñÁ Í ñ»É »Ý ß³ ñáðÝ³ Í ³ Í ³Ý µÝáðÙ, áñÇ 3 ñ¹ÙáðÝúáðÙ Í ³ ã³Ý .. ¶áñçé ù³ ð³ ùÝ»ñÇ µÝ³ ã³ Ñå³ ÝáðÙ³Ý Í »Ø»Í ³Í ³ Í ³ ãðÙ³Ý Ñ³ è³ ñ³ Í ³ Í ³Ý .. Í »ÝÍ ñáÝÝ»ñÁ Í ³ Í ³ É»É »Ý ³ Í ³ ÇÍ . áñÍ áðÝ»áðÙáðÙ:

Öáun̄ „ ÜçççÝ Ó»éÝ³ n̄l³ t̄ ÇñáoÃl³ Y ½³ n̄ ³ óÙ³ Y ádÓÓáoÃl³ Ùµ t̄ ³ n̄ áO
 ³ BË³ t̄ ³ YùY»ñÁ áñáB³ t̄ Çáñ»Y Yå³ eï »E »Y ½µ³ Õí ³ fáOÃl³ Y Ù³ t̄ ³ n̄ ³ t̄ Ç
 µ³ n̄Oñ³ óÙ³ YÁ, µÝ³ t̄ ááoÃl³ YÁ Ù³ i áooí áO f³ e³ llaoÃllaoÝY»ñÇ Bñç³ Y³ t̄ Ç ÁY¹e³ ÙY³ YÁ,
 µ³ n̄ »E³ i »E Üñó³ t̄ ó³ lçY Üçç³ i ³ lñÁ, ÜççÙ³ n̄½³ lçY t̄ ááä»ñ³ oç³ lç eï »ÖÍ Ù³ YÁ,
 å»i ³ t̄ ³ Y „ t̄ »Ö³ t̄ ³ Y lláöç»Y»ñÇ »i ³ Ùáöi Y»ñÇ ³ i »E³ óÙ³ YÁ „ ³ lçY:

ê³ ī³ ÙY áÉáñíí áóÙ ½· ³ ÉC EÝ¹ÇñÝ»ñ »Ý ³ é³ ç³ ó»É ī³ áí ³ í ÙÇç³ ½· ³ ÙçÝ Báóí³ ÙáóÙ · áóÝ³ í áñ Ù»í ³ ÕÝ»ñç . Ý»ñç ³ ÝÍ Ù³ Y Ñ»í ³ Yùáí Ù³ ñ½ç Ñ³ Yù³. áñí ³ ì³ Y ³ ñ1ÙáóÝ³ µ»ñáðÃÙ³ Y xÙáññçÝ èå³ è³ ñí áó ë³ ½Ù³ Í»ñå áóÃÙáóÝÝ»ñáðÙ ³ BE³ ì³ í »Õ»ñç ÑÝ³ ñ³ í áñ Íñx³ í áóÙÝ»ñç Ñ»í :

„Úñ»Yé¹ñáðÁÙ³ Úµ e³ ÑÙ³ Yí ³ í ³ ñ· áí Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ YÇ TáØÙÇó áðeáðÙY³ eÇñí »É »Ý Ù³ ñ½³ ïçÝ »ÝA³ í ³ ïláðÁÙ³ Y 17 í ³ ïÙ³ í »ñåáðÁÙáðÝÝ»ñÇ, 6 ÁÝÍ »ñáðÁÙáðÝÝ»ñÇ .. 10 Ñ³ Ù³ Ýñüç Õ»í ³ í ³ ñÝ»ñÇ ÁY¹áðY³ í Çñ³ í ³ í ³ Y ³ í í »ñÇ Ñ³ Ù³ á³ í ³ eÈ³ YáðÁÙáðÝÁ ĐĐ ûñ»Yé¹ñáðÁÙ³ YÁ: Ø³ ñ½³ ïçÝ »ÝA³ í ³ ïláðÁÙ³ Y »ñÍ áð í ³ ïÙ³ í »ñåáðÁÙáðÝÝ»ñÇ Õ»í ³ í ³ ñÝ»ñÇ TáØÙÇó ÁY¹áðYí ³ í „Úñ»Yé¹ñáðÁÙ³ YÁ Ñ³ í ³ eáð Çñ³ í ³ í ³ Y ³ í í »ñÁ ĐĐ êíáðÝçüç Ù³ ñ½å»í C áñáðáðÙY»ñáí ³ Yí ³ í »ñ »Ý x³ Y³ áí »é:

Հայության հայոց ազգական պատմության մասին՝ առաջարկությունը կատարվել է 1877 թվականին՝ Անդրանիկ Մանուկյան կողմէ:

2008Ă. ÁYĂ³ óuáôU 32 á»í 3 ī 3 Y áa 3 e'í n³ ÚCÝ T³ ½Ù³ T »ñå áôÁlláoÝÝ»ñáôU
çñ³ ī 3 Y³ óí »É ɿ yCÝ³ Yé³ T Yí »e³ ī 3 Y · áñÍ áôÝ»áôÁÙ³ Y 3 áô¹Çí , T³ ½Ù³ »É
Ñ³ Ù³ á³ ī 3 e³ Y »kñ³ ī 3 óáôÁlláoÝÝ»ñ .. Ñ³ BÍ »í áôÁlláoÝÝ»ñ;

ê³ ÑÙ³ ÝÍ³ Í³ Í³ ñ³ áí³ Í³ Í³ ñ³ »É³ »Ý³ ÷á÷áÉ³ áóÅ³ ÿ³ »ñ³ Ù³ ñ³ Å³ »í³ ñ³ Ý³ ß³ È³ Í³ Í³ ï³ Ú³ Í³ Í³ é³ óóí³ Í³ ï³ áóÙ³ ï³ Ù³ ï³ ð³ ó³ C³ Í³ Í³ Ý³ Í³ é³ ï³ áóÅ³ ÿ³ »ñ³ C³

2008. 3. BEZ 3. 3. 3. 1/2. ÜÇ Ú3 Ö3 Ú3 ÖC3. 3. YÍ 3. E3. KÁOÄÜ3. YÍ Ä3. ÷. ÁÖN. Å3. BÍ. AÝY»Í
 ½. M3. ÖÖY»Í. ÉAO. N3. Ù3. Ñ. 3. YÓ. ? . 3. ÖI. »É. 5. ÜñóáöÄÄ. áñCÓ. 3. Ä. ·. É. E3. I. ÁÑ. 2. Ä. 3. E3. C3. 3. Ñ.
 Å3. BÍ. AÝY»Í. ÑC. N3. Ù3. Ñ: ØñóáöÄÄY»Í. ÑC. YÍ. Ü3. E. Y3. I. Ö. A. Ä. Ü3. YÍ. N3. ÜI. ? . Y»Í. 3. I. 3. Ö. N»É. 5. Ú3. Ö3. Ú3. ÖC,
 ÜñóáöÄÄC. YÍ. Ü3. E. Y3. I. Ö»É. »YÍ. 5. Ä. N3. Ö. Ä. Ö; x3. Y3. ÁI»É. 5. Ä:

2ÝÓ »Ý Ŧ³ óí »É ù³ ÕÍ³ é³ ïáÖÝ»ñÇ Ü»í »ññáñ¹Ç í »ñ³ å³ i ñ³ eëi áoÙÁ
3 i »eëi 3 i áñáðÙÁ: ø³ Õ³ ù³ óç³ i³ Y Í³ é³ ïáðÄl³ Y . E³ í áñ, 3 é³ ç³ i³ ñ . iñi eëi ñ
å³ Bì áÝÝ»ñ ïµ³ Õ»óÝáÖ 48 ù³ ÕÍ³ é³ ïáÖÇ BÝáñÑí »E i Çñ»Yó ïµ³ Õ»óñ³ i³ å³ Bì áÝÝ»ñÇ
Ñ³ Ü³ ñ³ Y³ E³ i »eëi 3 i³ ù³ Õ³ ù³ óç³ i³ Y Í³ é³ ïáðÄl³ Y 13 eëi ïçY³ eëi Çx³ YÇó 3 i³ E³
µ³ ñØñ 13 eëi ïçY³ eëi Çx³ Y:

Ø³ ñ½å»ï Á 2008Å. ÁÝ¹áöÝ»É ï 201 áñáßáðÙ, ³ ñö3 ï »É 93 ï ³ ñ· ³ ¹ñáðÅùáðÝ, áñáÝù
áð0Öí ³ ï »Ý »Ö»É ØÐ ï ³ è3 í ³ ñáðÅù³ Ý .. í ³ ñä³ å»ï Ç áñáßáðÙÝ»ñç ï ³ ï ³ ñÙ³ ÝÁ,
Ñ³ Ýñ³ å»ï ³ ï ³ Ý . áñÍ ³ ¹çñ Ù³ ñÙÇÝÝ»ñç, Ýñ³ Ýó ï ³ ñ³ ïÙ³ lçÝ ï ³ è3 ïáðÅùáðÝÝ»ñç,
ï »0³ ï ³ Ý ÇÝùÝ³ ï ³ è3 í ³ ñÙ³ Ý Ù³ ñÙÇÝÝ»ñç ï ÁðÙçó µ³ ñöñ³ óí ³ ï Ñ³ ñö»ñç ÉáðÍ Ù³ ÝÁ,
Ù³ ñ½³ lçÝ »ÝÁ³ ï ³ ïáðÅù³ Ý ï ³ ½Ù³ ï »ñå áðÅùáðÝÝ»ñç áð Ù³ ñ½å»ï ³ ñ³ Ýç · áñÍ áðÝ»áðÅù³ Ý
µ³ ñ»É³ í Ù³ ÝÁ:

ÐÐ Í³ ē³ í³ ñáðAÙ³ Ý, í³ ñá³ á»í Ç áñáBáðÙ³ »ñCÝ áð Ñ³ YÓY³ ñ³ ñ³ Í³ ÝÝ»ñCÝ, ÁY¹Ñ³ Yáññ³ éÙ³ Ùµ, è³ ÑÙ³ Ýí³ Í³ ñ³ áí³ á³ Ñ³ Yçí áð Å³ ÙÍ»í Ý»ñáðÙ i³ ñí³ »É³ ñ³ Ú³ á³ Í³ èE³ Y ÁYÅ³ óú³ á³ Ñáí³ Í³ »É³ Í³ ñáðÙÁ: ä»í ù³ ï³ ÝB»É, áñ¹ñ³ Ñ»í³ Ù»Í³ »Ó³ è³ YÓCÝ Ñ³ YÓY³ ñ³ ñ³ Í³ ÝÝ»ñCÝ ñ³ ñí³ »É³ Y áðB³ óáðÙÁí³ Í³ á³ Í³ Å³ ÙÍ»í Ç óáðB³ è³ óÙ³ Ý, ³ BÉ³ i³ Ýùç Ù»Í³ Í³ ì³ ÉÝ»ñC³ Èñ³ óáðóÇã áðéæðÙÝ³ èCñáðAÙláðÝÝ»ñC³ ÝÑñ³ Å»Bí³ áðAÙ³ Ý Ñ»í³ :

Ֆինանսական բնագավառ

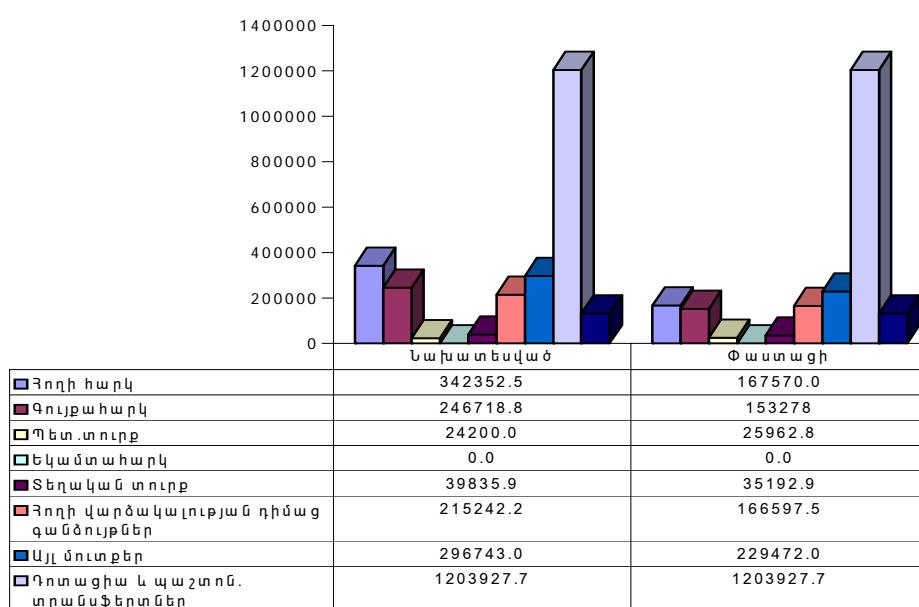
Ø³ ñ½å»í Ý Çñ ÉÇ³ ½áñáðÅláðÝÝ»ñÇ .. Çñ³ í ³ eáðÅláðÝÝ»ñÇ
Þñç³ Ý³ ÞÝ»ñáðÙ ³ ÞÆ³ í ³ ÝùÝ»ñ ½ í ³ ñ»É ÐÐ å»í ³ í ³ Ý µláðç»Çó
Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝçÝ, Ù³ ñ½³ ÙçÝ »ÝÁ³ Þ³ ÆláðÙ³ Ý å»í ³ í ³ Ý áá ³ é»í ³ ñ³ ÙçÝ
Í ³ ½Ù³ Þ»ñåáðÅláðÝÝ»ñÇÝ, ÇÝåå»ë Ý³ .. Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ Ýç Ùççáóáí
ýçÝ³ Ýé³ í áñí áð µÝ. ³ í ³ éÝ»ñÇÝ .. Íñ³. ñ»ñÇÝ Ý³ Æ³ í »éí ³ í
ÙççáðÝ»ñÇ Ñ³ í Þ³ ðÙ³ Ý áððÓáðÅ³ Ùµ, è³ ÑÙ³ Ýí ³ í Þ³ ñ· áí í »ñ³ Ñéí »é

2008. Í 3. ní 3. ÁYÁ³ óuáóÙ ÐÐ å»í 3. Í 3. Y µlláóç»CÓ Ù³ ñ½CÝ N³ í T³ óí 3. Í ÙCçáóY»ñC yCÝ³ Yé³ í áñáóÙY Aéí áEáñíí Y»ñC áóYÇ N»í .Ù³ É å³ í T»ñA.

Ֆինանսավորման ոլորտը	2007թ. փաստացի ֆինանսավորված գումարը (հազ.դրամ)	2008թ. նախատեսված գումարը (հազ.դրամ)	2008թ. փաստացի ֆինանսավոր ված է (հազ.դրամ)	Կատարու մը (%)
ՀՀ Սյունիքի մարզպետարան	233236.1	278120.9	272904.2	98.1
Կրթություն, այդ թվում	3406226.4	3873745.5	3865467.7	99.8
Հանրակողական ուսուցում	2692807.4	3106565.7	3106565.7	100,0
Հատուկ կրթություն	375347.1	268175.2	265682.2	99.1
Արտադրողական դաստիարակություն	15630.2	21467.6	21467.6	100,0
Երաժշտական և արվեստի դպրոցներում ազգային նվազարամների գծով ուսուցման վարձավճարի փոխհատուցում	3190.5	10867.4	10867.4	100.0
Մանկավարժների և դպր. երեխաների տրանսպորտային ծախսերի փոխհատուցում	21218.0	21218.0	21218.0	100,0
Կրթական հիմնարկների հիմնանորոգում/կատարողական/	272867.2	368531	368531	100.0
6 տարեկան երեխաների ուսուցման կազմակերպման համար անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերում	25166.0	76919.6	71135.8	92.5
Մշակույթ, այդ թվում	64140.6	42062.0	42062.0	100,0
Թանգարան	6778.0	7367.6	7367.6	100,0
ԾԲՀ Շահմանական ազգային թանգարան	1002.5	1100.7	1100.7	100,0
ՀՀ Ռազմական ազգային թանգարան	44188.4	26422.0	26422.0	100,0
ԾԲՀ Շահմանական ազգային թանգարան	12171.7	7171.7	7171.7	100,0
ԾԲՀ Շահմանական ազգային թանգարան	848057.6	424368.9	403962.1	95.2
ՀՀ Շահմանական ազգային թանգարան	65000.0	65000.0	65000.0	100.0
ԾԲՀ Շահմանական ազգային թանգարան	39627.8			
ՀՀ Շահմանական ազգային թանգարան	1048531.7	1208767.8	1208767.8	100,0
ՀՀ Շահմանական ազգային թանգարան	53761.0	14740.0	14740.0	100.0
ԱՅՀ ՀՀ Շահմանական ազգային թանգարան	5758581.2	5906805.1	5872903.8	99.4

²éáÖç³ á³ ÑáðÄÙ³ Ý   µÝ³. 3 í³ éáðÙ   Ñçí³ Ý¹ 13 Ýáö³ ÙçÝ,   ³ ÙµáöÉ³ í³ áñ-
åáéçí³ ÉçÝ³ í³ Ý¹ 1çëä³ Ýë»ñ³ ÙçÝ   Íñ³. ñ»ñáí   Ý³ È³ í³ »ëí³ í³ µ³ ½³ ÙçÝ   Í³ í³ ÉA
2008Å.   Í³ ½³ Ù»É³ ï³ 1287662.6   Ñ³ ½.   1ñ³ Ù,   ³ éáÖç³ á³ ÑáðÄÙ³ Ý.   áñÍ³ í³ ÉáöÄÙ³ Ý   TáÖÜçó
ÁY¹ áöÝ³ í³ 1287208.1   Ñ³ ½.   1ñ³ Ù   Í³ í³ ñáö³ í³ ÝÁ   ýçÝ³ Ýë³ í³ áñí³ »É³ ï³ ³ ÙµáÖçáöÄÙ³ Ùµ,
³ xÁ   Ý³ Èáñ¹ í³ ñí³ Ñ³ Ù»Ù³ í³ ½³ ÙáðÙ³ ï³ 17.4 %,   Í³ Ù³ 190379.9   Ñ³ ½.   1ñ³ Ùáí³ í³ »Éç,
ù³ Ý² 2007Å.-çÝ:

ŞÜÇÝ³ Ýë³ ğ³ Ý Ñ³ Ù³ Ñ³ ñÃ»óÙ³ Ý Ù³ èÇÝ| ĐĐ ûñ»ÝùÇ ¹ñáôÙÄÝ»ñÇÝ
 Ñ³ Ù³ å³ ğ³ èE³ Ý ĐĐ å»ï³ ğ³ Ý ìláöç»ái 2008Å. Ù³ ñ½Ç 109 Ñ³ Ù³ ïýùÝ»ñÇÝ
 Ý³ E³ i »ëí³ Í 1208767.8 Ñ³ ½Ç ñ 1ñ3 Ù 1áï³ òç³ Ý»ñÁ Ñ³ i Í³ óí »É »Ý³ ÙµáÖçáôÅl³ Ùµ:
 Đ³ Ù³ ïýùÝ»ñC ìláöç»Ý»ñC Í³ i³ ñÙ³ Ý ÁÝÅ³ óúÁ Áëi Ñ³ ñi³ i »ë³ ÍÝ»ñC Ñ»i ë³ ÉÝ .

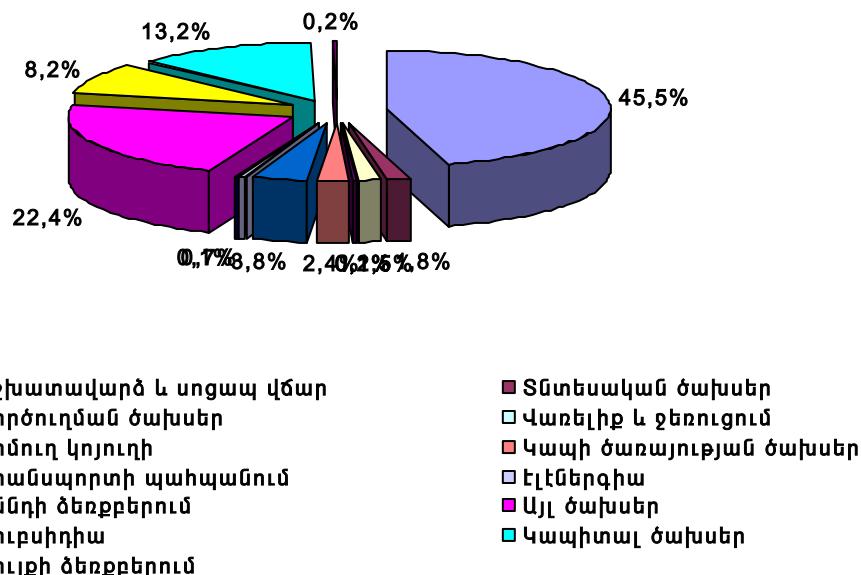

áí̄ 3 óç3 Ÿ»ñA ÑçÙÝ3 í̄ 3 ÝáðÙ Ýå 3 í̄ 3 í̄ 3 áððñÍ »E »Ý í̄ »03 í̄ 3 Ý ÇÝUÝ3 í̄ 3 é3 í̄ 3 ñ-Ù3 Ý Ù3 ñÙÇÝÝ»ñC^a · áñÍ áð ûñ»ë1ñáðÁlÙ3 Ùþ í̄ »ñ3 å 3 Ñí 3 í̄ å 3 ñí 3 1çñ .. å 3 í̄ í̄ çñ3 í̄ 3 í̄ Eç3 ½áñáðÁlðoÝÝ»ñC Çñ3 í̄ 3 Ý3 óù3 ÝA:

Đ3 Ú3 ÝÝuÝ»ñC µlláóç»Ý»ñA »Í 3 Ùí 3 ÍçÝ Ú3 eáí Í 3 i 3 ní »É »Ý 87.0%-áí , ÇeÍ ë»÷ 3 Í 3 Ý »Í 3 Ùáöi Ý»ñA 3 á 3 éuÝ»ñáí 81.1%, Ý3 Éáñ1 i 3 ní 3 67.6%-ç Ñ3 Ù»Ù3 i , Ñ3 BÍ 3 ní 3 ÍçÝ óáoo3 ÝçBÁ 3 e3 Ýó 3 á 3 éuÝ»ñC 98.7%: ê»÷ 3 Í 3 Ý »Í 3 Ùáöi Ý»ñC µ3 ó3 nÓ3 i 3 xÁ Ý3 Éáñ1 i 3 ní 3 Ñ3 Ù»Ù3 i áoÃÙ3 Ùp Í 3 ½ÙáöÙ 3 338685.8 Ñ3 ½. 1ñ3 Ù: Ö3 eí 3 óC Ñ3 í 3 Ù3 . ní 3 I ë»÷ 3 Í 3 Ý »Í 3 Ùáöi Ý»ñC 1306449.2 Ñ3 ½. 1ñ3 Ù ÁY1Ñ3 Ýáöñ I 3 ÉáöÙ Ñáöç Ñ3 níç i »ë3 Í 3 ní 3 ní ÍçéA Í 3 ½ÙáöÙ 3 12.8%, · áoÃÙ3 Ñ3 níçÝÁ 11.7%, á 3 Ñáöeí 3 ÍçÝ ýáÝ1ç Ñáö»ñC I 3 nÓ3 I x3 níÝ»ñCÝÁ 8.2%:

Óáõõ³ ÝÇßÝ»ñ			
Ð³ Ù³ ÚñÙÝ»ñÇ »Í³ Ùáõõ Ý»ñÁ, ³ Û³ Áí áðÙ	Ü³ Ë³ ï »ëí³ Í ÁÝ¹³ Ù»ÝÁ »Í³ Ùáõõ Ý»ñ	2006Ã.	2249893.5
		2007Ã.	2636615.1
		2008Ã.	2954773.6
	Ü³ Ë³ ï »ëí³ Í ë»÷³ Í³ Ý »Í³ Ùáõõ Ý»ñ	2006Ã.	1367630.1
		2007Ã.	1431387.6
		2008Ã.	1612147.5
			ÁÝ¹³ Ù»ÝÁ
Ð³ Ù³ ÚñÙÝ»ñÇ ÁÙ¹Ñ³ Ýáõõ »Í³ Ùáõõ Ý»ñÇ Í³ ï³ ñÙ³ Ý í áí áæÁ	Ü³ ñ½Ç ÙÇçÇÝÁ %/	2006Ã.	78.70%
		2007Ã.	82.40%
		2008Ã.	87.00%

Đ3 Ù3 ÑùÝ»ñÇ µñáöç»Ý»ñáí Çñ3 | 3 Ý3 óí 3 | | 3 Eë»ñÝ áöÝ»Ý Ñ»í | | 3 É å3 | | »ñÁ.

ĐĐ ḫ³ é³ í³ náoĀl³ Y³ á³ Náoēi³ l³ l³ Y³ yáY¹ C⁰ · áoÙ³ n³ Y³ »ñ N³ i³ T³ óY³ »éáo, §ĐĐ
å»i³ T³ Y³ μl³ áoC³ »ç³ Ù³ eC³ Y³ | ĐĐ uñ»Y³ uáí Y³ E³ i³ »éí³ l³ N³ i³ T³ óáoÙ³ Y³ »ñ Y³ »éí³ óY³ »éáo,
ĐĐ á»i³ T³ Y³ N³ Y³ hñ³ l³ Á³ i³ Y³ áoéáoÙ³ Y³ i³ Y³ N³ e³ i³ áoÁl³ áoY³ »ñ C³ E³ e³ »ñ C³
N³ B³ i³ hñ³ Ù³ Y³ T³ n³ áoÙ³ ÷ á÷ áEáoÁl³ áoY³ »ñ T³ i³ n³ »éáo, Y³ E³ i³ »éí³ l³
N³ i³ T³ óáoÙ³ Y³ náoÙ³ l³ n³ l³ Y³ ÷ á÷ áEáoÁl³ áoY³ »ñ Y³ »ñùC³ Y³ Ná¹ i³ l³ l³ Y³
í³ »ñ³ μ³ B³ EáoÙ³ Y³ T³ i³ n³ »éáo, · áoÙ³ u³ i³ n³ »éáo, Ù³ eC³ Y³ Y³ hñ³ á»i³ T³ Y³ · áñ³ i³ C³ n³
Ù³ hñ³ C³ Y³ »ñ C³ Y³ Y³ »ñ T³ l³ óí³ »éí³ 11³ é³ c³ n³ áoÁl³ áoY³ »ñ, áñáYóCó ÉáoÙ³ áoÙ³ Y³ e³ l³ O³ »éí³ 7-Á:

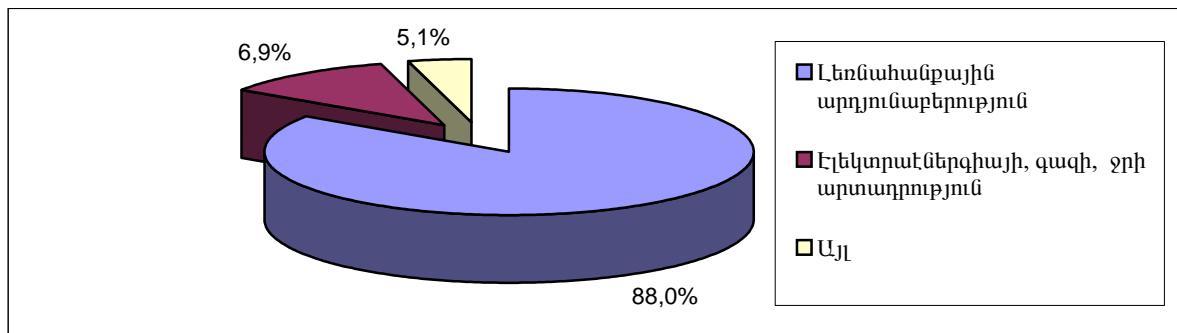
2008. ё³ ÑÙ³ Ýí 3 ī ̄ 3 ñ. áí .. Á³ ÚÍ»í Ý»ñáðÙ ̄ 3 ½ÚÍ »É .. ĐĐ ýÇÝ³ YëÝ»ñÇ ..
 ̄ ÝáYáÙC̄³ ÙÇ Ý³ È³ ñ³ ñáðÁláðØ »Ý Ý»ñÍ³ ÙÇ óí »É Ù³ ÙÇ 109 Ñ³ Ù³ ÝÙÝ»ñÇ µÙáðC»Ý»ñÇ ..
 3 Ù÷á-Á, 125 å»í 3 ì 3 Ý áä 3 è»í ñ³ ÙÇÝ ̄ 3 ½Ù³ Í»ñáðÁláðØÝ»ñÇ å³ Ñå 3 ÝÙ³ Ý
 Í³ Èë»ñÇ Ý³ È³ Ñ³ BÇÍ Ý»ñÁ .. Ñ³ BÍ 3 ñÍ³ ÙÇÝ óáðó³ ÝÇBÝ»ñÁ, 2008. µÙáðC»í 3 ÙÇÝ
 ýÇÝ³ Yë³ í áñÙ³ Ý Ñ³ ÙÍ »ñÁ, 2008-2010ÅÅ. å»í 3 ì 3 Ý ÙÇçÝ³ Á³ ÚÍ»í ̄ 3 Èë³ ÙÇÝ
 Í ñ³ . ñ»ñÁ;

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Øð ½ C Í Ýi »ëáðÃÙ³ Ý ³ é³ Ýóù³ lCÝ xÙáðØÝ ³ i 3 Ý 1 3 µ 3 n ÙÝáðÙ ð
 ³ n 1 ÙáðÝ 3 µ »ñáðÃÙáðÝ A: ² n 1 ÙáðÝ 3 µ »ñ 3 Ì 3 Ý Ø »éÝ 3 n i áðÃÙáðÝ Y »ñ C ³ ã n 3 Ý 3 lCÝ
 ³ n i 3 1 n 3 Ý Úç 1 3 i 3 É Á 2008 Áí 3 Ì 3 Ý CÝ Ý 3 EÝ 3 Ì 3 Ý i 1 3 EÝ »ñ Aí, (N 3 Ù 3 1 n »Eç . Ý »ñ Aí)
 Ì 3 ½ U »E ð 115.0 Ù Eñ 1. 1 n 3 Ù, 3 x A Ý 3 Eáñ 1 i 3 n 3 Ý I 3 i Ù 3 Ù p Ì 3 ½ U »E ð 102.0%:
 Eñ 3 óí »E ð 110.0 Ù Eñ 1. 1 n 3 Ùç 3 n i 3 1 n 3 Ý Ù, áñ C ò ² ä D »n i Ù Y »ñ A ð Ù 124.5 Ù EÝ. 1 n 3 Ùç,
 3 lF »n i Ù Y »ñ A ð Ù 36625.0 Ù EÝ. 1 n 3 Ùç 3 n i 3 1 n 3 Ý Ù:

2 ñ 1 ñ á ñ 3 µ » ñ á ñ Á ñ 3 Ý 3 é 3 ç 3 í 3 ñ Á Ñ 3 Ý û 3 · á ñ í 3 í 3 Ý x ñ á ñ Õ Ý ï, á ñ Ý 3 å 3 ñ á í » Í ï Ù 3 ñ ½ Ç 3 ñ 1 ñ á ñ 3 µ » ñ 3 í 3 Ý 3 ñ í 3 1 ñ 3 Ý û Ç Á Ý 1 Ñ 3 Ý á ñ õ ñ 1 3 É Ç 88.0%-Á: ð á ñ Ù Ù 3 Û Ç Ý, í » Ý á ñ á · ç 3 í 3 Ý, í 3 1 ñ 3 Û Ç Ý » ñ á ñ Á Ç .. ç ñ 3 ð Ú 3 Ý í 3 ñ á ñ Õ Ý ß á ñ 1 3 Û Ç 3 é 1 3 ñ á ñ 3 Ý 1 » å ù á ñ Ù 3 ð è x ñ á ñ Õ Á Ù 3 ñ ½ Ç í Ý í » é á ñ Á ñ 3 Ý Ù » c í å 3 ñ å 3 Ý C ñ 3 é 3 c Ý 3 Û Ç 1 » ñ Á:

Ø³ ñ½Ç   ³ ñ¹ÙáØÝ³ µ»ñáôÅÙ³ Ý   Ñ³ Ù³ È³ éÝ   ³ ñi ³ 1ñ³ ÝùÇ   Í ³ ï ³ ÉÝ»ñÇ
µ³ ßÆí ³ Í áôÅÙáØÝÁ 2008 Áí ³ ï ³ ÝÇÝ Áëi ï Ýi »ëáôÅÙ³ Ý . »ñ³ ï ³ xÙáôØ»ñÇ, áôÝÇ Ñ»i ·Ù³ É
å³ ï Í»ñÁ.

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇÝ Ñ³ Ýñ³ å»í áóÁlláóÝáóÙ ÁáÓ³ ñí í 3 Í 3 ñí 3 1ñ³ Ýùç Báóñç 16.1%-Á µ³ ÅÇÝ ï ÁÝÍ »É êlláóÝçùç Ù³ ñ½ç 3 ñ¹lláóÝ³ µ»ñ³ Í 3 Ý Í 3 ÿ³ Ú³ Í »ñå áóÁlláóÝÝ»ñçÝ:

Ü3 Eáñ1 ī 3 ní 3 Ñ3 Ù»Ù3 ī 2008 Áí 3 ī 3 ÝÇÝ Ù3 ní½Ç 3 ní1ÙáðÝ3 µ»ñ3 ī 3 Ý
 ī 3 ïÙ3 ī »ñåðáðÙáðÝY»ñáðÙ 3 ní03 Ý3. ní 3 ī 3 ní 3 1ñáðÙ3 Ý 3 1 3 ËÝ»ñÇ 2.0% 3 xÁ
 ÑçÙÝ3 ī 3 ÝáðÙ á 3 ÙÙ3 Ý3 í áñí 3 ī , Ù»ï 3 Õ3 ī 3 Ý Ñ3 Ýù3 ù3 ñ»ñÇ 3 ní1ÙáðÝ3 Ñ3 ÝÙ3 Ý (3 xÁ
 2.1%), á 3 ī ní3 eï Ç Ù»ï 3 Õ» 3 ní 3 1ñ3 ī »ë3 ī Ý»ñÇ 3 ní 3 1ñáðÙ3 Ý (3 xÁ 18.2%) áð
 Ù»ù»Ý3 Ý»ñÇ .. eë3 ní3 1 áñáðÙÝ»ñÇ 3 ní 3 1ñáðÙ3 Ý (3 xÁ 2.2 %) 3 1 3 ËÝ»ñÇ 3 xáí :

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇ ÁÝÄ³ óùáðÙ 3 ñí 3 1 ñáðÄÙ³ Ý 1 3 1 3 É»ñíç áñáð³ Íç 3 x 3 ñÓ3 Ý³. ñí »É Ý³ 3 ñí ïláðÝ³ µ»ñáðÄÙ³ Ý 3 ïýåçëç ×ïláðÖ»ñáðÙ, ÇÝååçëçù »Ý Ù³ Ý³ 1 3. áñí 3 Í 3 Ý 3 ñí 3 1 ñáðÄÙláðÝÁ (16.5%), »ñí ñáñ 1 3 ïçÝ ÑáðÙùç Ùß³ Í Ù³ Ý Ó»éÝ³ ñí áðÄÙláðÝÝ»ñÁ (20.2%); Ð³ Ù»Ù³ Í 3 µ³ ñ ÷ áùñ 1 3 1 3 É»ñáí 3 1 »É³ Ó»É ëÝÝ 1 3 ÙÃ»ñùç 3 ñí 3 1 ñáðÄÙláðÝÁ (0.2%) :

Ü3 Ëáñ¹ ī 3 ñí 3 Ñ3 Ù»Ù³ ī Ù3 ñí½áðÙ 5.1%-áí Ýí 3 ½»É »Ý Ùß3 ī áð 3 ñí 3 1ñáðÅÙ3 Ý
Í 3 Í 3 ÉÝ»ñÁ, ÇÝäÁ ÑÇÙÝ3 ī 3 ÝáðÙ åð 3 ÙÙ3 Ý3 í áñí 3 Í 3 ½»É áá Ù»Í 3 03 ī 3 Ý Ñ3 ÝÙ3 ÙÇÝ
3 ñí 3 1ñí3 ī »ë3 ī Ý»ñC 3 ñí 3 1ñáðÅÙ3 Ý (28.1%) „ ïÉ»Í ī ñí 3 Ý, ïÉ»Í ī ñáÝ3 ÙÇÝ „
ùåäí CÍ 3 ī 3 Ý ë3 ñù3 Í áñí3 ÝÙÝ»ñC 3 ñí 3 1ñáðÅÙ3 Ý Í 3 Í 3 ÉÝ»ñC (49.4%) Ýí 3 ½Ù3 Ùµ:

2. 16.3%-Á` Ø»Öñçç, 2.1%-Á` ¶áñçëç 0.4%-Á` êçëç³ Ýç
Í 3. ñ 3. Í 3. ßñçç³ ÝÝ»ñçÝ:

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇÝ Ý 3 EÝ 3 Í 3 Y I 1 03 EÝ»ñáí, Ü 3 n½áðÙ 3 nïi 3 1ñí »E ï 940.0 ÜEÝ. Í 1 Í /Å 3 Ù ï E»Í 1 ñ 3 Ý»ñ· Ç 3 , áñÁ Í 3 ½Ù»E ï 2007Å. óáðó 3 ÝÇBÇ 86.4%-Á: Ø 3 n½áðÙ 3 nïi 3 1ñí 3 Í ï E»Í 1 ñ 3 Ý»ñ· Ç 3 Üç 1 3 1 3 EÁ Í 3 ½ÙáðÙ ï N 3 Yñ 3 å»Í áð ÁñáðØáðÙ Ááð 3 nïi 3 Í ï E»Í 1 ñ 3 Ý»ñ· Ç 3 Üç Báðñç 15.2%-Á, NÇ 1 ñá ï E»Í 1 ñ 3 Í 3 03 YY»ñáðÙ 3 nïi 3 1ñí 3 Í Ç 1 Báðñç 45.1%-Á:

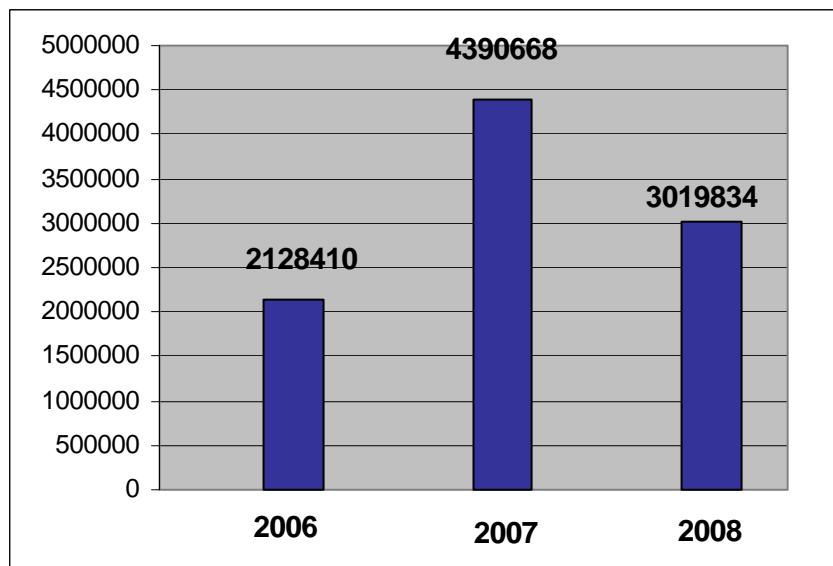
2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇÝ Ù3 ñ½áðÙ eå 3 éí 3 Í . 3 ½Ç 3 Í 3 ÉÁ` Ý3 EÝ3 Í 3 Ý Í 1 03 EÝ»ñáí , Í 3 ½Ù»É ï 32300.5 N3 ½. Eáñ. Ù»í ñ Í 3 Ù 11.4%-áí 3 Í »ÉÇ, ù3 Ý Ý3 Eáñ1 Í 3 ñáðÙ: 1 3 Å3 Á3 Ýáñ1 µÝ3 Í ÇäÝ»ñç ÁCí Á Í 3 ½Ù»É ï 21217 (Ý3 Eáñ1 Í 3 ñí 3 N3 Ù»Ù3 Í 17.0%-áí 3 Í »ÉÇ), Çéí Í 3 ½Ù3 Í »ñåáðÅlåðÝÝ»ñçÝA¹ 193 (Ý3 Eáñ1 Í 3 ñí 3 N3 Ù»Ù3 Í 31.3%-áí 3 Í »ÉÇ); 1 Ý3 Í åáðÅl3 Y Í åOÙçó eå 3 éí 3 Í . 3 ½Ç Í »ë3 Í 3 ñ3 ñ Í BçéÁ Í 3 ½Ù»É ï 34.9%;

Քաղաքաշինության և բնակարանային կոմունալ տնտեսության բնագավառ

 2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇ ÁÝÃ³ óuáðÙ Ú3 ñ½Ç Í 3 ñ³ ÍuáðÙ Çh³ Í 3 Ý³ óí »É »Ý 3.2 ÙÉñ1. 1ñ³ ÙÇ Ñ³ Ú3 BCÝ³ ñ³ ñ³ Í 3 Ý 3 BE³ Í 3 ÝùÝ»ñ, áñÇo` 230.7 ÙÉÝ. 1ñ³ ÙÁ` Í 3 áçí 3 É BCÝ³ ñ³ ñáðÃ³ Ý .. Úáí 2,8 ÙÉñ1. 1ñ³ ÙÁ` ÑçÙÝ³ Ýáñá. Ú3 Ý áðí »ñ³ Ýáñá. Ú3 Ý áéñári áðÙ: 2006 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇ Ñ³ Ú»Ù³ Í áðÃ³ Ùµ Ù³ ñ½áðÙ Çh³ Í 3 Ý³ óí 3 Í Ñ³ Ú3 BCÝ³ ñ³ ñ³ Í 3 Ý 3 BE³ Í 3 ÝùÝ»ñç Í 3 Í 3 ÉÁ 3 x»É ï 1,4 3 Ý. 3 Ù, çéí 2007 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇ Ñ³ Ú»Ù³ Í 3 Ý Í 3 ½Ù»É ; 68,8%:

2006-2008 ÁÍ 3 Í 3 ŸÝ»ñÇÝ Ù3 ñ½áðÙ Çñ3 Í 3 Ý3 óí 3 Í
Ñ3 Ù3 ßçÝ3 ñ3 ñ3 Í 3 Ý 3 ßE 3 Í 3 ÝÙÝ»ñÇ Í 3 Í 3 ÆÝ»ñÁ
/ ð3 ½, 1ñ3 Ú/

ĐĐ ။»ī μλάóć»Ç ÙççáóÝ»ñÇ Ñ³ BÍ CÝ Ù³ ñ½å»ī ³ ñ³ ÝÇ TáOÙÇÓ Ñ³ Ýñ³ TñA3 T³ Y 9
 ¹åñáoÝ»ñáôÙ (Í ³ å³ YÇ ÁCí 11, Í ³ å³ YÇ ÁCí 13, ¶áñÇeÇ ÁCí 1, êÇeÇ³ YÇ ÁCí 2,
 BÍ ³ YÇöÁñÇ, àñáï ³ YÇ (êÇeÇ³ Y), ²EÉ³ AÙ³ YÇ, ê³ eÝ³ TáoÙYù ÇçY. ¹åñáoÝ»ñ ° Í ³ å³ YÇ
 ÁCí 3 TñA3 Ñ³ Ù³ Éçñ) Çñ³ T³ Y³ óí »É »Ý 368.7 ÙEÝ. ¹ñ³ ÙÇ ÑÇÙY³ Yáñá. Ù³ Y
 ³ BÉ³ i ³ YùY»ñ. Y³ Eáñ¹ i ³ ñí 3 Ñ³ Ù»Ù³ i ³ BÉ³ i ³ YùY»ñÇ Í 3 Í 3 ÉÁ ³ x»É ? ³ Í »ÉÇ
 Ú³ Y 1,4 ³ Y. ³ Ù:

ĐĐ Č³ ē3 ī³ ñāðñl³ Ý 2008 Áí³ Č³ Ýç Ñáðéçëç 31-ç N814-Ü áñáðÙ³ Ùµ Ñ³ ī³ òí³ Í
ÙççáóÝ»ñç Ñ³ BÍ ÇÝ Çñ³ Č³ Ýç òí³ »É»Ý ¶áñçëç Äçí 2¹åñáóç (53.7 ÙéÝ. 1ñ³ Ù), Č³ å³ Ý
ù³ ð³ ùç 26 µ³ ½Ù³ µÝ³ Č³ ñ³ Ý B»Ýù»ñç Ñ³ ñÄ .. E³ Ýç³ ï áñ³ ÝçùÝ»ñç (131.5ÙéÝ. 1ñ³ Ù)
.. Č³ å³ Ý ù³ ð³ ùç 2. Ø³ ÝáðÙ³ Ý áð ¶. 2ñ½áðÙ³ ÝÙ³ Ý ÷áðáóç 2,4 TÙ
x³ Ýç ã³ ñÑ³ Ñ³ ī³ Íç (184.2 ÙéÝ. 1ñ³ Ù) ÑçÙÝ³ Ýáñä. Ù³ Ý³ BÉ³ ī³ ÝùÝ»ñÁ:

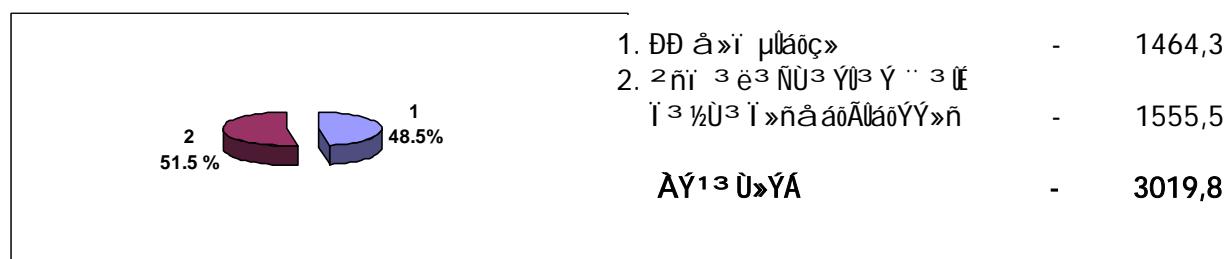
ĐĐ ù³ ũ³ ù³ BÇÝáðÅ³ Ý Ý³ È³ ñ³ ñáðÅ³ Ý TáðÙçó ĐĐ 2008 Áí ³ Ì³ Ýç å»í µíáöç»áí
Ý³ È³ ì »éí ³ í ÙççáóÝ»ñç Ñ³ BÍ ÇÝ B³ ñáðÝ³ Ìí »É ¿ Éá½Ý³ Í³ ñ (36,5ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), °Ô». (68,8 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù) .. 2ñ³ Í áöë (90,4 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù) . ïáðÔ»ñç 1åñáóÝ»ñç Ì³ éáðòÙ³ Ý
³ BÈ³ ì ³ ÝùÝ»ñÁ, Éáñ . ïáðÔç 1åñáóç (93,5 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), ¹ »Ô . ïáðÔç ÙB³ TáðÅç Ì³ Ý (105,34
ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), ¹ ³ å³ Ýç Äçí 3 ³ Í 3. 1åñáóç (68,15 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), ¶áñçéç 2. ¹ ³ TáðÝç ³ Ýí.
1åñáóç (78,2 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), èlåðÝçüç Ù3 ñ½³ ÙçÝ . ñ³ 13 ñ³ Ýç (38,9 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), àôñÙ . ïáðÔç

. ñ³ 13 ñ³ ÝÇ (2,4 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), 1 3 å 3 Ý ù³ ð³ ùç 2é. þçñí 3 Ý½³ 1»ç 3 Ýí . 1ñ³ Ù³ i Ç| 3 i 3 Ý
Ã³ i náÝÇ B»Ýüç (39,6 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù), ĐĐ ¶²² ȝí áéá. 3 ÝáééÝ»ñ³ ïçÝ Ñ»i 3 ½áíi áoÃlåoÝÝ»ñç
í»Ýí náÝÇ Ù»i 3 Éáõñ. ç³ ïç é³ þáñ³ i áñç³ ïç B»Ýüç (24,4 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù) ÑçùÝ³ Yáñá. Ù³ Ý
3 ßé³ i 3 ÝüÝ»ñÁ:

ĐĐ ÙB³ ī áolĂĀÇ Ÿ3 E³ ñ³ ñáoĂl³ Y TáOÙÇÓ Çñ³ ī 3 Ÿ3 óí »E »Y Sì 3 N³ Ÿ3 í 3 YU|
í 3 ŸU³ lCÝ N³ Ù³ EçñC „ Sø³ ñ³ NáoŶç| á³ ī Ù³ ī 3 Y N³ Ù³ EçñC í »ñ³ ī 3 Y. YU³ Y áo
SÐ³ EçóáñC µ»ñ¹ | -ç áoëæáÙY³ Ÿ3 E³. í 3 lCÝ 3 BE³ ī 3 YUÝ»ñA, ÁY¹N³ Yáoñ` 41,0 ÙEY.
1ñ³ ÙC á³ ÷áí :

ĐĐ . ÙáôÓ³ iÝ »éáôÃÛ³ Y Y³ E³ n³ náôÃÛ³ Y TáÔÙCó Cñ³ i³ Y³ óí »E ? êCéC³ YC i³ n³ l³ Bñç³ Y³ UçY ³ Y³ eÝ³ muáôÃ³ i³ Y E³ muáñ³ i áñç³ Uç NÇÙY³ Yáñá. áôÙA (29,1 ÙÉY. 1n³ U):

Í ³ å Ç I ³ E Ý » ñ ¹ ñ á ð Ü Ý » ñ Ç Í ³ I ³ E Ý » ñ Y Ä e i y Ç Y ³ Y e ³ I á ð Ü ³ Y
³ Ö u l k á ö ñ Y » ñ Ç µ Y á ö Ä ³ . ñ I á ð Ü » Y Ñ » I ³ E I » ñ å
I I E Y ¹ ñ ³ I I /

Ø2† -ç ÷ ³ Èëí ³ ū ³ ÝÝ»ñç ñ³ ñó»ñáí . »ñ³ . áôú ñ³ ýóý³ ū ³ ñç ñ³ ú³ eí ³ ýþý ³ · ñ³ eí»ýþ³ ū çý³ ýe³ í áñú³ úµ, šúã³ ý| »ñçí ³ e³ ñ¹ ú³ ñ¹ ū ³ ýó ùñçeí áý»³ ū ³ ý ³ eáóç³ óç³ ñ³ e³ ñ³ ū ³ ý ³ ý ³ ú³ ū »ñåáóú³ ý ū áóúçó eí eí »é ï ÁEÞE³ ý³ e³ ñ · úáóóç¹ åñáóç ýáñ ß»ýùç ū ³ eáóóáóúá, áñç ñ³ ú³ ñ ū ³ ñí ³ áýä³ óùáóú ū ³ ū ³ ñí »é ï 33,4 úéý¹ ñ³ úç ³ þé³ ū ³ ýü:

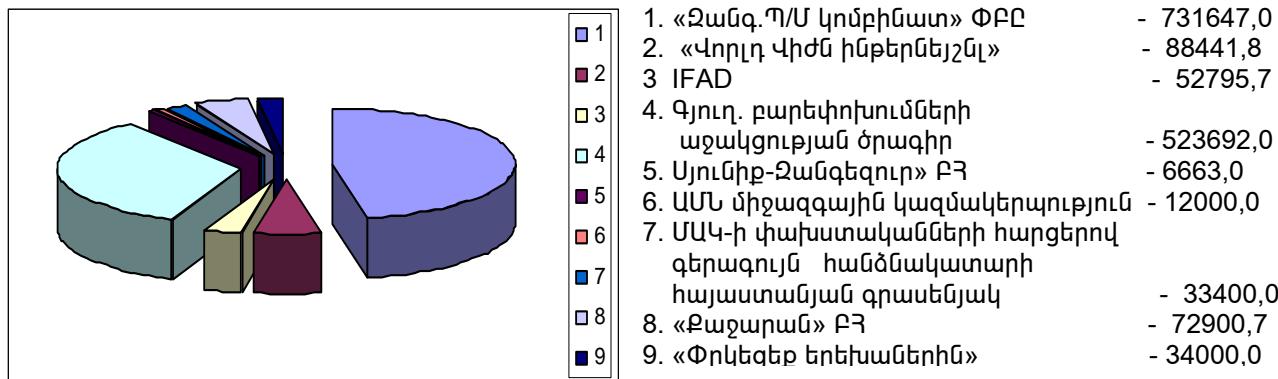
§1/4³ Ÿ. »½áõñÇ åÖÝÓ³ ÙáÉÇµ¹»Ý³ ÙÇÝ TáÙµÇÝ³ Í | ö'À-Ç ÙÇçáÓÝ»ñáí Ù³ ñ½Ç
Ñ³ Ù³ ÑÙÝ»ñáðÙ Í³ ñí³ ÁÝÄ³ óúáðÙ Çñ³ Í³ Ý³ óí »É ¿ 731,6 ÙÉÝ. ¹ñ³ Ù ÁÝ¹ Ñ³ Ýáõñ
³ ñÅ»ùáí Í »ñ³ Ýáñá. Ù³ Ý³ ßF³ Í³ Ýù:

ŞØ³ Ç³ ñ³ Ý| µ³ ñ»· áñÍ³ Í³ Ý ÑÇÙÝ³ ¹ñ³ ÙÇ TáOÙÇó Çñ³ Í³ Ý³ óí »É ¿ B»Ýù»ñÇ
Í³ ÝÇùÝ»ñÇ áó Ùáóñ ù»ñÇ Ýáñá. Ù³ Ý .. Í³ ñ³ ÍùÝ»ñÇ µ³ ñ»Í³ ñ. Ù³ Ý 12 Íñ³. Çñ 72,9 ÜÉÝ.
¹ñ³ ÙÇ Á³ ÷ áí :

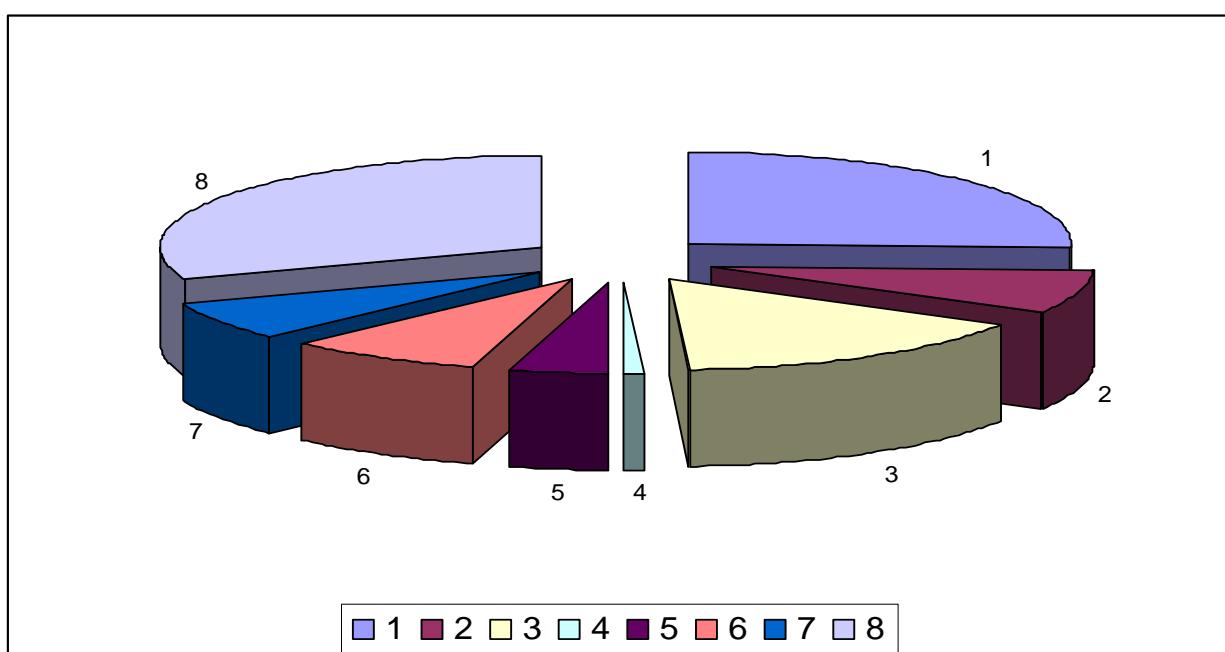
Si áñE¹ í ÇÅÝ ÇÝÄ»ñÝ»ÙÝÉ | ÜÇç³½·³ÜçÝ µ³ñ». áñÍ³Í³Ý Í³½Ù³Í»ñåáóÃÙ³Ý
ÍáõÙçó 2008 Áí³Í³ÝçÝ Ü³ñ½ç 24 Ñ³Ù³ÙùáðÜ Çñ³Í³Ý³óí »É ¿¹åñáðóÝ»ñç
Ù³Ý³å³ñí »½Ý»ñç, ÈÙ»éáô áéá. Ù³Ý çñ³. Í»ñç áô Í³éáðóí³ÍùÝ»ñç,
³éáðç³å³Ñ³Í³Ý ÑçÙÝ³ñíÝ»ñç, ³ÍáðÙµÝ»ñç áô Í»Ýó³Öç ÍÝ»ñç ÑçÙÝ³Ýáñá. Ù³Ý 33
Íñ³. Çç` 88,5 ÜfÝ. 1ñ³Ù ÁÝ¹Ñ³Ýáñ³ñå»ùáí :

Í óí áðÙ { ÐÐ êláðaÝÇùÇ Ù³ ñ½áðÙ 2008 Áí ³ Í ³ ÝÇÝ Çñ³ Í ³ Ý³ óí ³ Í ³ Ú³ ð³ Ù³ BÇÝ³ Í ³ Ý³ ñ³: ñ»ñC Ù³ èCY Í »Ó» Í ³ ÝùÁ (Ñ³ Í »ÉÍ ³ Í 4):

2ñi^r 3 ë 3 ÑÜ 3 Ýß 3 Ý .. 3 ßE^r 3 ½Ü 3 I »ñááðÃlaðÝÝ»ñC Ý»ñ 1ñáðÜÝ»ñC I 3 I 3 EÝ»ñA
muÝáðÃ 3 . ñI áðÜ »ÝÑI^r .. ß 3 E^r I »ñá
/ ð 3 ½, 1ñ 3 Ü/

*Ø̄3 n̄½áðÙ   Çñ3 j̄3 Ȳ3 óí 3 f̄   Ù̄3 Ø̄3 Ù̄3 BÇȲ3 j̄3 Ȳ   f̄ñ3. n̄»ñC   f̄3 f̄3 EȲ»ñȲ   Aéī
áðØðÙí 3 f̄áðAñáðYY»ñC µYáðĀ3. n̄í áðÙ »Ȳñ»j̄ . ð3 E f̄ l̄ »ñå*

1. Դպրոցների նորոգում		6.Մշակութային օբյեկտների	
և հիմնանորոգում	- 774430,2	հիմնանորոգում	- 253338,2
2. Դպրոցների կառուցում	- 230671,3	7.Բնակչունիքի հիմնանորոգում	- 197472,2
3. Զրմուղկոյութու ցանցերի		8.Այլ ծրագրեր	
շինարարություն և նորոգում	- 477310,5		- 931497,2
4. Մանկապարտեզների նորոգում	- 27255,2	Ընդամենը	- 3019833,6 հազ. դր.
5. Բնակավայրերի գազաֆիլկացում	- 127858,8		

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇ ÁÝÃ³ óùáðÙ ëëí 3 óí »É ÁÝÃ³ óù ï í ñí »É 32 ÑáÖÑ³ ï Í 3 óÙ³ Ý
³ é³ ç³ ñí áðÁíðóÝÝ»ñC:

Ø³ ñ½ç Ñ³ Ù³ ÙyúÝ»ñç ÌáõÙçó Ì ñí »É ï BÇÝ³ ñ³ ñáõÃÙ³ Y 200, Ù³ Ý¹Ù³ Y 25
 ÄáõÙí Í áõÃÙ³ Y .. BÇÝ³ ñ³ ì³ Y 3 ï 3 ñí Á ÷³ ëi ³ . ñáõ 46 ³ Ìí , áñáÝó Í »ñ³ µ»ñÙ³ É
 è³ ÑÙ³ Yí 3 Í Ì³ ñ. áí Çñ³ ½»Í »É ; Ù³ ñ½å»Í ÇÝ:

Ð³ Ù³ ÙÙÝ»ñÇ  »Í 3 Í 3 ñÝ»ñÇ .. Ù³ Õ3 Ù³ BÇÝ3 Í 3 Ý  »Í 3 Í 3 Ý  »ëááõÃÙ³ Ý
êÙáõÝçùç   3 ñ3 Í Ù³ ÙçÝ  µ³ ÅÝÇ  »Í   Ñ³ Ù³   »Ó   Ù³ ñ½å»Í 3 ñ3 Ýç   3 BÆ³   3 Í 3 ½Ùç
Ù³ Õ3 Ù³ BÇÝ3 ãÙ³ Ý   3 ñááõÃÙ³ Ý   ÁõÙçó   3 BÆ³   3 ÝùÝ»ñ  Ý   3 ñí »É   ÇÝùÝ3   3 Ù
BÇÝ3 ñ3 ñááõÃÙáõÝÁ   3  »óÝ»Éáô .. ûñ»Ýùáí   3 ÑÙ³ Ýí   3 Í   3 ñ· áí   1ñ3 Ýó   Ñ»Í   3 ÝùÝ»ñÁ
  »ñ3 ÓÝ»Éáô  Ý   3 Í   3 Íáí :

2008 ÁÍ 3 ī 3 ÝÇ ÁYÄ3 óuáðÙ Ù3 n½ç 70 . ÍáðÖ3 ī 3 Ý Ñ3 Ù3 ÙYùÝ»ñáðÙ
ù3 Õ3 ù3 BÇÝ3 ī 3 Ý . áñÍ áðÝ»áðÄÙ3 Ý áñáñi áðÙ ī 3 i 3 ní »É »Ý áÉ3 Ý3 lçÝ eii áð· áðÙÝ»ñ:
àñáß3 ī Ç 3 BÆ3 i 3 Ýù { ī 3 i 3 ní »É Ý3 .. ÇÝùÝ3 ī 3 Ù BÇÝ3 ñ3 ñáðÄÙ3 Ý Ñ3 llí Ý3 µ»ñÙ3 Ý,
i 3 ÝE3 n. »ÉÙ3 Ý .. i 3 e»óÙ3 Ý áðÖÖáðÄÙ3 Ùm:

æE³ Ý³ lçÝ eï áo· áoÙÝ»ñç ÁYÄ³ óuáoÙ ÇÝuÝ³ i³ Ù BCÝ³ n³ náoÄl³ Ý 27 ÷³ eï 3 nÓ³ Ý³. ní »E Ü³ n½C u³ Ø³ u³ lçÝ .. . lâoØ³ i³ Ý N³ Ü³ NüÝ»náoÙ, áñCö` 12-Á i³ a³ Ý, 6-Á ¶lánçë, 5-Á êCœç³ Ý, Ü»i³ i³ Ý Ø»Oñç .. 2. 3 n³ i³ u³ Ø³ uÝ»náoÙ: Ø»i³ i³ Ý 1»åù»ñ »Ý 3 nÓ³ Ý³. ní »E Ý³ .. Ø³ n³ NáoÝç .. AEÆE³ Ý³ e³ n . lâoØ»náoÙ: Ø»eÝ³ nïí »E »Ý N³ Ü3 a³ i³ eE³ Ý ÙÇçáo³ éáoÙÝ»ñ 3 nÓ³ Ý³. ní 3 i³ 3 åùnçÝç .. ÇÝuÝ³ i³ Ù BCÝ³ n³ náoÄláoÝY»ñç i³ e»óÙ³ Ý áoÖÖáoÄl³ Ùm:

½áÑí ³ Í „ Ñ³ ßÙ³ Ý13 Ù ½ÇÝÍ ³ é3 ¼áÖÝ»ñç /³ ½³ Í ³ Ù³ ñí ÇÍ Ý»ñç/ ÁÝí ³ ÝÇùÝ»ñç
 µÝ3 Í ³ ñ3 Ý3 ¼çÝ ¾3 ¼Ù³ YY»ñç µ³ ñ»é3 Í Ù³ Y ¾å3 Í ³ Íáí 3 ÝÑñ3 Å»ßí ³ ç3 ¼óáðÅ¼áðY ¼
 óáðo³ µ»ñí »É ÐÐ ¾3 ßí ¾3 ÝáðÅÙ³ Y ¾3 E ³ ñ3 ñáðÅÙ³ Y ¾3 Ù3 ¾3 Í ³ eE ³ Y
 Ñ³ YÓÝ3 Åáðáí ÇY ¾3 ñ½ç Ñ3 Ù3 ÝñÙY»ñäÙ ¾3 Í ³ ñí 3 Í ¼óðæáðÙY3 eCñáðÅ¼áðYY»ñç
 Í 1 ð3 ÉY»ñç ¾3 ÝÑñ3 Å»ßí ¼3 ½³ ¼ç eë »ÖÙ ¾3 Y . áñÍ áðÙ: Ø³ ñ½ð»Í Ç 2006 ÁÍ ³ ¾3 YÇ
 ñáðÝí ³ ñç 23-ç N 8 áñáðÙ³ ûµ, Ù³ ñ½ç ¼áÑí ³ Í /Ù3 Ñ³ ó3 Í / ¾3 Ù Ñ³ ßÙ³ Y13 Ù 13 ñò3 Í
 ½ÇÝÍ ³ é3 ¼áÖÝ»ñç /³ ½³ Í ³ Ù³ ñí ÇÍ Ý»ñç/ ÁÝí ³ ÝÇùÝ»ñç µÝ3 Í ³ ñ3 ¼çÝ ¾3 ¼Ù³ YY»ñÁ
 ¼óðæáðÙY3 eCñ»Éáð ¼3 eë áð»Éáð Y¾å3 Í ³ Íáí eë »ÖÙ ¾3 Í ¼3 ¼çÝ ¾3 Ù3 ñò»ñç
 Ñ³ YÓÝ3 Åáðáí Ç ¼áðÙçó, Í ³ ñí 3 ÁÝÄ³ óùáðÙ ¼óðæáðÙY3 eCñí »É ¼ÙY3 ñÍÍ »É ¼3 22
 ÁÝí ³ ÝÇùÇ ¾3 YÓÝ3 Í ³ Y . áñÍ ¼3 ÝÑñ3 Å»ßí Í 1 ð3 ÉY»ñÁ Y»ñÍ ³ ð3 óí »É ÐÐ
 ¾3 ßí ¾3 ÝáðÅÙ³ Y ¾3 E ³ ñ3 ñáðÅ¼áðY:

àñáB³ ĪÇ³ ç³ ĪóáõÄlääöÝ³ ï³ óáoo³ µ»ñí »É³ ĪáÙáöÝ³ É³ é³ ïäoÄlääöÝÝ»ñç¹ ÇÙ³ ö¹
 í³ ñò3 í³ ñY»ñç³ YÙ³ áñí áðÙ³ µÝ³ ī³ ñí³ YÙ³ ïçÝ³ èå³ è³ ñí³ Ù³ Y³ í³ ñò3 í³ ñç³
 . YÙ³ áðÙA³ í³ ïÙ»É³ 59,8%, YÙ³ Èáñ¹ í³ ñí³ 59,7%¹ ÇÙ³ ó, ÈÙ»Èáñ¹ çñç¹ í³ ñò3 í³ ñçÝÁ³
 96,3%, YÙ³ Èáñ¹ í³ ñí³ 94,4%¹ ÇÙ³ ó, ï³ Õµ³ Ñ³ YÙ³ Äl³ Y³ í³ ñò3 í³ ñçÝÁ³ 82,6%,
 YÙ³ Èáñ¹ í³ ñí³ 81,8%¹ ÇÙ³ ó:

Ø³ Õ³ Ù³ Ú³ BÇÝÁoÃÙ³ Ý µÝ³. 3 í 3 éáðÙ   µ³ í 3 Í 3 ÝÇÝ Éáðñç ÑÇÙÝ³ EÝ¹ÇñÝ»ñ »Ý
ß³ ñáðÝ³ Í áðÙ ÚÝ³ E 4-ñ¹ .. 5-ñ¹ 3 eï Çx³ ÝÇ í Ý³ eï 3 Í áðÃÙáðÝ áðÝ»óáð 3 ÝN³ i 3 j 3 Ý
µÝ³ Í »EÇ i Ý»ñç .. 3-ñ¹ áð 4-ñ¹ 3 eï Çx³ ÝÇ í Ý³ eï 3 Í áðÃÙáðÝ áðÝ»óáð µ³ kÙ³ µÝ³ Í 3 ñ³ Ý
µÝ³ Í »EÇ B»Ýù»ñç 3 Ùñ³ óÙ³ Ý ..   µÝ³ Í ÇäÝ»ñç µÝ³ Í 3 ñ³ Ý³ ÙÇÝ EÝ¹ÇñÝ»ñç ÉáðÙ³ Ý
Ñ³ ñó»ñÁ:

Տրանսպորտի և ճանապարհաշինության բնագավառ

2008. ĐĐ à»ї µíáöç»Ç ÙççáóÝ»ñáí Çñ3 ĩ3 Ý3 óí »É »Ý ĩ3 ñµ»ñ Ýß3 Ý3 ĩáöÄÙ3 Ý ÁÝ1Ñ3 Ýáõñ û. ĩ 3. áñÍ Ù3 Ý 3 ïi áÙáµçé3 ïçÝ x3 Ý3 å3 ññÝ»ñç ñçùÝ3 Ýáñá. Ù3 Ý, å3 ñå3 ÝÙ3 Ý áó ß3 Ñ3. áñÍ Ù3 Ý, ÕÙ»é3 ïçÝ å3 ñå3 ÝáõÄÙ3 Ý Ñ3 Ù3 ñ 2950.1 ÚÉÝ 1ñ3 Ù ÁÝ1Ñ3 Ýáõñ . áóÙ3 ñç 3 ßé3 ĩ 3 ÝùÝ»ñ, 3 ï1 Áí áóÙ³ Úççå»ï 3 ĩ 3 Ý Ýß3 Ý3 ĩáöÄÙ3 Ý x3 Ý3 å3 ññÝ»ñç ñçùÝ3 Ýáñá. Ù3 Ý Ñ3 Ù3 ñ 1184.2021 ÚÉÝ. 1ñ3 Ù, Ù3 ñ½3 ïçÝ Ýß3 Ý3 ĩáöÄÙ3 Ý x3 Ý3 å3 ññÝ»ñç ñçùÝ3 Ýáñá. Ù3 Ý Ñ3 Ù3 ñ 570.0 ÚÉÝ. 1ñ3 Ù, å»ï 3 ĩ 3 Ý Ýß3 Ý3 ĩáöÄÙ3 Ý x3 Ý3 å3 ññÝ»ñç å3 ñå3 ÝÙ3 Ý áó ß3 Ñ3. áñÍ Ù3 Ý Ñ3 Ù3 ñ 680.0 ÚÉÝ. 1ñ3 Ù, Ù3 ñ½3 ïçÝ Ýß3 Ý3 ĩáöÄÙ3 Ý x3 Ý3 å3 ññÝ»ñç å3 ñå3 ÝÙ3 Ý áó ß3 Ñ3. áñÍ Ù3 Ý Ñ3 Ù3 ñ 52.0 ÚÉÝ. 1ñ3 Ù .. Ù3 ñ½ç ë 3 ñ3 ðñç ÁÝ1Ñ3 Ýáõñ û. ĩ 3. áñÍ Ù3 Ý 3 ïi áx3 Ý3 å3 ññÝ»ñç ÕÙ»é3 ïçÝ å3 ñå3 ÝáõÄÙ3 Ý Ñ3 Ù3 ñ 226.4 ÚÉÝ. 1ñ3 Ù:

$\emptyset^3$ $\tilde{n}^1\tilde{c}$ $\tilde{t}^3\tilde{a}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{e}\tilde{c}\tilde{e}\tilde{c}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{u}^3\tilde{0}^3\tilde{u}\tilde{y}^3$ $\tilde{n}\tilde{a}\tilde{0}\tilde{U}$ $\tilde{c}\tilde{n}^3\tilde{t}^3\tilde{y}^3\tilde{o}^3$ $\tilde{e}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{d}\tilde{a}\tilde{0}\tilde{a}\tilde{0}\tilde{y}^3$ $\tilde{n}^1\tilde{c}$
 $\mu^3\tilde{n}^3\tilde{n}^3\tilde{t}^3\tilde{n}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{u}^3\tilde{0}^3\tilde{u}\tilde{y}^3$ $\tilde{e}^3\tilde{y}^3\tilde{e}^3\tilde{t}^3\tilde{y}^3\tilde{u}^3\tilde{0}^3\tilde{u}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{e}^3\tilde{y}^3\tilde{2}06.0$ $\tilde{u}\tilde{e}\tilde{y}^3$ $\tilde{1}\tilde{n}^3\tilde{u}^3\tilde{b}\tilde{e}^3\tilde{t}^3\tilde{y}^3\tilde{u}\tilde{y}^3$ $\tilde{n}^3\tilde{a}\tilde{n}\tilde{c}^3\tilde{0}^3\tilde{u}^3\tilde{y}^3$
 185.0 $\tilde{u}\tilde{c}\tilde{e}\tilde{c}\tilde{a}\tilde{y}^3$ $\tilde{d}\tilde{d}^3\tilde{t}^3\tilde{e}^3\tilde{t}^3\tilde{n}^3\tilde{a}\tilde{0}\tilde{A}\tilde{l}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{c}\tilde{e}^3\tilde{t}^3\tilde{y}^3\tilde{2}1.0$ $\tilde{u}\tilde{c}\tilde{e}\tilde{c}\tilde{a}\tilde{y}^3$ $\tilde{e}\tilde{c}\tilde{e}\tilde{c}^3\tilde{y}^3\tilde{c}^3\tilde{u}^3\tilde{0}^3\tilde{u}^3\tilde{a}^3\tilde{y}^3$ $\tilde{t}^3\tilde{n}^3\tilde{y}^3$
 $\tilde{t}^3\tilde{a}\tilde{0}\tilde{U}\tilde{c}^3\tilde{t}^3\tilde{o}^3\tilde{t}^3\tilde{u}\tilde{c}\tilde{c}\tilde{a}\tilde{y}^3$ $\tilde{n}^3\tilde{b}^3\tilde{c}^3\tilde{y}^3$:

Î 3 ½ÚÍ »É áó Ý»ñÍ ³ Ù³ óí »É ¿ êÎáöÝÇÜÇ Ù³ ñ½Ç x 3 Ý³ á 3 ñÑ³ BÇÝáöÅÙ³ Ý áéáñii áöÙ Çñ³ Ì 3 Ý³ óí »ÉÇù Í ñ³ . ñ»ñÇ í »ñ³ µ»ñÙ³ É ĐĐ Í ñ³ Ýëåáñii Ç .. Ì 3 áÇ Ý³ È 3 ñ 3 ñáöÅÙ³ Ý 2009-2011ÅÄ. Í ¶l l -áöÙ Ý»ñ³ é»Éáö Ýå 3 Í 3 Íáí 3 é 3 c 3 ñl áöÅáöÝÝ»ñC Ñ³ ëi Á:

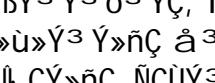
Đ³ BÍ »ї áo Å³ Ù³ Ý³ Ķ³ N³ i í³ l^áoÙ Ù³ n½C³ í i³ áO»éÝ³ ní³ áoÅláoÝÝ»nC³ l^áoÙC³
áoÔ³ áñ³ ÷ áE³ 1ñáoÙÝ»nA³ Ķ³ ½Ù»E³ »Ý 752.6N³ ½. áoÔ³ áñ³ áoÔ³ áñ³ Bñç³ Ý³ éaoÅláoÝÁ
4263.0N³ ½. áoÔ³ áñ³ /Ù: »éÝ³ ÷ áE³ 1ñáoÙÝ»nC³ .. μ»éÝ³ Bñç³ Ý³ éaoÅl³ Y³ . l^ái
óáoo³ ÝCßÝ»nA³ Ķ³ ½Ù»E³ »Ý 61.9N³ ½. i³ 5134 N³ ½. i³ /Ù:

Ø³ ñ½Ç ³ í i áÓ»éÝ³ ñi áoÁláoÝÝ»ñÇ Ñ³ Ù³ E³ eÝ »í³ Ùáoi Á í³ ½Ù»É i 449.5ÙéÝ.
¹ñ³ Ù. ³ xÁ 2007 Áí³ í³ ýC ýí³ i Ù³ Ùm í³ ½ÙáoÙ ; 1.7% :

Ø³ ñ½Ç ù³ Ø³ ù³ ØÇÝ .. . ÙáøØ³ Ì³ Ý Ñ³ Ù³ Ù³ ØÙÝ»ñáðÙ ßì ³ ñØ³ i ñí áØ Ñ³ è³ ñ³ Ì³ Ì³ Ý
³ ßE³ i ³ ÝÙÝ»ñ| Íñ³ . ñÇ ßñç³ Ý³ Ì³ Ý»ñáðÙ Çñ³ Ì³ Ý³ óí »É ï Ý»ñÑ³ Ù³ ØÙ³ ØÇÝ
x³ Ý³ ã³ ñÑÝ»ñÇ µ³ ñ» Ì³ ñ· Ù³ Ý 23 ñ³ . Çñ 34.9 ÙÉÝ 1ñ³ Ù ÁÝÑ³ Ýáðñ . áðÙ³ ñáí :

Գյուղատնտեսության և բնապահպանության բնագավառ

2008. ÁYÁ³ óuáóÙ Ù³ ñ½Ç Í 3 ñ3 Í 3 Bñç³ ÝÝ»ñáóÙ

 · ÍáðÓ³ Í Ýí »éáðÁÙ³ Úµ ½µ³ ÕÍ »É »Ý 13390 · ÍáðÓ³ óç³ Í 3 Ý «Ý»ñÙ»ñ³ ïçÝ
 Í Ýí »éáðÁÙáðÝÝ»ñ, · ÍáðÓ³ Í Ýí »ë³ Í 3 Ý ÙÃ»ñùÝ»ñç (Í 3 Á, Ùçé,
 Ñ³ ó³ Ñ³ Í ÇÍ, åíi áóÓ) í »ñ³ Ùß³ Í Ù³ Úµ¹ 52 Í 3 ½Ù³ Í »ñåáðÁÙáðÝ:
 Ø³ ñ½å»í 3 ñ³ ÝÁ Ùß³ ³ å»é ûÅ³ Ý13 Í »É « ³ ç³ Í ò»é ï . ÍáðÓ³ óç³ Í 3 Ý «
 ý»ñÙ»ñ³ ïçÝ Í Ýí »éáðÁÙáðÝÝ»ñçÝ, · ÍáðÓ³ Í Ýí »ë³ Í 3 Ý ÙÃ»ñùÝ»ñ Í »ñ³ Ùß³ Í áÓ
 Í 3 ½Ù³ Í »ñåáðÁÙáðÝÝ»ñçÝ¹ . ³ ñÝ³ Ý · ÍáðÓ³ Í Ýí »ë³ Í 3 Ý, Éái ÑÝÓÇ, µµ»ñù³ Ñ³ Í 3 ûç,
 ³ BÝ³ Ý³ ó³ ÝÇ, í³ é»ÉçùÇ « å³ ñ³ ñí³ ÝÙáðÄÇ, ÁáðÝ³ ûçÙç³ Í Ý»ñç, · ÍáðÓ³ Í Ýí »ë³ Í 3 Ý
 ÙÙ»Ý³ Ý»ñç å³ Ñ»ë³ Ù³ è»ñç, ùë³ ÍáðÓ»ñç, ÷áùñ³ Í 3 Í 3 È¹ »ÉÝç³ ïç, è»ñÙ³ ÝÙáðÄ»ñç,
 ³ ïçÝ»ñç ÑçÙÝ³ 1ñÙ³ Ý Ýå³ Í 3 Íáí è»ñÙ»ñç « Í ÝÍçÝ»ñç (åíi Õ³ Í áó « 1»Íáñ³ Í ÇÍ)
 Ó»éù µ»ñÙ³ Ý « . ÍáðÓ³ Í Ýí »ë³ Í 3 Ý ³ È³ BÈ³ Í 3 ÝÙÝ»ñç Í 3 ½Ù³ Í »ñåÙ³ ÝÁ:

2008. Ú³ ñ½áðÙ · ÙáðÙ³ Í Ýí »ë³ Í³ Ý Ùß³ Í³ µáðÙ»ñÇ ó³ ÝùÇ .. · ÙáðÙ³ Í Ýí »ë³ Í³ Ý ÙÃ»ñùÝ»ñÇ ³ ñí³ 1 ñáðÙ³ Ý óáðÙ³ ÝÇßÝ»ñÁ Ý»ñÍ³ Í³ óí aðÙ »Ý eí áñ .. ³ ÙláðÙ³ Í³ , 2007. Ñ³ Ú»Ù³ Í³ áðÙ³ Úµ.

01.01.2008 Ä.

Z	ÁY ¹ s Ú»ÝÁ Ú»Ý ñ/áú	Í ³ ñ ³ ÍáðÁðóÝÁ /ñ ³ /	Éi ³ óí »Éz μ»ñù /í/	ØCççÝñ μ»ñù /ð/	Í ³ ñ ³ ÍáðÁðóÝÁ /ñ ³ /	Éi ³ óí »Éz μ»ñù /í/	ØCççÝñ μ»ñù /ð/	Í ³ ñ ³ ÍáðÁðóÝÁ /ñ ³ /	Éi ³ óí »Éz μ»ñù /í/	ØCççÝñ μ»ñù /ð/	Í ³ ñ ³ ÍáðÁðóÝÁ /ñ ³ /	Éi ³ óí »Éz μ»ñù /í/	ØCççÝñ μ»ñù /ð/	Í ³ ñ ³ ÍáðÁðóÝÁ /ñ ³ /	Éi ³ óí »Éz μ»ñù /í/	ØCççÝñ μ»ñù /ð/
1	2	3	3	6	8	8	8	13	15	16	18	19				
2007Á	19935	45161.4	22,6	180631282.2	173.2	888	16628.1	187.2	95.1	28.0	2589.2	19747.6	1273.2	14422		
2008Á	20390	45986.9	22.5	185233299.7	179.8	930	17865.1	192	92.05	21.3	2589	20056.4	995	15285		

Ø³ ñ½áðÙ · áñÍ áØ Ñ³ ó³ Ñ³ í Çí ³ ÙçÝ ÙB³ í ³ máðlë»ñç í Yí ³ ñ³ Ý³ ÙçÝ
 í Yí »ëáðÁlláðÝÁ, áñáðÙ Ñ³ BÍ ³ éí ³ í »Ý 15 è»ñÙ³ ñi ³ 1ñáð ÿ»ñÙ»ñÝ»ñ, Ù³ ñ½ç
 · lláðØ³ ðç³ í ³ Ý í Yí »ëáðÁlláðÝÝ»ñçÝ „ Ñ³ ñ³ ³ Y Ù³ ñ½»ñçÝ ³ å³ Ñáí »E ¿ ³ BÝ³ Ý³ ó³ Y
 óáñ»Ýç 48í ßéáðå»ñ ¿Éçí ³ |, 215í ß¾Éçí ³ | „ 1200í ³ é³ ççÝ í »ñ³ ñi ³ 1ñáðÁll³ Y
 è»ñÙ³ YlláðÁáí : ¶³ ñÝ³ Ý³ ó³ Y . ³ ñáð ³ ñi ³ 1ñáðÁlláðÝÁ í ³ ½Ù»E ¿ ¹ 16í ßéáðå»ñ ¿Éçí ³ |,
 60í ß¾Éçí ³ | „ 450í ³ é³ ççÝ í »ñ³ ñi ³ 1ñáðÁll³ Y è»ñÙ³ YlláðÁ:

2008. ĐĐ $\bar{I}^3$ $\acute{e}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}ao\bar{A}\bar{l}ao\bar{Y}\bar{A}$ $\acute{e}c\acute{e}\bar{c}^3$ $\bar{Y}\bar{C}$ " $\bar{O}\bar{o}\bar{n}\bar{C}\bar{C}$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{B}\bar{n}\bar{c}^3$ $\bar{Y}\bar{Y}$ » $\bar{n}\bar{C}\bar{Y}$. $\bar{I}^3$ $\bar{n}ao$, $\bar{o}\bar{a}\bar{n}\bar{Y}\bar{C}$, μ^3 $\frac{1}{2}\bar{U}^3$ $\bar{U}\bar{U}^3$ $\acute{E}\bar{a}\bar{i}$ » $\bar{n}\bar{C}$ $\bar{o}^3$ $\bar{Y}\bar{u}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}^3$ $\bar{l}\bar{a}\bar{o}\bar{A}\bar{l}ao\bar{Y}\bar{Y}$ » $\bar{n}\bar{C}$ $\bar{A}\bar{Y}^1$ $\acute{E}^3$ $\bar{I}\bar{Y}\bar{U}^3$ $\bar{Y}$ " $\bar{I}^3$ $\bar{n}i$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}ao\bar{A}\bar{l}o\bar{Y}$ $\frac{1}{2}\bar{U}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}i$. $\bar{I}^3$ $\bar{o}\bar{U}^3$ $\bar{Y}$ $\bar{Y}\bar{a}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{l}\bar{a}\bar{i}$ $\bar{N}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{l}\bar{a}\bar{i}$ » $\bar{E}$ $\acute{E}$ 255.7 $\bar{U}\bar{E}\bar{Y}$ $\bar{I}^3$ $\bar{U}$ $\acute{e}\bar{a}\bar{o}\bar{m}\acute{e}\bar{c}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{a}\bar{h}\bar{U}^3$ $\bar{Y}$. $\bar{a}\bar{U}^3$ $\bar{I}^3$: 2 $\bar{I}\bar{Y}$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}i$ » $\bar{E}$ $\acute{E}$ $\acute{e}c\acute{e}\bar{c}^3$ $\bar{Y}\bar{C}$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}^3$ $\bar{B}^3$ $\bar{l}\bar{n}\bar{c}^3$ $\bar{Y}\bar{C}$ 31 $\bar{N}^3$ $\bar{U}^3$ $\bar{I}\bar{Y}\bar{u}\bar{Y}$ » $\bar{n}\bar{C}$, 7787.2 $\bar{N}^3$ $\bar{o}^3$ $\bar{Y}\bar{u}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{n}^3$ $\bar{l}\bar{a}\bar{o}\bar{A}\bar{l}ao\bar{Y}\bar{Y}$ » $\bar{n}\bar{C}$ $\bar{N}^3$ $\bar{U}^3$ $\bar{I}^3$, 2829 $\acute{e}\bar{a}\bar{o}\bar{O}^3$ $\bar{o}\bar{c}^3$ $\bar{I}^3$ $\bar{Y}$ " $\bar{Y}\bar{Y}$ » $\bar{n}\bar{U}$ » $\bar{n}^3$ $\bar{U}\bar{c}\bar{Y}$ $\bar{I}^3$ $\bar{Y}\bar{I}$ » $\acute{e}\bar{a}\bar{o}\bar{A}\bar{l}ao\bar{Y}\bar{Y}$ » $\bar{n}\bar{C}\bar{Y}$ 250.7 $\bar{U}\bar{E}\bar{Y}$ $\bar{I}^3$ $\bar{U}$. $\bar{a}\bar{U}^3$ $\bar{I}^3$:

Ø»ÕñÇÇ Ì 3 ñ3 Í 3 Bñç3 ÝÇ 9 Ñ3 Ù3 ÙYùÝ»ñÇ Ì ñí »É ë 4.971.697 1ñ3 Ù . áðÙ3 ñ` 1919.9Ñ3 ó3 Ýù3 Ì 3 ñ3 Í áðÙ3 Ý `` 270 B3 Ñ3 éáðÝ»ñÇ Ñ3 Ù3 ñ: ØÇ3 Å3 Ù3 Ý3 Ì BåðI 3 Ù3 Í 3 Ýçó ëÅ3 Ý . Ý»ñáí Ù3 ñ½ÇÝ Ì ñí »É ë 1400i 3 ½áí 3 Í 3 Ý å3 ñ3 ñi 3 ÝlåðA, 1250I. ÁáðÝ3 ÝlåðA (óçÝÍ Ç ýáëéÝÇ1) ÙI Ý3 ÝÙ3 Ý ÌñÍáðÝ»ñÇ 1»Ù å3 Ùu3 ñÇ 3 BE3 Ì 3 ÝùÝ»ñ Ì 3 ½Ù3 I»ñå »Éáð Ñ3 Ù3 ñ:

2008. ÚÁ»ñí »É ï 31150i Ñ³ ð³ Ñ³ i Çi, 2550i i »Ý1³ Ýç ù³ Bár Ùçé, 8800i i³ Á, 3000i i³ ñi áyçé, 1600i µ³ Ýç³ ñ»Ö»Ý, 500i åi áoÓ, 800i Ó³ i³ ñ»Ö»Ý .. ³ Æ · ÍaôÓ³ i Yí »ë³ i³ Y ÚÁ»ñùÝ»ñ:

2008 Å. Ù³ ñ½Ç . Ùáºº³ Ì Ýí »ë³ Ì³ Ý ÙÃ»ñùÝ»ñ Í »ñ³ Ùß³ Ì áºº³ ïÙ³ Ì »ñåáººÅÙáººÝÝ»ñ Å ³ ñíi ³ 1ñ»É »Ý 1500í å³ ÝÇñ, 250Í· ÅÃí ³ è»ñ, 900í í ³ ñµ»ñ Í »ë³ Ì Ç å³ Ñ³ ÍáÝ»ñ, 9600í ³ ÉÙáººñ .. ³ ÝÝ:

Ø³ ñ½áÙ ³ éí ³ í »ó çñú· i ³ · áñl áØ ÁYI »ñáøÅÙáØÝÝ»ñC TáØÙÇó Å³ Ù³ Ý³ iCY ³ YÈ ³ ÷ ³ Y i ³ ½Ù³ I »ñåí »é ; áéá. Ù³ Y e»½áØA:

êii áñ.. Ý»ñí 3 ð3 óí áðÙ í 3 ñÓ3 í x3 ñÝ»ñC . 3 ÝÓáðÙÁ Áeii 2007 .. 2008AA.

N	ÃÝ13 Ù»ÝÁ Ù3 ñíáðÙ	àéá·íáð Ñáð3 í 3 ñ3 ðùÁ /ñ3 /	Ø3 í 3 Í3 ñ3 ñí 3 Í çñç Ù3 Ý3 ÍÁ /ñ3 ï. Ë.Ù./	Ð3 èáðñÁ /ñ3 ï. 1ñ3 Ú/	Ö3 ëí 3 ðç . 3 ÝÓ1 3 Í Í3 ñð3 í x3 ñÁ /ñ3 ï. 1ñ3 Ú/	2ð3 èúÁ /ñ3 ï. 1ñ3 Ú	Í áí áé Á %
1	2007	1173	6506	50677	36358	14319	72
2	2008	1597	5566	48359	39947	8618	83

2008. Ù³ ñíáðÙ ÑÇÙÝ³ Ì³ ÝáðÙ å³ Ñå³ Ýí »É ð EáßÁñ Ù³ Ýñ »Öç»ñ³ í áñ
 ³ Ý³ ëáðÝÝ»ñÇ . ÉÈ³ ù³ Ý³ ÌÁ: Éá½»ñÇ . ÉÈ³ ù³ Ý³ ÌÁ ³ Í È³ Ó»É ð ÙáÍ 1000 · ÉÈáÍ,
 Ù»ÖÍ ³ ÷ »Ã³ ÌÝ»ñÁ` 300 Ñ³ ì áí, ÄéäåðÝÁ` 60.000 Å` áí : Í ³ ì ³ ñí »É ð 4950 · ÉáðÈ EáßÁñ
 »Öç»ñ³ í áñ ³ Ý³ ëáðÝÝ»ñÇ ³ ñÑ»ëí ³ Ì³ Ý ë»ñÙÝ³ í áñáðÙ: ¶áñÍ áðÙ ð 3 ì áÑÙ³ llçÝ
 ï Ýí »ëáðÅlláðÝ:

2 ñÓ3 Ÿ3 . ñí »É ï µñáoo»Éla½ ÑCí 3 Ÿ1áoÅlaóY 800 . ÉaóÉ Ù3 Ÿñ »Öç»ñ3 í áñ
3 Ÿ3 éaóYY»ñC Ùáí . áñáÙy 3 ŸÜCc3 å»ë »ÝA3 ñí í »É »Ý éa3 Ÿ1c:

Êi áo· áoÜÝ»ñ .. áoëáoÜÝ³ eÇñáoÅlkáoÝÝ»ñ »Ý Çkñ³ Í³ Ý³ óí »É 37 µÝ³ å³ Nå³ Ý³ Í³ Ý
ùµÙ»Í³ Ý»ñáoÙ, 32³ ÝÓÇ ÝÍ³ Í³ Ú³ Ùµ Í³ Çkñ³ éí »É »Ý 1.72ÙÉÝ. 1ñ³ ÙÇ å³ ÷ áí Í³ ñµ»ñ
Í³ ññ³ Í³ Ý Í³ áo·³ ÝùÙ»ñ:

»Ó»É 430 Ñ³ ï. 1ñ³ Ù:

$\emptyset^3$ ñ½ç 38 Ñ³ Ýù³ í ³ ï»ñçó ß³ Ñ³. áñí í áðÙ ¿ 23-Á (7-Á Ù»í ³ ð³ í ³ Ý, 16-Á áðÙ»í ³ ð³ í ³ Ý), 15-Á · í Ýí áðÙ »Ý áðëáðÙÝ³ èCñÙ³ Ý ð áðÉáðÙ:

‘ áÉáñ Ñ³ Ýùß3 Ñ³ . áñÍ áÖÝ»ñÁ áöÝ»Ý ÑáÖÑ³ í Í³ öÙ³ Ý .. ÁÝ¹»ñùÇ ú· í ³ . áñÍ Ù³ Ý
ÃáöÜí í áöÅÙ³ Ý Ñ³ Ù³ å ³ í ³ èE³ Ý ÷ ³ eí ³ ÄÖÄ»ñ:

Ø³ ñ½áðÙ · ñláðØ³ Í ÝÍ »ë³ Í ³ Ý ³ ßE³ Í ³ ÝùÝ»ñÇ Í ³ ½Ù³ Í »ñåÙ³ Ý, Í »ñ³ ÙØ³ Í áØ
³ ñi ³ ¹ñáðÅñáðÝÝ»ñÇ " áéáñi Ç Í ³ ñláðÝ ½³ ñ. ³ óÙ³ Ý ³ å³ ñáí Ù³ Ý Ñ³ Ù³ ñ ¹»é·é Éáñç
ÉÝ¹çñ ; · ñláðØÙÄ»ñúÝ»ñÇ Çñ³ óáðÙÁ:

Đá Ø³ BÇÝá Ø³ Ý .. Ñá Øû. Ì ³. áñÍÙ³ Ý µÝ³. ³ Í ³ é

$\emptyset^3$ $\tilde{n}^3 \tilde{c}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n} \tilde{>} \tilde{e}^3 \tilde{N} \tilde{a} \tilde{O}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ 25.0% - $\tilde{A}$ (11000 $\tilde{N}^3$), $\tilde{z}^3 \tilde{U} \tilde{C} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ 19.0 % (210 $\tilde{N}^3$), $\tilde{m}^3 \tilde{Y} \tilde{z} \tilde{i}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{E} \tilde{a} \tilde{i}$ $\tilde{N}^3$ $\tilde{n} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ 29.0% (2230 $\tilde{N}^3$), $\tilde{z}^3 \tilde{n} \tilde{a} \tilde{i} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ 40% (70400 $\tilde{N}^3$) $\tilde{N}^3 \tilde{U}^3 \tilde{N} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n} \tilde{a} \tilde{z} \tilde{i}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n}^3 \tilde{l} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{a} \tilde{>}$ $\tilde{i}^3 \tilde{t}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{N}^3 \tilde{U}^3 \tilde{N} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{e} \tilde{>}$ $\div \tilde{z}^3 \tilde{t}^3 \tilde{Y} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{.} \tilde{l} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{O}^3 \tilde{i} \tilde{Y} \tilde{i} \tilde{>}$ $\tilde{e}^3 \tilde{t}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{Y} \tilde{B}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{z}^3 \tilde{t} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{N} \tilde{a} \tilde{O}$ $\tilde{>} \tilde{Y}$: $\tilde{D}^3 \tilde{U}^3 \tilde{N} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n} \tilde{a} \tilde{z} \tilde{i}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n}^3 \tilde{l} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{N}^3 \tilde{U}^3 \tilde{N} \tilde{u} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{e} \tilde{>}$ $\div \tilde{z}^3 \tilde{t}^3 \tilde{Y} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{.} \tilde{l} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{O}^3 \tilde{i} \tilde{Y} \tilde{i} \tilde{>}$ $\tilde{e}^3 \tilde{t}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{Y} \tilde{B}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{z}^3 \tilde{t} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{N} \tilde{a} \tilde{O}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ 2008 $\tilde{A}$. $\tilde{u} \cdot \tilde{i}^3 \cdot \tilde{a} \tilde{n} \tilde{I} \tilde{U}^3 \tilde{Y}$ $\tilde{N}^3 \tilde{U}^3 \tilde{n} \tilde{N} \tilde{a} \tilde{O} \tilde{U}$ $\cdot \tilde{i}^3 \cdot \tilde{a} \tilde{n} \tilde{I} \tilde{A} \tilde{O} \tilde{Y}$ $\tilde{>} \tilde{C}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n} \tilde{O}^3 \tilde{i}^3 \tilde{E} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{U} \tilde{p}$ $\tilde{N}^3 \tilde{i} \tilde{i}^3 \tilde{o} \tilde{r} \tilde{>} \tilde{E}$ $\tilde{z}$ 22500 $\tilde{N}^3$ $\tilde{N} \tilde{a} \tilde{O}^3 \tilde{U}^3 \tilde{e}$: 2007 $\tilde{A}$. $\tilde{N}^3 \tilde{U} \tilde{>} \tilde{U}^3 \tilde{i} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{U} \tilde{p}$ $\tilde{i}^3 \tilde{n} \tilde{O}^3 \tilde{i}^3 \tilde{E} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{A} \tilde{U}^3 \tilde{U} \tilde{p}$ $\tilde{i} \tilde{i}^3 \tilde{l} \tilde{N} \tilde{a} \tilde{O}^3 \tilde{U}^3 \tilde{e} \tilde{>} \tilde{N} \tilde{A}$ $\tilde{z} \tilde{i} \tilde{>} \tilde{E}^3 \tilde{o} \tilde{>} \tilde{E}$ $\tilde{Y}$ 2000 $\tilde{N}^3 \cdot \tilde{a} \tilde{i} / \tilde{N} \tilde{C} \tilde{U}^3 \tilde{i}^3 \tilde{Y} \tilde{a} \tilde{o} \tilde{U}^3 \tilde{n} \tilde{a} \tilde{i}^3 \tilde{i}^3 \tilde{U} \tilde{>} \tilde{N}$:

2008 Å. Ñ3 Ù3 ÝñüÝ»ñç 1 »Ø3 Í 3 Ý µüáöç»Ý»ñáí Ý3 E 3 Í »ëí 3 Í 215.2 ÙÉÝ. 1ñ3 Ù /Ý»ñ3 éí3 É 3 Ýó3 Í i 3 ñçÝ»ñç 3 å 3 éùÝ»ñ / i 3 ñò3 í x 3 ñçó . 3 ÝóáöÙÝ»ñ Á Í 3 ½Ù»É ï 129.3 ÙÉÝ. 1ñ3 Ù Í 3 Ù 60.0% /2007 Å. 107.3 ÙÉÝ. 1ñ3 Ù Í 3 Ù 49.6%-Ç 1 ÇÙ3 ó/:

Ø³ ñ½Ç 27 Ñ³ Ù³ ÝÙÝ»ñáøÙ Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝÇ ÍáØÙÇó Çñ³ Í³ Ý³ óí »Ý í »Ø³ Í³ Ý
ÇÝÙÝ³ Í³ é³ í ³ ñÙ³ Ý Ù³ ñÙÇÝÝ»ñÇ ÍáØÙÇó ÑáØ³ ÍÇÝ ûñ»Ýé¹ñáøÙ³ Ý Í³ í ³ ñÙ³ Ý
áðœáøÙÝ³ èÇñáøÙáøÝÝ»ñ .. Ñ³ Ù³ ÝÙÝ»ñÇ Ø»Í³ í ³ ñÝ»ñÇÝ ³ éÍ³ Á»ñáøÙáøÝÝ»ñÁ
í »ñ³ óÝ»Éáø Ýå³ í ³ Íáí í ñí »É Ñ³ Ù³ å³ í ³ è³ Ý óáðóáøÙÝ»ñ:

Đ3 Ù3 ÑÙÝ»ñÇ í 3 ñä3 Ì 3 Ý ì 3 ñ3 ÍÙÝ»ñÇÓ 1áõñë . ï Ýí áÔ, å»ï 3 Ì 3 Ý
ë»÷ 3 Ì 3 ÝáõÅÙ3 Ý . ÙáõÙ3 ï Ýí »ë 3 Ì 3 Ý ÝÙ3 ÌáõÅÙ3 Ý 2008Ä-Ç û. ï 3 . áñÍÙ3 Ý Ñ3 Ù3 ñ
í 3 ñÙ3 Ì 3 É 3 Ì 3 Ý ÑÇÙáõÙÝ»ñáí 85 éáõµ»Ì ï Ý»ñÇÝ 5-10 ì 3 ñÇ Å³ÙÌ »ï Ý»ñáí
Ñ3 ï 3 óí »É ï 9800 Ñ3 , áñÇ û. ï 3 . áñÍÙ3 Ý 1ÇÙ3 ó ì 3 ñ»Ì 3 Ý Ñ3 BÍ 3 ñÍí »É ï 10.5 ÙÉÝ.
1ñ3 Ù 13 ñÙ3 Í x 3 ñ: 2008Ä. ýÇÝ3 Ýé 3 Ì 3 Ý ì 3 ñí 3 Ì ï ñí 3 Íùáí å 3 ÙÙ3 Ý 3 . ñ»ñáí
Ñ3 BÍ 3 ñÍí 3 Í 9.5 ÙÉÝ. 1ñ3 ÙÇ 1ÇÙ3 ó ÷ 3 ëï 3 óÇ . 3 ÝÙáõÙÝ»ñÁ Ì 3 ïÙ»É ï 11.8 ÙÉÝ. 1ñ3 Ù
Ì 3 Ù 124%-Á /2007Ä. 8.8 ÙÉÝ. 1ñ3 Ù Ì 3 Ù 102.3 %-Ç 1ÇÙ3 ó: 2008Ä-ÇÝ 2007Ä-Ç Ñ3 Ù»Ù3 ï
í 3 ñÙ3 Ì 3 ÉáõÅÙ3 Ùµ 3 ï »É ; Ñ3 ï 3 Ì 3 óí »É 1850 Ñ3 3 ñáí 3 ï 3 Ù:

Đ³ Ủ³ ỦY³»ñÇ í ³ ñã³ Ī³ Ý i³ ñ³ ỦY»ñÇÓ ¹áõñë · i³ Ýí áÔ NáÔ»ñÇÓ ¹»é³ ÑÝ³ ñ³ í áñ ã³
û³ i³ · áñÍ»É /ë³ ÑÙ³ Ý³ Ī³ ÇÓ ; Ủ³ ËÇÇ³ ÝÇÝ/ BáõñÇ 12.8 Ñ³ ½. Ñ³ 3 ñái³ i³ Ủñ:

ÇÝUÝZ Ì 3 É3 Í 3 ÑÙ3 Ý Ù3 eÇÝ | ĐĐ ûñ»ÝÙÇ 84-ñ¹ Ñá1í 3 ÍÇ 3-ñ¹ Ì»Í áí ÝBÍ 3 Í 3 Eë»ñÇ
Çñ3 Ì 3 Ý3 óÙ3 Á:

2008. Í 3 ½ÚÍ »É »Ý Ù3 ń½Ç 8 Ñ3 Ù3 ÍÝùÝ»ńÇ ÑÁÓ»ńÇ ú·í 3 ·áñÍ Ù3 Ý Å3 Ù3 Ý3 í 3 í áñ
éÉ»Ù3 Ý»ńÁ .. Ý»ńÍ 3 Þ3 óí »É ĐĐ Í 3 é3 í 3 ńáðÅÞ3 Ý Ñ3 eí 3 í Ù3 ÝÁ: Ü»ńÍ 3 Þ3 óí 3 í
éÉ»Ù3 Ý»ńÇó ĐĐ Í 3 é3 í 3 ńáðÅÞ3 Ý áñáßáðÙÝ»ńáí Ñ3 eí 3 í 1 »É ð 4-Á, çéí ÙÝ3 ó3 í Ý»ńÁ
·í Ý1 áðÙ »Ý Ñ3 eí 3 í Ù3 Ý 1 »ńçÝ3 í 3 Ý ÷ áðÉáðÙ:

ĐáÓÙ· ī 3 . áñÍÙ3 Ý µÝ3 . 3 1 3 éáðÙ 3 éí̄ 3 EÝ1CñÝ»ñCó »Ý 3 náí̄ 3 ½3 Ý. ī 3 ÍÝ»ñA
ëå 3 e3 ní̄ áð x3 Ý3 å3 nñÝ»ñC 3 YÙEÇÃ3 n í Çx3 TÁ, µÝ3 T3 Í 3 lñ»ñCó N»éáð · ī Yí »ÉÁ,
Ý3 EÍÇÝ cñ3 nñC3 óÙ3 Ý N3 Ù3 T3 n. »ñC 3 Ý. áñÍáðÅláðÝÁ, 3 ní̄ 3 1ní 3 Í T3 ÄC 3 Yí 3 YáÝ
ÙÃ»ñáðÙÁ, ÇÝåå»ë Ý3 .. 3 Í 3 Ý3 å3 T3 Í 3 Í T3 n3 lùÝ»ñC 3 eí̄ 3 lñáðÅláðÝÁ (Ù3 n½C 10
N3 Ù3 lñÙÝ»ñC 1 3 nñ3 T3 Ý T3 n3 lùÝ»ñáðÙ 1»é»ë ÚÝáðÙ { 3 Í 3 Ý3 å3 T3 Í 3 Í 530.0 N3
ÑáO3 T3 n3 lù, áñCó 42 N3 Ù3 eÝ3 áñ»óí 3 l):

Առողջապահության բնագավառ

**Ø³ ñ½ç³ éáðç³ å³ ñáðñl³ Ý µÝ³. 3 i³ éáðÙ³ Ù³ ñ½å»i³ Ý çñ³. áñ³ »é
j³ å»i³ 3 i³ ý³ éáðç³ å³ ñ³ i³ ý³ ñ³ . ñ»ñA, i³ ½Ù³ i³ »ñå»é³ Ù³ ñ½³ ðçý³
»ýA³ i³ ñáðñl³ Ý³ éáðç³ å³ ñ³ i³ ý³ ñ³ e³ i³ áðñl³ ðYÝ³ »ñç³ BÉ³ i³ ýuA,
3 å³ ñáí³ »é³ µÝ³ i³ áðñl³ Ý³ ý³ x³ ñ³ muáðA. Íáðñl³ Ý³ çñ³ i³ ý³ óáðUá,
í³ »ñ³ ñe³ »é³ éáðç³ å³ ñ³ i³ ý³ ñ³ e³ i³ áðñl³ ðYÝ³ »ñç³ . áñ³ áðY³ »áðñl³ ðYÁ:**

Ø³ ñ½áðÙ · áñÍ áðÙ »Ý Ù³ ñ½³ ïçÝ »ÝÃ³ ì³ ïðáðÃð³Ý 19 ÷³ ì
 µ³ ÅÝ»í Çñ³ ì³ Ý ÁÝÍ»ñáðÃðáðÝÝ»ñ, ³ ðí Áí áðÙ` 6 µÅßÍ³ ì³ Ý ì»Ýi ñáÝ
 Ñ³ Ù³ ÝñÙÝ»ñáðÙ, áñáÝó ÍáðÙçó Çñ³ ì³ Ý³ óí áðÙ ï eëi ³ òçáÝ³ ñ
 åáéçÍÉçÝçÍ³ ì³ Ý ì³ é³ ïðáðÃðáðÝÝ»ñ, ³ éáðçáðÃð³Ý ³ é³ çÝ³ ïçÝ
 11 ì»Ýi ñáÝ, 1 Ù³ ñ½³ ïçÝ ³ ñ½³ Ý ÷áÉÝ»ñ³ ñí Ù³ Ý ì³ ð³ Ý
 áðÃ³ ì³ Ý ¹çéå³ Ýé»ñ: ¶ïðáð³ ì³ Ý Ñ³ Ù³ ÝñÙÝ»ñáðÙ · áñÍ áðÙ »Ý 101
 ì³ µ³ ñð³ ì³ Ý ì»Ý»ñ:

Ø³ ñ½³ ÙÇÝ »ÝÃ³ Ŧ³ ÙáøÅÙ³ Ý ³ éáØç³ á ³ Ñ³ Ŧ³ Ý Ñ³ Ù³ Ŧ³ ñ· áøÙ ³ ßË³ i áøÙ ¼ 1390
Ù³ ñ¹, áñÇó 278 µÅÇBÍ, 743 ÙÇçÇÝ ¼ iñi è»ñ µáøÅ³ ßË³ i áø:

ēī 3 ócāÝ3 n̄ μÅB̄Ī 3 ī̄ 3 Ȳ N̄3 ēī 3 ī̄ āoÅl̄áOÝȲ»n̄áoÙ̄ 1̄ 3 ī 3 Ēī 3 ī̄ 3 410 Ù̄3 N̄x̄3 ī̄ 3 Ē:
 ǟī 3 áoÅl̄3 Ȳ l̄áOÜçó »n̄3 B̄Ē3 ī añí̄ 3 ī̄ 3 Ȳ x̄3 n̄ μÅB̄Ī 3 ī̄ 3 Ȳ û̄. ȲáoÅl̄3 Ȳ 3 ēā3 ēē3 n̄l̄ Ù̄3 Ȳ
 Bñç3 Ȳ3 ī̄ Ȳ»n̄áoÙ̄ 3 ēāOç3 ā3 N̄3 ī̄ 3 Ȳ N̄3 Ù̄3 ī̄ 3 n̄. Ç̄ ȳçȲ3 Ȳē3 ī añù̄3 Ȳ N̄3 ēī 3 ī̄ 1̄ 3 ī̄
 1̄ 3 ī 3 ĒĀ ī̄ 3 ½Ù»Ē 3 1287.2 Ù̄ĒȲ. 1̄ñ̄3 Ù̄ (2007Å.-çȲ 1119.1 Ù̄ĒȲ. 1̄ñ̄3 Ù̄), ÁȲ1áoÝ1̄ 3 ī̄
 ī̄ 3 ī 3 n̄áO3 ī̄ 3 ȲĀ ī̄ 3 ½Ù»Ē 3 1287.2 Ù̄ĒȲ 1̄ñ̄3 Ù̄ (2007Å.-çȲ 1096.8 Ù̄ĒȲ. 1̄ñ̄3 Ù̄), 3̄ ï̄1̄ Aí̄ āoÙ̄
 Nçí̄ 3 Ȳ13 Ȳáo3 l̄çȲ μáoÅǖ. ȲáoÅl̄3 Ȳ . ī̄ aí̄ ` 513.1 Ù̄ĒȲ. 1̄ñ̄3 Ù̄, 3̄ ǕμáoĒ3 ī̄ añ̄-å̄áĒC̄ ī̄ ĒçȲC̄ ī̄ 3 Ȳ
 μáoÅ. û̄. ȲáoÅl̄3 Ȳ . ī̄ aí̄ ` 774.1 Ù̄ĒȲ. 1̄ñ̄3 Ù̄;

æ»í áðAð³ Y TáðUçó »ñ³ BÆ³ í áñí ³Í ³ÝÍ ×³ ñ μÅBÍ³ Í³ Y Ú· YáðAð³ Y ..
éå³ e³ ñÍ Ù³ Y Bñç³ Y³ ÍY»ñáðÙ ³ éáðç³ å³ Ñ³ Í³ Y Ñ³ Ù³ Í³ ñ· Ç yçY³ Yé³ í áñáðÙÁ
Cñ³ Í³ Y³ ÓÍ »E ; 100 % -áí :

2008-ÇÝ $\bar{x} \times 3$ ñáí Ç NÇÙÁÖÝÜÝ»ñáí $\bar{x}^3$ é ^{3} ïáöÁüáöÝÝ»ñçó $\bar{Y}^3$ E ^{3} N ^{3} BÍ áí
 Y ^{3} E ^{3} I »éí ^{3} I 112.8 ÜÉÝ. 1ñ ^{3} ÜÇ 1ÇÙ ^{3} ó ÙáöI ù ^{3} . ñí »E ¿ 138.6 ÜÉÝ. 1ñ ^{3} Ü (2007-ÇÝ 146.0
 ÜÉÝ 1ñ ^{3} Ü);

2008 Å. ÁYÅ³ óùáøÙ³ ßË³ ï³ í³ ñÓC³ å³ ñí³ ù»ñ³ á»Ý³ : áî³ ó»é³:

Ø³ ñ½³ [ÇÝ »ÝÄ³ Ŧ³ ïáðÅ³ Ý µáðÅ³ eï³ i áðÅlæðÝÝ»ñÁ 2008-ÇÝ Ñ³. »óí »É »Ý 150.7 ÙÉÝ. 1ñ³ ÙÇ Ýáñ µáðÅ³ ñù³ í áñáðÙÝ»ñáí, . áñÍ ÇùÝ»ñáí .. å³ ñ³. 3Ý»ñáí (2007-ÇÝ 218 ÙÉÝ. 1ñ³ Ù):   ĐĐ   ³ éáÖç³ å³ ñáðÅ³ Ý   Ý³ E³ ñ³ ñáðÅ³ Ý   TáðUçó   Ù³ ñ½Ç µáðÅ³ eï³ i áðÅlæðÝÝ»ñÇÝ i ñ³ Ù³ ¹ñí »É »Ý 130.6   ÙÉÝ. 1ñ³ Ù ÁÝ¹Ñ³ Ýáðñ . áðÙ³ ñÇ µáðÅ³ ñù³ í áñáðÙÝ»ñ: ¹³ ñ». áñÍ ³ Ŧ³ Ý, Ùçç³ ½. 3 [ÇÝ Ŧ³ ½Ù³ Ŧ»ñáðÅlæðÝÝ»ñÇ ..   ĐĐ ²Ù ¹ AE¶-Ç TáðUçó µáðÅ³ eï³ i áðÅlæðÝÝ»ñÇÝ i ñ³ Ù³ ¹ñí »É ¼ 13.6, ÇéI e»÷ ³ Ŧ³ Ý ÙççáðÝ»ñáí Ó»éù »Ý µ»ñí »É 12.7   ÙÉÝ. 1ñ³ ÙÇ µáðÅ³ ñù³ í áñáðÙÝ»ñ .. å³ ñ³. 3Ý»ñ:

Ø³ ñ½å»ї ³ ñ³ ÝÇ TáØÙçó T³ ùÙ³ T»ñåí »É ɿ ³ ÝÍ x³ ñ ³ ñíi áÙ³ E å³ ÙÙ³ YY»ñáí
 ¹»Ø³ ÙççáoÝ»ñ eii ³ Ý³ Eáø Çñ³ í áøÙù áøÙ»oáø ³ ÝØ³ Yó ¹»Ø»ñáí ³ å³ ñáí Ù³ Y
 · áñí ÁYÄ³ oÁ: ²jí ³ Yå³ i ³ Táí DÐ ³ eáØç³ å³ ñáøÙ³ Y Ý³ E³ ñ³ ñáøÙløÙçó
 T»Yí ñáYáóí ³ Í T³ ñ. áí eii ³ oí »É ɿ 59.7 ÙEÝ. ¹ñ³ Ù . áøÙ³ ñç ¹»Øáñ³ Ùü: Ø³ ñ½ç
 ³ ÙµáøE³ i áñ-åáEçT EçYçT ³ T³ Y, ¹çëå³ Yé»ñ³ ÙçY µáøÅù. YáøÙløÙçó Çñ³ T³ Y³ oÝáø
 µáøÅN³ eii ³ i áøÙløÙçó»ñç Ùççáoáí ³ ÝÍ x³ ñ T³ Ù ³ ñíi áÙ³ E å³ ÙÙ³ YY»ñáí ¹»Øáñ³ Ùü
 Ø»éùm»ñ»Eáø Çñ³ í áøÙù áøÙ»oáø ³ ÝØ³ Yó Ñ³ i T³ oí »É ɿ 48.6 ÙEÝ. ¹ñ³ Ù . áøÙ³ ñç ¹»Øáñ³ Ùü:
 Ø³ ñ¹³ eçñ³ T³ Y û. YáøÙløÙçó Ùü eii ³ oí »É ɿ 10.1 ÙEÝ. ¹ñ³ Ùç ¹»Øáñ³ Ùü:

Ø³ ñ½Ç μáðÅÑ³ eï³ i áoÅlláoÝÝ»ñáoÙ Çñ³ I³ Ý³ óí »É »Ý 5.8 ÙÉÝ. ¹ñ³ ÙÇ
BCÝ³ ñ³ ñ³ I³ Ý-í »ñ³ Yáñá· Ù³ Ý ³ BÆ³ I³ ÝùÝ»ñ:

2008. ÁYÁ³ óùáðÙ Å»Í áðÅÙ³ Ý TáðÙçó »ñ³ BÆ³ í áñí³ Í µÅßÍ³ Í³ Ý û. ÝáðÅÙ³ Ý ..
éå³ è³ níÙ³ Ý Bñç³ Ý³ Í³ Ý»ñáðÙ NÇí³ Ý¹³ ÝáðÝ»ñáðÙ .. 1çéå³ Ýè»ñÝ»ñáðÙ éi³ òçáÝ³ ñ
µáðÅáðÙ ; éi³ òçáÝ³ ñ 8008 NÇí³ Ý¹ (2007-ÇÝ 7565); Í³ i³ ní³ »É i³ 2023 í Çñ³ N³ i³ áðÅlkáðÝ
(2007-ÇÝ 1626), áñçó³ ÝÑ»Í³ Ó. »Éç¹ 1231, åÉ³ Ý³ ïçÝ⁷⁹²; Ø³ Ñx³ Í³ ÉÝ»ñç ÜçççÝ
Í³ Ýñ³ µ»éÝí³ Í áðÅlkáðÝ Á³ Í³ ½ùáðÙ ; 51.8 % (2007-ÇÝ 32%) :

ääÉCTI ÉCYCTI ³ Y»ñáðU ³ ÙmáðE³ Tí áñC³ Y»ñáðU ÑCÍ ³ Y¹Y»ñC Ñ³ x³ EáðÙY»ñC ÄCÍ Á T³ ½U»È ; 430223 (2007 Ä-ÇY 439962):

Çëå³ Ýè»ñ Ñëî áðåðÁÙ³ Ý í ³Í · í Ýí áðÙ ï 21802 Ù³ ñ¹, áñáÝó Ñ³ ßí ³ éåðÙÁ Áeï
³ é³ í »ë í ³ ñ³ í ³ ñCí ³ Ýí áðÅðåðÝÝ»ñC áðÝC Ñ»í ³Ù³ É å ³ í Í »ñA.

ëCñi -3 ÝáÃ3 ÙCÝ Ñ3 Ù3 I³ ñ: C ÑCÍ 3 Ý1Ý»ñ – 4352 Ù3 ñ1

¿Ý¹áÍñçÝ ÑCí³Ý»ñ 3727, ³Í1 Áí áðÙ ß³ ù³ ñ³ ÙçÝ¹ç³ µ»í áí - 2679 Ù³ñ¹
Í áðµ»ñÍ áðéñá½áí ÑCí³Ý¹ - 259 Ù³ñ¹

Ñá: »Í³ Ý ÑCí³ Ý¹ - 2263 Í³ ñ¹

Ánhéáñóóìù3 ÍÍÝ ÑCÍ 3 VÍ1 áññÁñláñÝÝ»ñ

„Bírám a hosszú életet” – írta a költő 1933-ban.

İ YAOY YY»nç ÜS N»nç ÜS YS TA Ael İ S hS İ S Bnç S YY»nç

Î ³ ñ³ Í ³ ßñç³ Ý	Î ÝáðÝ¹ 2007Å.	Î ÝáðÝ¹ 2008Å	Ø³ N»ñç Äçí Á 2007Å.	Ø³ N»ñç Äçí Á 2008Å.	Ø³ N»ñç 0-11 »ñ»È³ Ý»ñç 2007Å.	Ø³ N»ñç 0-11 »ñ»È³ Ý»ñç 2008Å.	äñáÙçé» 2007Å.	äñáÙçé» 2008Å.
Í ³ å³ Ý	616	638	493	510	10	11	10.0	17.6
êçéç³ Ý	401	396	260	254	5	1	12.8	3.9
¶áñçé	575	584	355	317	4	1	12.7	2.5
Ø»Öñç	175	158	110	124	3	1	11.7	6.9
ÄÜ, ²ºº ÜÄ Ø²Ø½ØØ	1767	1776	1218	1205	22	14	11.8	7.8

10 Ñ³ ½³ ñ μÝ³ ī Ác Ñ³ BÍ ÁÍ Í Y»ÉCÁoĀÙ³ Y óáóó³ YÇBÁ ī³ ½ÙáóÙ ï 11.7 (2007Ā-ÇY- 11.8), Ù³ Ñ³ óáóĀÙ³ Y óáóó³ YÇBÁ 7.8 (2007Ā-ÇY- 7.9): ī Y³ ī³ Y³ xÁ³ 3.7:

Ð³ Ù³ Ó³ ÏÝ ÐÐ ³ éáÖç³ å³ ÑáðÃÙ³ Ý Ý³ È³ ñ³ ñÇ 30.05.2008Å. N761-Ç Ññ³ Ù³ Ýç Ù³ ñ½áðÙ
 ³ í³ ñi³ í »É ¿ ÑÔÇáðÃÙ³ Ý ÁÝÃ³ ðùç .. í ÝÝ¹³ µ»ñáðÃÙ³ Ý Ñ»í i³ ãí³ í µÅßi³ i³ Ý û. ÝáðÃÙ³ Ý
 .. éå³ è³ ñi³ Ù³ Ý .. 3 Ýí x³ ñi³ Çñ³ i³ Ý³ óÙ³ Ý .. si³ ÝÝ¹û. ÝáðÃÙ³ Ý .. å»í i³ i³ Ý
 Ñ³ í³ éi³ .. ñ»ñÇ | Ý»ñ¹ÝÙ³ Ý .. áñÍ ÁÝÃ³ óÁ: ÆÝåå»ë Ý³ .. §Ø»í³ Ñ³ è³ i³ Ý»ñÇ 3 Ùµáð³ i³ áñ

μÅßÍÍ ³ Í ³ Ý ù³ ñí Ç, »ñ»Ë³ Ý»ñÇ μÅßÍÍ ³ Í ³ Ý ÑëÍ ÁÔáôÅÙ³ Ý ³ ÙµáðE³ Í áñ ù³ ñí »ñÇ, Ýáñ³ ÍÝÇ ÷áË³ Ý³ ÍÙ³ Ý ù³ ñí Ç .. Ý³ Ë³ ÍÝÝ¹³ ÙÇÝ å³ Í ñáÝ³ ÅÇ Á»ñÄÇÍÇ Ýáñ Ó .. »ñÇ Ý»ñ¹ ñáðÙÁ:

Ø³ ñ½Ç µáðÅ³ ßË³ ï áÖÝ»ñÇ Ñ³ Ù³ ñ ï³ ï½Ù³ ï»ñåí »É .. Çñ³ ï³ Ýóí »É »Ý ÙÇ ß³ ñù
³ éáÖç³ å³ Ñ³ ï³ Ý ïñÅ³ ï³ Ý ïñ³. ñ»ñ:

2008-Ç ÁÝÄ³ ÓÚÁÐÙ Ù³ Ñ½ÇÓ 23 µÁÐÅÙÁÐÙ»Ñ 15 µÅÇBÍ Ý»Ñ áðÖ»· ÑÌ »É »Ý
Í »Ñ³ Å³ Í Ñ³ ËÍ Í »Éáö ÁÝí ³Ý»Í³ Ý µÅÇBÍ ÁÝí ³Ý»Í³ Ý µÁÐÅÙÁÐÙ Ù³ ËÝ³. Çí áðÃÙ³ Úµ:
`ÅÇBÍ Ý»ÑÇ µÁÐÅÙÁÐÙ»ÑÇ Í »Ñ³ Å³ Í Ñ³ ËÍ áðÙÁ ÇÑ³ Í³ Ý³ óÍ »É ï ³ÝÍ ×³ Ñ:

Þ³ ÞáðÝ³ ÞÍ »É ð Ñ³ Ù³ . áñÍ³ ÞóáðÁlláðÝÁ Ùçç³ ½. ³ ÙçÝ Þ³ ½Ù³ Þ »ñáðáðÁlláðÝÝ»ñC Ñ»í :
SÌ áñE¹ ì ÇÁY Ð³ ð³ eñ ³ Y| Þ³ ½Ù³ Þ »ñáðáðÁll³ Y ÞáðÙçó Çñ³ Þ³ Y³ óí áð ³ é³ çY³ ÙçÝ
µAB³ Þ³ Y Ù· YáðÁll³ Y Íñ³ . ÞñC Bñç³ Y³ ÞÍY»ñáðÙ Ù³ kñC Ñ»é³ Þáñ Ñ³ Ù³ MñY»ñáðÙ
Çñ³ Þ³ Y³ óí »É ð ³ Eñ áñáBçä, µáðA³ Þ³ Y Þ³ Y E³ ñ. »Eçä Þ³ é³ lláðÁlláðÝÝ»ñ:

Éáó³ É³ Å»ë ³ Ý³ Å³ Ñáí .. ³ É³ ÝÓCÝ ÈÙµ»ñáðÙ áÁÝ¹. ñÍ ³ Í 149 û³ Õ³ û³ ÓCÝ»ñ
 Ù³ ñ½å»í Ç ÙCçÝáñ¹³. ñáí ³ Ýí ×³ ñ Ñçí ³ Ý¹³ Ýáó³ ÙçÝ muáðÅú. ÝáðÅðáðÝ »Ý eï ³ Ó»È
 Ù³ Ù³ ù³ Õ³ Ùç .. Ù³ ñ½³ ÙçÝ »ÝÄ³ Í³ ÙáðÅð³ Y muáðÅÑ³ eï ³ Í áðÅðáðÝÝ»ñáðÙ: ²Æ
 i ³ ñ³ Í ³ Bñç³ ÝÝ»ñç /ÈÔÐ/ 8 µÝ³ ÍçäÝ»ñçÝ i ³ ñ³ Ù³ 1ñí »È »Ý Í ÝÝ¹û. ÝáðÅð³ Y Å»í ³ Í ³ Y
 Ñ³ Í ³ eï ³ . ñ»ñ` Í ÝÝ¹û. ÝáðÅðáðÝ Å»í áðÅð³ Y ÍáðÙçó »ñ³ ßE³ Í áñí ³ Í ³ Ýí ×³ ñ
 µÅßI³ Í ³ Y û. ÝáðÅð³ Y .. éå³ e³ ñÍ Ù³ Bñç³ Ý³ Í Y»ñáðÙ Í ³ ïÙ³ Í»ñáðÙ³ Y Ýá³ Í ³ Íáí :

2008. ÁYÁ³ óuáðÙ Ù³ ní½å»i³ ní³ YÇ ³ YÙÇ³ i³ Y ³ E³ Ó»éYáðAÙ³ Ùµ,
i³ ní½Ù³ i³ »ñåáí »E »Y §³ ó 1éY»ñÇ| ûñ»ñ, ÇÝáå»ë Ù³ ní½Ç i³ ní³ f³ Bñç³ YY»ñáðÙ, ³ Ýå»ë
»E EØD-ç Ø³ B³ A³ ØÇ Bñç³ YáðÙ, N³ Yñ³ å»i³ áoAÙ³ Y ³ Ù³ ní½Ç ³ e³ ç³ i³ ní³
Ù³ eY³. »i³ Y»ñÇ Ù³ eY³ IóáðAÙ³ Ùµ: ÜBí³ f³ Y³ E³ Ó»éYáðAÙ³ Y Bñç³ Y³ I³ Y»ñáðÙ
N»i³ ní½áí i³ »E ³ Yí x³ ní µáðAÙ. YáðAÙáðY ³ e³ ó»E 3645 ù³ Ø³ ù³ ØÇ:

»é·ë áEáooÍ í 3 Í · T 3 N · áñ EÝ1ÇñY»ñCó »Ý uåi Çù3 E3 óÙ3 Y Tñ3 · nñI
Y3 E3 i »ëí 3 I µáoÅN3 eï 3 I áoÅláoYY»ñC B»Yù»ñC I »ñ3 T 3 éáooáoÙA, Å3 Ù3 Y3 T 3 T CÓ
µÅBÍ 3 T 3 Y e3 nù3 í áñáoÙY»ñAí N3 · »óí 3 I áoÅláoYYÁ 3 Yññ3 Å»BÍ µÅBÍ 3 T 3 Y T 3 1ñ»ñAí
N3 Ù3 ÉñáoÙA:

Աղիալական ապահովության ընազավառ

 Đ³ BÍ »ī áō Å³ Ù³ Ý³ ī³ Bñç³ ÝáôÙ μÝ³ īâáôÃÙ³ Ý å»ī 3 ī³ Ý eáóÇ³ ē³ ī³ Ý
 3 å³ Nái áôÃÙ³ Ý i³ n³ l³ Ú³ l³ Ý ù³ Õ³ Ù³ ī³ YáôÃÙlôÝÝ 3 å³ Nái í»É
 eáóÇ³ ē³ ī³ Ý l³ é³ l³ ãôÃÙlôÝÝ»ñÇ i³ n³ l³ Ú³ l³ Ý · áñÍ 3 ī³ EáôÃÙlôÝÝ»ñÇ
 · áñÍ áôÝ»áôÃÙ³ Ý ī³ l³ Ú³ ī³ »ñäÙ³ Ý, eáóÇ³ ē³ ī³ Ý áéñi Ç Ñ³ Ýñ³ å»ī 3 ī³ Ý
 · áñÍ 3 l³ Çñ Ù³ n³ l³ Ú³ l³ Ý»ñÇ »ÝÄ³ ī³ l³ ãôÃÙ³ Ý i³ n³ l³ Ú³ l³ Ý l³ é³ l³ ãôÃÙlôÝÝ»ñÇ
 · áñÍ áôÝ»áôÃÙ³ Ý Ñ³ Ù³ ī³ n³ l³ Ú³ l³ Ý, μÝ³ īâáôÃÙ³ Ý eáóÇ³ ē³ å»ë 3 Ý³ å³ Nái
 ÁÝi 3 ÝçùÝ»ñÇ Ñ³ BÍ 3 éÙ³ Ý, μÝ³ īâáôÃÙ³ Ý l³ ï³ Õí 3 ÍáôÃÙ³ Ý l³ ñ³ · n³ »ñÇ Çñ 3 ī³ Ý³ òÙ³ Ý
 Ùçáóáí :

Ø³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝÇ ³ BE³ T ³ Í ³ ½ÙÇ eáóC³ E³ T ³ Ý ³ 3 é³ ÙáðÅláðÝÝ»ñC í 3 ñ³ Ù³ lçÝ
 . áñÍ 3 Í 3 EáðÅláðÝÝ»ñC TáðÙÇò Ñ³ BÍ 3 eí 3 Í 8560 T ³ ñÇù³ í áñ ÁYí 3 ÝÇùÝ»ñCó 4960-Á
 /2007Å-ÇÝ 5525 ÁYí 3 ÝÇù/ ÁYí. ñÍÍ »E ï 3 Ù³ t áðÅ³ Ý ÁYí 3 Ý»Í 3 Ý Ýå³ eí ñ
 Ñ³ Ù³ Í 3 ñ· áðÙ: ÁYí 3 Ý»Í 3 Ý Ýå³ eí ñ ÙÇçÇÝ 3 Ùë³ T ³ Ý a³ ÷ Á T ³ ½Ù»E ï 18714 1ñ³ Ù:
 Üå³ eí ñ Ñ³ Ù³ Í 3 ñ· CÓ 1áðñë ÙÝ³ ð³ Í 450 ÁYí 3 ÝÇùÝ»ñC eáóC³ E³ T ³ Ý ³ ç³ T óáðÅ³ Ý
 EáñÑáðñ¹Ý»ñC áñáðáðÙÝ»ñáí í ñí »E ï »é³ Ùë³ T ³ lçÝ 1ñ³ Ù³ T ³ Ý ù. ÝáðÅláðÝ /2007Å-ÇÝ
 494 ÁYí 3 ÝÇù:

Ø»ÉÝ³ ñíÍ »É »Ý Ñ³Ù³å³í³ëE³Ý Ùççáó³éáðÙÝ»ñ ÁÝí³Ý»í³Ý Ýå³ëí Ç
Ñ³Ù³í³ñáðÙÁÝ¹. ñíÍ³Í ÁÝí³ÝçùÝ»ñÇ óáðó³íÝ»ñÇ xß. ñíÙ³Ý áððÓáðÙ³Ùµ:

2008. Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ Ýáðù ëí »ÓÍ í ³ í ³ ßË³ í ³ Ýù³ ÙÝ ÈÙµáí ¶áñçéç éí ¹ ¶-áðù í ³ í ³ ñí »É ÁÝí ³ Ý»í ³ Ý Ýå³ ëí Ç Ýß³ Ý³ í Ù³ Ý .. í x³ ñÙ³ Ý Ñ»í ¹ í ³ åí ³ í áðéáðÙÝ³ èCñáðÙÝ»í:

¶áñí 3 ī 3 ÉáðÃÙÝ á»í ÇÝ 3 BĒ 3 ī 3 ī ÇóÝ»ñÇÝ ī 3 ñ. 3 å 3 Ñ 3 ī 3 Y i áðÙÅC »ÝÃ 3 ñi »Éáð
Y å 3 ī 3 Táí YB3 Y3 ī 1 »ó 1 3 e 3 ïáð 3 ī 3 Y ùYÝáðÃÙáðY, áñÇ 3 ñ 1 ïáðYùáðÙ 3 BĒ 3 ī 3 YúÇó
3 ½ 3 ī 1 »É »Y . áñÇ 3 ī 3 ÉáðÃÙÝ á»í Á . . E E 3 í áñ Ù 3 e 3 Y . »í Á, Çēi el i ¶-ç 5
3 BĒ 3 ī 3 ī ÇóÝ»ñ »ÝÃ 3 ñi 1 »É »Y §Ē Çēi Y i 3 ī áðÁáðÃÙáðY | ī 3 ñ. 3 å 3 Ñ 3 ī 3 Y i áðÙÅC:

ÜÙß Ý³ İ Çå áðœáðÙÝ³ eçñáðÄlkáðÝÝ»ñ İ³ İ 3 ñí »óÇÝ Ý³ .. İ 3 å³ Ýç elı i ¶-áðÙ:
åðœáðÙÝ³ eçñáðÄl³ Y 3 ñí lkáðÙyáí 36 ÁYi 3 ÝçùÝ»ñç í »ñ³ µ»ñl³ E İ 3 yÙÍ »óÇÝ
Ñ3 Ù3 å³ İ 3 eE³ Y 3 ñØ3 Ýç . ñáðÄlkáðÝÝ»ñ .. 13 13 ñíóí »ó Yå³ eİ ç í x³ ñáðÙA: İ 3 å³ Ýç
elı i ¶-ç 6 3 BÆ³ İ 3 İ ÇoÝ»ñ »ÝA³ ñíí »óÇÝ İ 3 ñ. 3 å³ Ñ3 İ 3 Y i áðÙA»ñç: İ 3 å³ Ýç elı i ¶-
ç Ø»eÝ³ ñíí 3 İ Üççáº3 éáðÙÝ»ñáí (İ 3 Üáí ÇY .. 13 İ 3 İ 3 Y İ 3 ñ. áí) ù³ ð3 ü3 óçÝ»ñçö
Ñ»i . 3 YÓí »E .. ä»i µlláöç» İ »ñ³ 13 ñÓí »E 3 YüñçÝ³ İ 3 Y İ x³ ñí 3 İ 3.5ÜEÝ 1ñ³ Ü
Ýå³ eİ ç . áðÙ³ ñ:

¼μ³ Ōí ³ ŌáðÅÙ³ Ÿ ááñë ī ³ ñ³ Ŧù³ ŪçÝ ī »Ýi ñáÝÝ»ñáðÙ · ñ³ Ÿóí ³ Ŧ 9072 /2007-ÇÝ
10498Å/ ³ ßE³ i ³ Ÿù ÷Ýi ñáð ù³ 0³ ù³ óç, áñçó 6912-Á /2007Å-ÇÝ 8340/ áðÝç
· áñÍ ³ ½áðñÍç ī ³ ñ. ³ Ŧçx³ Ŧ:

àñáB³ ūC³ BË³ i³ ÝUÝ»ñ »Ý Çñ3 ū3 Y3 óí »É Ñ3 BÙ3 Y13 ÙÝ»ñC eáóC³ É3 ū3 Y i³ Cx³ ūC³ µ³ ñ»É3 ū3 Y áóÓÓáóÃÙ³ Ùµ. 62 Ñ3 BÙ3 Y13 ÙÝ»ñC Ñ3 i³ óí »É »Ý åñáÃ»½Ý»ñ, EáóÍ i³ »É ? 82 Ñ3 BÙ3 Y13 ÙÝ»ñC Ñ»Ý3 ūY»ñC .. Ó»éY³ ÷³ Ùí »ñC Ó»éù µ»ñÙ3 Y Ñ3 ñoÁ, Çëi³ 37Ñ3 BÙ3 Y13 ÙÝ»ñ .. Í»ñ»ñ eí³ ó»É »Ý EéáO³ ū3 Y 3 å³ ñ3 i³ Y»ñ: ÜBí³ ū3 Å³ ñ3. 3 Y»ñA Ñ3 BÙ3 Y13 ÙÝ»ñA eí³ ó»É »Ý ū3 ÙáóÙ, 3 é³ Yó o³ ñ³ Y Ù»í Y»ñA:

ДД І³ Н3 А3 »ї Ç 2008А. ÷»ї Н3 Н3 СД³ БУ³ Ў¹³ УаоАлкоЧ аоЧ»оаО 3 ЙО³ ЙО³ Н3 Н3 »ї Н3 ½³ ОІ аО 3 ½. 3 ІЧЧ ЙО³ ААОАІ еї »ОІ »ЕаO, 3 ½. 3 ІЧЧ ЙО³ ААОАІ Ç 3 ВЕ³ І 3 І³ Н3. Й ао 3 ЙН³ І 3 І³ Й 1³ ½УА Н3 еї 3 І »ЕаO У³ еЧЧ! N98-Ü анаБУ³ Ъ 4-Н¹ І»ї Ç А³ Н3 ЧЧ Н3 У³ 0³ Й еї »ОІ І »Е 2 Н3 БУ³ Ў¹³ УаоАлкоЧ аоЧ»оаO 3 ЙО³ ЙО³ Н3 Н3 »ї Н3 ½³ ОІ аO У³ Н3 ½³ ІЧЧ ЙО³ ААОАІ : Ø³ Н3 ½³ ІЧЧ ЙО³ ААОАІ Ç ІАОУЧО ДД 3 ВЕ³ І 3 ЙУЧ « еаоЧ³ Е³ І³ Й Н3 Н3 »ї Ч Ч³ Н3 Н3 УаоАлкоЧ 2 Н3 Й 1³ ½³ ОІ »Е Н3 БУ³ Ў¹³ УЧ »ї Ч еаоЧ³ Е³ І³ Й ½³ БІ А³ УаоАл³ Ч Ч³ Н3 ½³ 10 3 Е³ Ч³ Н3 2009А. І 3 Н3 »ї 3 Й 1³ Н3 . Н3 аоÙ АЧ¹. Н3 »ї ЕаO ЙА³ І³ ІАІ :

2008 ÁÍ 3 ī 3 ÝÇ å»ï 3 ī 3 Ý µíáöç»Ç 3 È ÁÝÄ³ öçï 1ñ³ Ù³ ßÝáññÝ»ñ Ñá¹í 3 Íáí ĐĐ êíáöÝçùç Ù³ ñï½å»ï 3 ñ³ ÝÇÝ Ñ³ ï 3 Í 20ÜÉÝ 1ñ³ ÙÁ 3 ÜµáÖçáøÄÙ³ Üµ áðÖÓí »É ï 1ñ³ Ù³ ë 3 Ý û· ÝáøÄÙ³ Ý ÉÝ¹ñ³ Ýùáí Ù³ ñï½å»ï ÇÝ 1çù³ Í ù³ Õ³ ù³ öçÝ»ñç 1çùáøÙÝ»ñç µ³ Í 3 ñ³ ñÙ³ ÝÁ: ÜBí 3 Í 1çùáøÙÝ»ñÁ Ü³ ñï½å»ï 3 ñ³ ÝÇ Ñ³ Ù³ ã³ ë 3 èÉ³ Ý ëï áñ³ µ³ Ä³ ÝáøÙÝ»ñç ëáõÜçó áðëéáøÙÝ³ èçñí »É »Ý, ë 3 ïÙí »É èáöç³ ë 3 Í 3 Ý 1çx³ ë Á µÝáøÄ³ · ñáñ Ñ³ Ù³ éáí ÝÍ 3 ñ³ · Çñ "Ý»ñí 3 ï³ õí »É Ù³ ñï½å»ï 3 ñ³ Ýç¹ ù³ Õ³ ù³ öçÝ»ñç èáöç³ ë 3 Í 3 Ý 1çx³ ë Á áðëéáøÙÝ³ èçñáñ Ñ³ ÝØÝ³ Åáñáí ÇÝ: Đ³ ÝØÝ³ Åáñáí Ç ëáõÜçó ùÝÝ³ ñï 3 Í 956 1çùáøÙÝ»ñçó µ³ Í 3 ñ³ ñí »É ï 644-Á, áñáÝó ë ñí »É ï 20-100 Ñ³ ï³ ñ³ Í 3 Ý 1ñ³ Ù û· ÝáøÄÙáøÝ:

§2é³ù»ÉáðÁðáöÝ Ð³ß³ëí³Ý| Ñ³ë³ñ³í³Ý μ³ñ»· áñÍ³í³Ý í³½Ù³í»ñåáðÁð³Ý
ýçÝ³Ýé³í áñÙ³Ùμ Ù³ñ½áðÙ · áñÍáðÙ ï⁴ μ³ñ»· áñÍ³í³Ý ×³ß³ñ³Ý, áñí »Ó 475 Ñá· Ç
ññ³í³ÝÙ»í³Ý, í³Ùëí³ÝáðÙ»Ýí³ñéÝáðÝ¹:

2008ÁÍ 3Í 3 ÝÇ Á»Í 3Í 3 Ý µíláóç»Íláí Ù³ ñ½å»Í 3 ñ³ ÝÇÝ Ñ³Í Í³ óí »É ɿ 79536.5
Ñ³ ñíláöñ 1ñ³ Ù` ßí 3 ñ03 í ñí á0 Ñ³ ë3 ñ³ Í³ Í³ Ý 3 ßE³ Í 3 ÝùÝ»ñ| Íñ³ · ñ»ñ
Çñ³ Í³ Ý³ óÝ»Éá0 Ñ³ Ù³ ñ:

¼μ³ ŌÍ ³ ŦáðÃÙ³ Ÿ ³ Ç³ ŦóáðÃÙ³ Ÿ Ù³ ñ½³ ŰÇÝ Ñ³ ŸÓÝ³ ÁáðÁí Ç ŦáðÙçó Ñ³ eí ³ ū ³ ū »É ¿ 56
Íñ³ · Çñ. áñçó 22-Á Ù³ ñ½ç ù³ Õ³ ù³ ŰÇÝ, 34-Á · ïáðÙ³ Ŧ³ Ÿ Ñ³ Ù³ ŸÝùÝ»ñáðÙ, áñáÝóáðÙ
ÁÝ¹ · nÍ ³ Ÿ »É »Ý 909 · áñÍ³ ½áðñÍ ³ ³ BE³ ū ³ Ÿù ÷ ŸÍ ³ ŸñáðÙ:

Si 3 ñÓ3 iñí áÓ Ñ3 ë3 ñ3 i3 i3 Y 3 BÉ3 iñ3 YùY»ñ; ññ3. ñ»ñç Ñ3 Ù3 ñ Ù3 ñ½çY
Ñ3 iñ3 ói3 iñ3 79.5 ÙÉY. 1ñ3 Ùçó Cñ3 ói3 »E ; 77.9 ÙÉY. 1ñ3 ÙÁ:

éáóç³ ē³ ī³ Y áéáñi áóù
³ BÉ³ i³ ī »O»ñç eii »Óí áóùA,
· áñÍ³ ½ñI áóñÙ³ Y Ù³ ī³ ñ¹³ IÁ;

Երեխաների իրավունքների պաշտպանության բնագավառ

Ø³ ñ½áºÙ Ñ³ Ù³ Í³ ñ· Í³ Í³ ßË³ Í³ ÝÙÝ»ñ »Ý Çñ³ Í³ Ý³ óí »É ³ é³ Ýó ÍÝáØ³ Í³ Ý
ËÝ³ ÙùÇ ÙÝ³ ó³ Í »ñ»Ë³ Ý»ñÇ Çñ³ í áðÝÙÝ»ñÇ " ÁÝi ³ ÝÇùÇ, Í³ Ý³ Ýó, »ñ»Ë³ Ý»ñÇ
Çñ³ í áðÝÙÝ»ñÇ " Ýñ³ Ýó éáóÇ³ É³ Í³ Ý å³ BÍ å³ ÝáðÅ³ YY áðØÓí ³ Í å»í ³ Í³ Ý
Ýå³ Í ³ Í³ ÙÇÝ Íñ³ . ñ»ñÇ Í³ Í ³ ñÙ³ Ý ³ å³ NáÍ Ù³ Ý áðØÓáðÅ³ Ùµ:

ǽñáñí Ç Ñ³ ñ³ µ»ñáðÁñáðÝÝ»ñÁ Í³ ñ. ³ í áñáð Ñ³ Ù³ ã³ i ³ èÉ³ Y Çñ³ i ³ j ³ Y
³ i i »ñC í »ñ³ µ»ñÙ³ È Çñ³ i ³ µ³ Y³ i ³ Y ÈáñÑñ¹³ i í áðÁñáðY ï i ñ³ Ù³ ¹ñí »È Ù³ ñ½Ç pñáñáñ
Ñ³ Ù³ ð³ YùY»ñCÝ:

Ø³ ñ½áðÙ Ņ³ BÍ 3 éí 3 Ŧ »Ý »ñÍ ÁðÙ³ ÝÇ Ŧ ÝáØ³ ½áðñÍ 52 »ñ»È³ Ý»ñ, áñçó 7-Á
Í »Ø³ Í áñÍ »É »Ý Ņ³ Í áðÍ Í ÇåÇ Ù³ ÝÍ 3 Í Ý»ñáðÙ: àñå»ë áñ¹». ñáØÇ Á»Í Ý³ Í áðÝ»ñ
Ñ³ BÍ 3 éí »É »Ý 10 ³ ÝÓÇÝù: àñÍ ». ñÙ³ Ý »ÝÃ³ ³ »ñ»È³ Ý»ñç ÁçÍ Á 6 ¿, áñçó 2 áñ¹». ñÍ »É
»Ý úï ³ ñ»ñÍ ïÙ³ ù³ ð³ ù³ óçÝ»ñç, ÇéÍ 3 ð³ ð³ eï ³ ÝÇ Ñ³ Ýñ³ å»Í áðÅÙ³ Ý ù³ ð³ ù³ óçÝ»ñç
Í ÁðÙçó: Í ñÁðÅÙ³ Ý 3 é³ ÝÓÝ³ Ñ³ Í áðÍ å³ ïÙ³ ÝÝ»ñç Í ³ ñçù áðÝ»óáØ 28 »ñ»È³ ïç Í ñÍ »É
»½ñ³ ³ óáðÅÙáðÝ` Ù³ ñ½ç Ñ³ Í áðÍ ¹åñáðÝ»ñáðÙ eáÍ áñ»ÉáØ Ñ³ Ù³ ñ:

ØÇ³ ÌÁÖÙ³ ÝÇ »ñÌÍÁÖÙ³ ÝÇ ÍÝáØ³ ïáðñÌ 200 »ñ»Ë³ Ý»ñ ÁÝ¹· ñÌÍ »É »Ý Ð³ Ù
Ú· ÝáðÅ³ Ý ýáÝ¹Ç »ñ»Ë³ Ý»ñÇ Ñáí ³ Ý³ Íáñð³ Ì³ Ý Íñ³· ñáðÙ, áñÇ ßñç³ Ý³ ÌÝ»ñáðÙ
Ì³ ñí ³ Ù»ç »ñÌáº ³ Ý. ³ Ù ýÇÝ³ Ýé³ Ì³ Ý Ú· ÝáðÅ³áðÝ ¿ Ì ñ³ Ù³ ¹ñí áðÙ Ýßí ³ Í
ÁÝ¹ ³ ÝÇùÝ»ñÇÝ Ð³ Ù²é³ Ù»Ë³ Ì³ Ý »Ì »Ø»óáº ³ ç³ ÌóáðÅ³ Ùµ: Ì ñ³· ñáðÙ ÁÝ¹· ñÌÍ ³ Í 100
»ñ»Ë³ Ý»ñ ÙÌñí Í»É »Ý:

ì »ó „ ³ í »ÉÇ »ñ»É³ Ý»ñ áóÝ»óáÓ 30 ÁÝí ³ ÝÇùÝ»ñÇ, ī ³ Ý³ Ýó ÙÇ³ ÙëÍ³ ī Ç
í ³ á³ ÿóáóÅÙ³ Ùµ, ī ñ³ Ù³ ¹ñí»É ; ýÇÝ³ Ýë³ ī ³ Ý úÅ³ Ý¹³ ī áóÅlaóÝ;

éaoç³ ē³ å»ë³ ÿ³ å³ Nái ÁYí³ ÿÇùÝ»ñC 118 »ñ»Ē³ Ñ³ ×³ EáõÙ i Í³ å³ ÿÇ»ñ»Ē³ ÿ»ñC ÉÝ³ Ùuc³ å³ bñ³ å³ YáõAÙ³ Y³ Cß»ñUÄCí³ Ñ³ ei³ i áoÃÙlãoÝ:

Ø³ ñ½Ç Ñ³ i áoÍ ¹åñáóÝ»ñáðÙ ¹³ i ³ ñí »É »Ý áðéáðÙÝ³ eçñáðÙáðÝÝ» ñ ¹ÁÍ ³ ñ
çñ³ i çx³ TáðÙ · i Ýí Áð »ñ» È³ Ý» ñç Ñ³ ðí Ýç µ»ñÙ³ Ý · Ýñ³ Ýó ûÁ³ Ý¹³ i Ù³ Ý Ýå³ i ³ Táí :
ä³ ñ½í »É , áñ ûÁ³ Ý åáðÝ»Ý³ Éáð á³ i x³ éáí 8 »ñ» È³ µÝ³ Tí áðÙ i ñ³ i áoÍ
¹åñáóÝ»ñáðÙ: Ø³ ñ½å» i ³ ñ³ Ýç ³ ÝÜç³ ¹³ Ý ³ ç³ TóáðÙ³ Úµ Ýßí ³ I »ñ» È³ Ý» ñç Ñ³ Ù³ ñ
Ó»éù ç µ»ñí »É Ñ³ Ù³ á³ i ³ è È³ Ý Ñ³ · áðeÍ :

ǣeī C̄ī 3 ȲáðAðl̄ Ý̄ 3 Ȳá3 ÷ 3 N̄3 ēȲ»ñC̄ . áññ »ñáí ½μ̄ 0í áð 1̄ 3 é3 ÚáðAðl̄ Ý̄Ȳ»ñC̄ N̄»ī N̄3 Ú3 ī »ð 1̄ 3 ½UÍ »Ē ½ Úáðñ3 óC̄ī , C̄ñ3 1̄ 3 Ē 3 Ēī , N̄3 Ȳó3 . áññ áðAðl̄ Ý̄ 1̄ 3 ī 3 n̄3 1̄ 3 Ȳá3 ÷ 3 N̄3 ēȲ»ñC̄ ī 1̄ 3 Ú3 ĒȲ»ñC̄ B̄ī »Ù3 n̄3 Ȳ:

Ø³ ñ½áðÙ Ùáðñ³ óÇÍ »ñ» È³ Ñ³ BÍ 3 éí 3 í áð, µ³ ïø í 3 Y Ñ³ BÍ 3 éí 3 í 10
Çñ³ í 3 È³ Èí »ñ» È³ Y»ñ, Y³ Éáñ¹ í 3 ñí 3 15-Ç ÷á È³ n»Y, áñáYó Ñ»í 3 Ù»Y³ Ùël³
åñáyÇé³ í CÍ 3 BÈ³ í 3 YùY»ñ »Y í 3 ïÙ³ í »ñå ðí áðÙ:

Ø³ ñ½áðÙ Çñ³ í ³ å³ bï å³ ý ï³ ½Ù³ ï»ñå áðÅÙáðÝÝ»ñç ³ ç³ ïóáðÅÙ³ Ùµ
Çñ³ ï³ Ý³ oí »ééÝáðÅÙáðÝçó »ñ»É³ llç å³ bï å³ yáðÅÙ³ y Çñ³ í áðÝùÁ Ñ³ yñ³ ïñA³ ï³ y
¹åñáðÝ»ñáðÙ! ÙáYçÃáñçY. Á, áñç ³ ñ¹ÙáðÝùÝ»ñÁ úÙÝ³ ñl í »é »y Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ yáðÙ
Ñ³ yñ³ ïñA³ ï³ y ¹åñáðÝ»ñç i yùñ»ÝÝ»ñç Ù³ eÙ³ ïóáðÅÙ³ Ùµ:

Ø³ ñ½ç Ñ³ Ù³ ÙÙÝ»ñáðÙ Ì³ ½Ù³ Ì»ñáí »é »Ý µ³ ½Ù³ µáí ³ Ý¹³ Ì ÙÙçáº³ éáðÙÝ»ñÝí Çñí ³ Í »ñ»È³ Ý»ñç å³ Bì å³ ÝáðÙ³ Ý ÙÙç³ ½. ³ ÙÙçÝ ûñí ³ Ý, ¹ñ³ Ù³ Ì³ Ý Ú. ÝáðÙ³ ÙÙçÝ »Ý ëí ³ Ó»é 30 Ýáñ³ ÍÙÝ»ñ»È³ Ý»ñç Ù³ ÙÙç»ñ:

ØÇÇ³ ½. ³ ÍÇÝ ́ 3 ½Ù3 ́ »ñåáðÅÍäØÝÝ»ñç ûÅ³ Ý13 ́ áðÅÍ³ Ùµ ́ 3 ½Ù3 ́ »ñåí »é ³ Ú3 é3 ÍÇÝ x³ Ùµ³ ñ Ù3 ñ½ç eáóç³ f³ å»é ³ Ý3 å³ Ñáí 100 »ñ»É³ Ý»ñç Ñ³ Ù3 ñ: 2²Æ³ ́ 3 ÝÙÝ»ñ »Ý ́ 3 ñí »é »ñ»É³ Ý»ñç å³ b¹ å³ YáðÅÍ³ Ý Ñ³ ñó»ñáí ½µ³ Õí áðÙ3 éÙ3. »í Ý»ñç Ñ³ Ù3 ñ í »ñ³ å³ ́ ñ³ eí áðÙÝ»ñ ́ 3 ½Ù3 ́ »ñå »éáø áðØÓáðÅÍ³ Ùµ, áñç 3 ñ¹ ïáðÙáðÙ ́ »ñ³ å³ ́ ñ³ eí Ù3 Ý13 eÁÝÃ³ oÝ»ñç Ù3 eÙ3 ́ o»é 20 Ù3 éÙ3. »í :

Í ³ ½Ù³ Í »ñáí »É ɿ 2 Ñ³ Ù³ Áåõáí , áñçÝ Ù³ éÝ³ Íó»É »Ý »ñ»É³ Ý»ñç Ñ³ ñó»ñáí
 ½µ³ Õí áÓ Í³ éáõÙÝ»ñç Ý»ñí ³ Ù³ óáõõÇäÝ»ñ , ùÝÝ³ ñíí »É ɿ »ñ»É³ Ý»ñç Çñ³ í áõÙùÝ»ñç
 å³ BÍ å³ YáõÙ³ Y Ñ³ Ù³ Í³ ñ. Ç µ³ ñ»÷áÉÙ³ YY áõõÓÍ ³ Í Ñ³ ñó»ñ:

þ3 ñáðÝ3 ŦÍ »E ð N3 Ù3 . áñÍ 3 ŦóáðÃlláðÝÁ Ù3 ñ½áðÙ · áñÍ áð »ñ» E3 Y»ñC .. Ŧ3 Y3 YÓ
Çñ3 í áðÝÙY»ñC å3 BÍ å3 YáðÃl3 Ùµ ½µ3 Õí áð N3 e3 ñ3 Ŧ3 Ŧ3 Y Ŧ3 ½Ù3 Ŧ »ñåáðÃlláðÝY»ñC
N»Í :

UNICEF-Ç YÝÇÝÝ Ýé³ í áñù³ Ùµ ¶áñçë Ñ³ Ù³ ÝùáöÙ µ³ óí »É ï »ñ»É³ Ý»ñç ÉÝ³ Ùùç
ó»ñ»Í³ ïçÝ Í»Ýi ñáÝ, áñí »Ö i³ ñµ»ñ i »ë³ ïç Í³ é³ ïáöÁïáöÝÝ»ñçó û· i í áöÙ »Ý 100
»ñ»É³ Ý»ñ:

2 ÝÑñ3 Å»ßi áÁñláöÝ ï 3 é3 ç3 ó»É Ù3 ñ½ç Úlánöé T 3 ñ3 Í3 Bñç3 YY»ñáðÙ ë áðÝ»Ý3 É »ñ»É3 YY»ñÇ 3 ç3 TóáðÅÙ3 Y ß EY3 ÙùÇ ó»ñ»T 3 lçY T»Yi ñáYY»ñ, áñáYù 3 Í»ÉÇ 3 ñ1láöÝ3 Í T 13 ñOÝ»Y»ñ»É3 YY»ñÇ á3 Bßi á3 YáðÅÙ3 Y Ù3 ñ½3 lçY N3 Ù3 T 3 ñ· A:

Կրթության բնագավառ

2008 ã. ÁÝÃ³ óuáðÙ Ù³ ñ½å»í Á Çñ Çñ³ í ³ eáðÁñláðÝÝ»ñç ë³ ÑÙ³ ÝÝ»ñáðÙ
3 å³ ñái »é ï Ý³ E³ 1åñáð³ ï³ Ý .. Ñ³ Ýñ³ ïñÁ³ ï³ Ý áðeáðÙÝ³ ï³ Ý
Ñ³ eï ³ i áðÁñláðÝÝ»ñç ïñÁðÙçó ðð ïñÁðÁñ³ Ý Ù³ eçÝ ùñ»Ýë¹ñáðÁñ³ Ý
ï³ i ³ ñÙ³ Ý .. í »ñ³ ñëi áðáðÁñláðÝÁ, ïñÁðÁñ³ Ý µÝ³. ³ i ³ eáðÙ ðð
ï³ e³ i ³ ñáðÁñ³ Ý ù³ 0³ u³ i ³ ÿáðÁñ³ Ý ûç³ eÝ³ ï³ ÿáðÁñ³ Ý, å»í ³ i ³ Ý
áðeáðÙÝ³ ï³ Ý Ñ³ eï ³ i áðÁñláðÝÝ»ñç . áñÍ áðÝ»áðÁñ³ Ý .. ïñÁðÁñ³ Ý
áñ³ iç µ³ ñ»ë³ i Ù³ Ý, å»í ³ i ³ Ý áðeáðÙÝ³ ï³ Ý Ñ³ eï ³ i áðÁñláðÝÝ»ñç
ï³ eáðÙ³ Ý, ß³ Ñ³. áñÍ Ù³ Ý .. å³ ñå³ ÿÙ³ Ý 3 å³ ñái Ù³ ÝÝ áðÖÖí ³ i .
áñÍ ³ eáðÁñ³ Ý»ñç Çñ³ i ³ ÿ³ óù³ Ý .. áñÍ ÁÝÃ³ óáðÙ å»í ³ i ³ Ý
ï³ e³ i ³ ñÙ³ Ý áð i »Ø3 ï³ Ý Çýúÿ³ ï³ e³ i ³ ñÙ³ Ý Ù³ ñÙçÝÝ»ñç ..
áðeáðÙÝ³ ï³ Ý Ñ³ eï ³ i áðÁñláðÝÝ»ñç Ñ³ ñ³ µ»ñáðÁñláðÝÝ»ñç ï³ ÿáÝ³ ï³ ñ. áðÙÁ:

»ñ»Ē³ Ý³ ÙuÇ .. å³ BÍ å³ YáðÅÙ³ Ý . ÇB»ñuÄCÍ Ñ³ eÍ ³ i áoÅláoÝ | äà²Í -áoÙ
ÍÙåÉ»ÍÍ ³ Iáñí »E { 52 13 e³ ñ³ Ý 1007 ³ B³ I »ñI áI : , ³ e³ ñ³ YY»ñC ÙÇçCÝ EÍ áoÅláoÝÁ
Ñ³ Ýñ³ å»Í ³ I ³ Ý »ÝA³ I ³ láoÅÙ³ Ý áoëáoÙÝ³ I ³ Ý Ñ³ eÍ ³ i áoÅláoÝY»ñáoÙ I ³ ½Ù»E { 19.3
³ B³ I »ñI :

Ø³ ñ½Ç Ì³ ñ³ ÍùáðÙ Å³ ñí Ì³ ¹Çñ ÑÇÙÝ³ Ì³ Ý ÌñÅáðÅlláðÝÇó ¹áðñë ÙÝ³ ó³ Í»ñ»È³ Ý»ñ åÌ³ Ý:

È3 ÏÙ3 Ñ3 ÙÍ» Ý3 èçñ3 Ì3 Ý 13 ëi ç3 ñ3 Ìáðò3 Ý 1ñí 3 ïùç µ3 ñ» È3 Í Ù3 Ý
 Ýå3 ì 3 Ìáí Ñ3 BÍ » ï áó ì 3 ñáðÙ ß3 ñáðÝ3 Ìí » È » Ý Ù3 ñ½ç Ñ3 Ýñ3 ÌñÁ3 Ì3 Ý 1åñáóÝ» ñç
 Ý3 ÈÝ3 Ì3 Ý ½çÝÍ áñ3 Ì3 Ý å3 ì ñ3 ëi áðò3 Ý Ì3 µçÝ» ï Ý» ñç Ì3 Ñ3 í áñáðÙÁ áðéæðÙÝ3 -
 1çí 3 Ì3 Ý å3 ëi 3 éÝ» ñáí : 2øí Ýå3 ì 3 Ìáí Ù3 ñ½ç 27 1åñáóÝ» ñç §Ü3 ÈÝ3 Ì3 Ý
 ½çÝÍ áñ3 Ì3 Ý å3 ì ñ3 ëi áðòáðÝ .. 3 Ýí 3 Ý. Ì» Ýè3 . áñÍ áðÝ» áðòáðÝ! 3 é3 ñi 3 ïç
 áðéæðÙÝ3 Ì3 Ý Ì3 µçÝ» ï Ý» ñçÝ Ñ3 ì 3 óí » È » Ý 27 Ñ3 ì DVD ì » è3 è3 ñu .. Ñ» éáðëi 3 óáðò:

2008 Á ÁYÁ³ óuáóÙ áöeáóÙÝ³ éCñí »É ï Ü³ nïC Ñ³ Yñ³ TñA³ T³ Y áöeáóÙÝ³ T³ Y
Ñ³ eï³ i áöAñáóÙY»ñÇ áöeáóÙÝ³ T³ Y $\frac{1}{2}$ »Yùç å³ Ñå³ YÙ³ Y e»Ù³ TÙ»ñÇ i »EÝC³ T³ Y
í Cx³ TÀ³ n¹ ñáóÙY»ñÁ Y»ñT³ Ù³ óí »É ĐĐ TÙ:

Ø³ ñ½Ç 30 ¹åñáó ³ å ³ Ñáí í ³ Í ¼ ÇÝi »ñÝ»i ³ UÇÝ T ³ åáí :

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝCÝ 12-3 ÙÙ3 Í ÑÁÁÙÙ3 Ý 3 ÝÙ3 Ý Í 3 Å3 Í ÓÁÙÙ3 ÙÙ 6 Í 3 Ñ»Í 3 Ý »Ñ»É3 Ý»ÑC ÁÓÉÁÙÙ3 Ý Í 3 ½ÙÙ3 Í »ÑÙÙ3 ÝÙ3 ÙÙ3 Ñ Ó»ÉÙ Æ ÙÙ3 Ý 1 ÑÙÙ3 ÙÙ3 Ñ ÙÙ3 Å3 Í 3 Æ É3 Ý. ÁÓÙÙ:

åñáóÝ»ñÇó 32-áöÙ · áñÍ áöÙ ; ÉäÍ ³ É ç»éáööÙ³ Ý ó³ Ýó:

Ø³ ñ½Ç ùÝÝ³ Ì³ Ý Ì »Ýi ñáÝÝ»ñáðÙ Ì³ ½Ù³ Ì »ñáí »É „³ Ýó »Ý Ì³ óí »É §Ð³ ïláó É»½áº .. . ñ³ Ì³ ÝáðÁïláºÝ|, §Ø³ Ä»Ù³ Ì ÇÌ³ |, §Úí „³ ñ É»½áº| „³ é³ ñÌ³ Ý»ñÇ å»í „³ Ì³ Ý Ùç³ éÝ³ Ì³ Ý ùÝÝáðÁïláºÝ, áñÁ „é Ù»Í Ì³ ñíáñ ù³ È¿ñ ÌñÁ³ Ì³ Ý µ³ ñ»÷áÈáðÙÝ»ñÇ Ì³ Í „³ ñÙ³ Ý áððÓáðÁÙ³ Ùm:

213. 1åñáóÝ»ñç · áñí 3 ñíÙ 3 Ý ÷ áñóÝ 3 Í 3 Ý Í ñ 3 · ñç Bñç 3 Ý 3 ÍÝ »ñáðÙ 2009Å. Ý 3 È 3 Í »ëí áðÙ ï Í 3 å 3 Ýç · ¶áñçëç Ù 3 Õ 3 Ù 3 ÙçÝ 3 1åñáóÝ»ñç µ 3 ½ 3 Ùç Í ñ 3 ëí »ÕÍ »È 3 Í 3 · 1åñáóÝ»ñç:

Ø³ ñíç e³ ÑÙ³ Ý³ Ù»ñó . Ùáðò»ñáðò ß³ ñáðÝ³ Íáðò »Ý ³ ßÈ³ Í »É ½ÇÝí áñ³ Í³ ÝÍ³ é³ ÙáðÅáðÝçó Í³ ñíÍ»Í Ù³ Ý Çñ³ í áðÝùáí . áñÍ áðòÍ ³ Í 12 áðëáðóÇäÝ»ñ , áñáÝóçó 7-ÁáñÝ»Ý ì³ ñòñ³ . áðñÝ Ù³ ÝÍ³ Í³ ñÅ³ Í³ Ý ÍñÅáðÅáñÝ :

2007-2008 áðeii 3 ñáðU 10-ñ1 13 e3 ñ3 YÇ 1975 Bñç3 Y3 i 3 ñi Çó 20-Á eii 3 ó»É ð . »ñ3 ½3 YðáðAÙ3 Y Ù»13 É. 909 Bñç3 Y3 i 3 ñi ÁY1áðYÍ »É ð µ3 ñ0ñ3 · áðÙY áðeáðÙY3 i 3 Y Ñ3 eii 3 i áðAÙkñY ·

Ø³ ñ½Ç 1åñáó³ Ì³ ÝÝ»ñÇÓ 73-Á Ù³ eÝ³ ÌÓ»É »Ý ³ é³ ñÌ³ Ì³ Ý ûéÇÙåÇ³ 1ç³ Ý»ñÇ
Ñ³ Ýñ³ å»É Ì³ Ý ÷ áñéÇÝ áñáñóÇÓ 9-Á eÉ ³ ò»É »Ý 1CåñáùÍÝ»ñ CéÉ 10-Á · áí ³ è³ Ý³ · ñ»ñ·

2008. Ú³ ñ½ç 18 ßñç³ Ý³ 1³ ní Ý»ñ ÁÝ¹áðÝí »É „ eáí áñáðÙ »Ý Ð³ ð³ e³ 3 Ýç Ð³ Ýñ³ å»í áðÙ³ Ý, èáðe³ e³ 3 Ýç „ 3 ßÝáðÙ³ Ý „ 3 ní „ 3 e³ ÑÙ³ Ýþ³ Ý 1³ níµ»ñ »ñí ñÝ»ñç µ³ ñÓñ³. áðÙÝ é³ ½Ù³ 1³ ÝçÝ e³ çi áði Ý»ñáðÙ „ 3 1³ 1³ ÙÙ³ Ý»ñáðÙ „ áðeáðÙÝ³ ñ³ ÝÝ»ñáðÙ:

Ø³ ñ½Ç ½áÑí ³ Í ³ ½³ Í ³ Ù³ ñii ÇÍ Ý»ñÇ, Í ÝÁØ³ ½áöñÍ ³ ë³ Í ³ Í ³ á³ Ñáí ³ Í
 µ³ ½Ù³ ½³ Í ³ Í ÁÝí ³ ÝçùÝ»ñÇ 140 »ñ»Ë³ Ý»ñÇ ³ Ù³ é³ ½ÇÝ Ñ³ Ý. Çëi Á Í ³ ½Ù³ Í »ñåí »É ³
 Í áí ³ ½Ç Ù³ ñ½Ç Ø³ Ýù³ Í ³ ÝÇ ØÐ³ ëÙÇÍ ! ³ ßÈáøé³ µ³ ó! Ù³ ÝÍ ³ Í ³ Ý ³ éáÖç³ ñ³ ñ³ Í ³ Ý
 ×³ Ùµ³ ñÝ»ñåÙ: 220 »ñ»Ë³ Ý»ñÇ ³ Ù³ é³ ½ÇÝ Ñ³ Ý. Çëi Á Í ³ ½Ù³ Í »ñåí »É ³ á³ ÝÇ Áçí 1
 Í ñÅ³ Ñ³ Ù³ ÉçñåÙ, Ùçç³ ½. ³ ½ÇÝ ³ ½Ù³ Í »ñåáøÅúäøÝÝ»ñÇ (í áñÉ¹ í ÇÄÝ, °ØÐÉ)
 Ñáí ³ Ý³ Í áñåøÅØ³ Ùµ, Çëi 30 »ñ»Ë³ Ý»ñÇÝÁ ³ ½ÇÝ ³ ½Ù³ Í »ñåí »É ³ á³ ÝÇ Áçí 1
 ×³ Ùµ³ ñåÙ:

Ø³ ñ½áðÙ · áñÍ áðÙ ð 47 Ý³ È³ 1åñáó³ Í³ Ý áðéáðÙÝ³ Í³ Ý Ñ³ eí ³ i áðÅláðÝ, áñÇó
45-Á` Ñ³ Ù³ Ýù³ lçÝ »ÝÄ³ Í³ lðáðÅþ³ Ý, 1-Á` . »ñ³ i »éá³ Í³ Ý (§¼³ Ý·) ½áðñÇ
åðÝÓ³ Úáéçµ¹»Ý³ lçÝ ÍðlðáéçÝ³ i | Ö` Á): Ø³ Ýi ³ å ³ ñi »½Ý»ñáðÙ · áñÍ áðÙ ð 149 ÈáðÙµ`
3413 »ñ»È³ lðáí , Ù³ Ýi ³ í ³ ñÅÝ»ñÇ Áçí Á Í³ ½lðáðÙ ð 402: Ù³ È³ 1åñáó³ Í³ Ý áðéáðÙÝ³ Í³ Ý
Ñ³ eí ³ i áðÅláðÝÝ»ñ aí ³ Ý Ù³ ñ½ç 59 Ñ³ Ù³ Ýù³ Ý»ñáðÙ, áñi »Ö µ³ ó ³ Í³ lðáðÙ »Ý ß»Ýù³ lçÝ
å ³ lð³ YY»ñÁ, Çéł 10- áðÙ å ³ ñå ³ YY »É »Ý ß»Ýù»ñÁ, è³ Í³ lÝ Ù³ Ýi ³ å ³ ñi »½Ý»ñÁ
ýçÝ³ YY³ Í³ Ý eáðØ å ³ lð³ YY»ñÇ »ë³ Í³ i ³ Áçí »ñ»È³ YY»ñÇ å ³ i ×³ eáí å»Ý · áñÍ áðÙ:

Ø³ ñ½áðÙ · áñÍ áðÙ »Ý 3 á»í ³ Í ³ Ý, 4 áá á»í ³ Í ³ Ý µáðÑ»ñ, 8 ùáÉ»çÝ»ñ,
Ñ³ Ýñ³ á»í ³ Í ³ Ý »ÝÁ³ Í ³ ðáðÅÙ³ Ý 1 .. Ñ»Ý³ Í »í ³ ïçÝ 2 í ³ ñÅ³ ñ³ ÝÝ»ñ, 1
³ ñÑ»ëí ³ · áñÍ ³ Í ³ Ý áðéáðÙÝ³ ñ³ Ý:

2008 Å. eī ³ óí »É ï 78000 Tī áñ ¹³ e³. Çñù, áñÇó í ³ nō³ T³ E³ T³ Y N³ U³ T³ n. áí 52866 Tī áñ: i ³ nñ³ T³ Y ¹³ e³ n³ Y Y »ñC ³ B³ T»ñi Y »ñA eī ³ óí »Y 12897 Tī áñ ³ Y I x ³ n ¹³ e³. Çñù: AY ¹ N³ Y Áññ ³ éU³ Ùµ ³ B³ T»ñi Y »ñA ³ å ³ Náñ I ³ I »Y ¹³ e³. nù »ñAí : ³ e³. nù »ñC ³ nō³ I x ³ n Y »ñC N³ I ³ Ù³. náðÙA T³ ½U»É ; ÙáI 96 T áI áe:

2008. Ù³ ñ½Ç 10¹ åñáóÝ»ñáðÙ Çñ³ Ì³ Ý³ óí »É »Ý 594 ÙÉÝ 237 Ñ³ ½³ ñ 741 ¹ñ³ ÙÇ
Ñ³ Ù³ BCÝ³ ñ³ ñ³ Ì³ Ý³ ßÆ³ Ì³ ÝùÝ»ñ:

Đ3 Ù³ eї 3 ŸÇ Đ3 Ÿñ3 å»ї áoÅÙ³ Y ÌñÁoÅÙ³ Y .. . Çї áoÅÙ³ Y Y3 E³ ñ3 ñáoÅÙ³ Y
ÌñÁoÅÙ³ Y 3 ½. 3 ÙÇY ÇÝeї Çї áoї Ç Ñ»ї Ñ3 Ù³ i »O ½. 3 EÇ 3 BË³ i 3 ÝùY»ñ »Y
Çñ3 i 3 Y3 óí »E Ù3 Ýi 3 i 3 ñÅY»ñç Ù3 eÝ3. Çї 3 i 3 Y i »ñ3 å³ i ñ3 eї Ù3 Y áoÔÓáoÅÙ³ Ùµ:
i 3 ½Ù3 i ñåí 3 i 13 eÅYÅ3 óY»ñáoÙ i »ñ3 å³ i ñ3 eї i »E »Y 1437 Ù3 Ýi 3 i 3 ñÅY»ñ:

ØñóáðÃ³ ÙçÝ Ì³ ñ· áí ÁÝí ñí »É ¿ 5 ¹åñáóç í Ýûñ»Ý, 2 ¹åñáóÝ»ñáðÙ Ñ³ Û' ³ ñ³ ñí »É »Ý í Ýûñ»ÝÝ»ñç Ä³ ÷áññ å³ BÍ áÝÝ»ñç Ñ³ Ù³ ñ ÙñóáðÃÝ»ñ, áñáÝù ÌÍ ³ Ù³ Ý³ Ý 2009Ä ÑáðÝí ³ ñç 14-ÇÝ:

Đ³ ỦÁY¹N³ YÁOñ áóéáôÙY³ eçñáôÃláôÝ { Ì³Í 3 ñí »É Ủ³ ñ½C 10 1 áñáôáôÙ. Í³ ñí3 Ì³ Y
.. Ì³ ñ. 3 å³ N³ Ì³ Y å³Í 3 eE³ Y³Í 1 áôÃl³Ý { »ÝA³ ñÍÍ »É 2 Í YÙñ»Y, 1 Í YÙñ»Y
áóéáôÙY³ Ì³ Y N³ eI¹ 3 Í áôÃl³Ý Ì³ YÁY³ 1 ñ³ Ì³ Y å³ N³ YçY»ñÁ E³ E¹ »Eáô N³ Ủ³ ñ
»ÝA³ ñÍÍ »É { Ì³ ñ. 3 å³ N³ Ì³ Y Í áôÃl³Ý:

áÝ³ Ù³ í Ñ³ Ýñ³ TñÁóÃÙ³ Ý Ù»ç YÍ³ i í áÓ 1ñ³ T³ Ý i »Ó³ B³ ñÅ»ñÇÝ, B³ ñáðÝ³ Tí áóÙ
 »Ý áéáóÍ i 3 í ÙÝ³ É 1åñáóÝ»ñÇ 3 B³ T»ñi 3 T³ Ý e»Ó³ Y-Yëi 3 ñ³ YY»ñáí,
 é³ ½Ù³ . Çi áóÃÙ³ Y T³ µÇÝ»i Y»ñÇ áóëáðÙÝ³ T³ Ý ½»Ýùáí 3 å³ Ñáí i 3 ÍáóÃÙ³ Y,
 áóëáðÙÝ³ YláðoÃ³ T³ Ý µ³ ½³ lÇ` É³ µáñ³ i áñ e³ ñù³ i áñáðÙÝ»ñÇ Ù³ ñ½³ T³ Ý . áðlñÇ
 µ³ ñ»É³ i Ù³ Y EÝ¹ÇñÝ»ñÁ, 1åñáó³ T³ Ý B»Ýù»ñÇ ½. 3 Éç Ù³ eç 3 jí Áí áóÙ
 Ù³ ñ½³ 1³ ÑEÇxÝ»ñÇ ÑÇùÝ³ Yáñá. Ù³ Y Ù³ ñ½³ Ññ³ å³ ñ³ TÝ»ñÇ T³ eáðóÙ³ Y,
 e³ ÑÙ³ Y³ Ù»ñÓ Ñ»é³ i áñ, µ³ ñÓñ E»éÝ³ lÇÝ 3 e³ YÓÇÝ . láðoÃ³ T³ Ý 1åñáóÝ»ñáðÙ
 µ³ ñÓñ³. áðlÝ Ù³ Y i 3 i ñA³ T³ Ý T³ 1ñ»ñáí 3 å³ Ñáí i 3 ÍáóÃÙ³ Y Ñ³ ñó»ñÁ:

Ááðáí ñ¹3. ð³ ī³ Y μ³ ó³ ē³ ī³ Y Úçí áóÙY»ñC Ñ»í i ī³ áí³ í μ³ í³ ī³ YçY Éáðñc
ñçùY³ EY¹Cñ į¹3 ñO»E Ù³ ñ%ç ē³ ñÙ³ Y³ Ù»ñO, E»éY³ lçY ē³ ī³ āçí μY³ īááðÙ³ Ùµ
ñ³ Ù³ ÝùY»ñáðÙ . ïáðÙ³ ī³ Y āñáðç ā³ ñå³ YáðÙ³ Y EY¹CñA: 2éí³ Úçí áóÙY»ñC
ā³ ñå³ Yù³ Y¹ »āñáðÙ³ ē³ YÓçY Ñ³ Ù³ ÝùY»ñ IÍ³ Y. Y»Y¹ āñáðY»ñC ÷³ Ù³ Y Í³ Y. Ç
3 éç, ÇYäY Çñ Ñ»ñÄçY ½. 3 Éç μ³ ó³ ē³ ī³ Y³ ½1»óáðÙäðY īáðY»Y³ . ïáðÙ³ ā³ ñå³ YáðÙ³ Y
EY¹ñçY ÁY¹Ñ³ Yñ³ ā»:

Մշակույթի, սպորտի և երիտասարդության հարցերի բնագավառ

Ø³ ñ½å»ï ³ ñ³ ÝÇ . áñÍ áoÝ»áoÃlåöÝþ Ýå ³ i ³ i ³ áoÖöí ³ í ï »ö»é
 Ù³ ñ½åöÙ Ùþ³ iáöäç ¹»ñç µ³ ñöñ³ óÙ³ ÝÁ, Ù³ ñ½³ i ³ Ý iþ³ Ýùç
 µ³ ñ»é³ i ³ Ú³ ÝÝ áo ½³ ñ· ³ óÙ³ ÝÁ, »ñç i ³ è³ ñ¹áoÃl³ Ý ñ»ï i ³ ñí áo
 þé³ i ³ ÝùÝ»ñç ³ c³ ióÙ³ ÝÝ áo ³ i i cí ³ óÙ³ ÝÁ:

Ø³ ñ½áðÙ · áñÍ áðÙ »Ý 2 ¹ñ³ Ù³ Í Ç³ Í³ Ý Á³ Í ñáÝ, 5 Á³ Ý. 3 ñ³ Ý, 130 . ñ³ 13 ñ³ Ý, 15 »ñ³ ÁßÍ 3 Í³ Ý, ³ ñÍ »ëÍ Ç · »Ø³ ñÍ »ëÍ Ç ¹åñáðÓ»ñ, 7 Ùß³ ÍáðÃ³ ïÇÝ Í³ Ýí ñáÝ, 110 Ùß³ ÍáðÃÇ Í áðÝ ³ ÍáðÙµ, 7 Ù³ ñ½³ ¹åñáð, 6 Ù³ ñ½³ 13 ßÍ ³ ÍÉ Ù³ ñ½³ Í³ Ý Í³ éáðñÓÝ»ñ áð Ùß³ ÍáðÃ³ ïÇÝ ûç³ ÉÝ»ñ:

Í ³ ñí ³ ÁÝÄ³ óùáðÙ Ù³ ñ½Ç Ñ³ Ú³ ÝñúÝ»ñáðÙ á³ i ß³ x Ù³ Í ³ ñ¹³ Í áí Ýßí »É »Ý
 3 ½. 3 ïçÝ, á»i ³ Í ³ Ý i áÝ»ñÁ, Ñám»Él³ YY»ñÁ: Ø³ ñ½áðÙ Í ³ ï½Ù³ Í »ñáðí »É .. ³ Ýó »Ý
 Í ³ õí »É µ³ ï½Ù³ µÝáðñÁ Ùß³ Í áðñÁ³ ïçÝ .. éåáñí ³ ïçÝ Ùççáó³ éáðÙÝ»ñ, »ñçí ³ è³ ñ¹³ Í ³ Ý
 Ñ³ í ³ ùÝ»ñ, ÷³ è³ i áÝÝ»ñ, óáðó³ Ñ³ Ý¹»ëÝ»ñ: Đ³ ïláó µ³ Ý³ Í Ç eï »ØlÙ³ Ý .. þáðßçç
 3 ½³ i 3. ñÙ³ Ý 16-ñ¹ i ³ ñ»¹³ ñðÓÝ»ñç ³ éçÁáí Çñ³ Í ³ Ý³ õí »É »Ý §²e³ç Đ³ ð³ eï ³ Ý!
 Éáñ³. ñáí Ñ³ Ù»ñ. 3 ïçÝ Í ñ³. ñ»ñ áð Ùß³ Í áðñÁ³ ïçÝ Ùççáó³ éáðÙÝ»ñ ù³ ð³ ù³ ïçÝ ..
 . ïláð³ Í ³ Ý Ñ³ Ú³ ÝñúÝ»ñáðÙ ÇÝáð»é Ý³ .. Ù³ ñ½áðÙ Í »Ø³ Í ³ Í ½ñ³ Ú³ è»ñáðÙ:

Ø³ ñ½å»ї ³ ñ³ ÝÇ „ ÜB³ TáølÄç Ý³ E³ ñ³ ñáøÄl³ Y N»ї Ñ³ Ù³ i »Ø T³ ½Ù³ T»ñåí »É
»Y SØ»Ýù »Ýù, Ù»ñ Ù³ ñ½»ñÁ| Ñ³ Ù³ ïYñ³ lçY Ä³ i ñáÝY»ñC Ñ³ Ýñ³ å»ї ³ i ³ Y ³ e³ ççY,
§° n· áØ D³ l³ e³ ³ Y| Ù³ YI ³ å³ i ³ Y»ї ³ Y »ñ· á³ EÙµ»ñC Ñ³ Ýñ³ å»ї ³ i ³ Y »ññáñ¹,
§° Í ñ³ i »ëçÉ 2008| ÙñóáølÄ-÷³ e³ i áÝY»ñA: I ³ å³ Y Ù³ Ø³ ùç ³ YI ³ Y³ TáølÄl³ Y 70
ø³ ç³ ñ³ Y Ù³ Ø³ ùç 50-3 Ül³ TÝ»ñCÝ YÍ Çñí ³ I T³ ½Ù³ T»ñåí »E »Y i áY³ EÙµáølÄløYÝ»ñ,
Ñ³ Ù»ñ· Y»ñ, ÷³ e³ i áÝY»ñ, óáøo³ Ñ³ YI »ëY»ñ, eåáñi ³ lçY
Üççáo³ eáøÜY»ñ: Ø³ ñ½å»ї ³ ñ³ ÝÇ áø eåáñi C »ñC i ³ e³ ñ¹ áøÄl³ Y Ñ³ ñò»ñC
Ý³ E³ ñ³ ñáøÄl³ Y N»ї Ñ³ Ù³ i »Ø T³ ½Ù³ T»ñåí »E »Y Ñ³ Ýñ³ å»ї ³ i ³ Y eåáñi ³ lçY
ÙñóáøÜY»ñ, YÍ Çñí ³ I Ø³ ç³ ñ³ Y Ù³ Ø³ ùç 50-3 Ül³ i lçY:

2008. Ú³ līcēç 8-çý .. 9-çý Ú³ ñīç μáéáñ Ñ³ Ù³ ñyúý»ñāóù ì³ ½ù³ ì »ñåáí »é »ý
½³ ý. í 3 í 3 līçý Ùççáó³ éáóùý»ñ¹ ýí çñí ³ í ð³ ïñ»ý³ ì³ ý Ø»í å³ í »ñ³ ½ùç Ñ³ öä³ ý³ í ç
63-ñ¹ áó ðáóðcc 3 ½³ í³. ñù³ ý 16-ñ¹ í³ ñ¹ 13 ñòý»ñçý:

Ø³ ñ½Ç ÜB³ TáóñÁÇ ûç³ EÝ»ñáôÙ, ³ TáôÙµ.. ñ³ 13 ñ³ YY»ñáôÙ, áóëáôÙY³ T³ Y
Ñ³ eï³ i áóñÁñáôYY»ñáôÙ Ü»Í Báôñááí YBí »É »Y ³ Ü»ñCí³ Ñ³ Ü Ü»Í ³ YáôY . ñáÔ i ÇE³ Ü
ê³ ñáñ³ YÇ, ³ BÆ³ ñÑ³ Ñéa³ T . Çí Y³ T³ Y, ³ eï³ Ø³ yç½Cí áé i ÇTí áñ D³ Üµ³ ñÓáôÙ³ YÇ
T YY¹ñ³ Y 100-³ ÜÙ³ Ñáµ»É³ YY»ñÁ:

◦ ñÇİ 3 ë³ ñ¹áðÅ³ Ý Ñ»ï ̄ 3 ñí áÔ 3 BË³ ï 3 ÝùÝ»ñÁ 3 ïï Çí 3 óÝ»éáô Ýå³ ï 3 ïáí Ù³ ñ½áðÙ 3 Ýó ̄ñ ̄ 3 õí »é ̄ 3 ½»-2008|, ̄ñéâlôÝçù-2008 áðë³ Ýáð³ ̄ 3 Ý 3 Ù³ é!, ̄ñ¶áñçéé³ Ý ûñ»ñ|, ̄ñØ»ï 3 ½, ̄Ù»ï ̄ÙB³ ïáññ|, ̄ñéâlôÝçùç ̄ÙB³ ïáð³ ïçÝ ûñ»ñ ̄éÝ³ ïçÝ Õ³ ñ³ µ³ ÕáðÙ|, ̄ñØ³ Ýï áðÅ³ Ý Ù»ï ûñ ̄çéçç³ ÝáðÙ|, ̄Ùççáó³ éáðÙÝ»ñÁ, ̄ 3 ½Ù³ ï»ñáí »é Ù³ ñ½³ ̄ÙB³ ïáð³ ïçÝ ̄ 3 ñµ»ñ ÷ 3 ë³ ï ̄áÝ»ñ áô ̄ÙñóáðÙÝ»ñ: ̄ 3 Äïç ̄ 3 ÝùáðÙ ̄ 3 ½Ù³ ï»ñáí »é ̄ 3 Ýó ̄ ̄ 3 õí »é ̄éÝ³ ñ³ ï³ ëi ̄ 3 Ýç 88-3 ̄Ù³ ïçÝ Ýí çñí 3 ï · Çi ̄ 3 Ááðáí : 2Ù»Ý³ ïÝ ̄ð³ ñáó ̄ 3 Ááðçï ̄æ ̄ 3 ½. »Ý ̄é³ ççÝç ̄ÝÝ¹ï³ Ý 100-3 ̄Ù³ ïçÝ Ýí çñí 3 ï, ̄ñØ»Ýù áôÉï ̄áðÝ»Ýù ̄Ùçßï ̄ 1»åç ̄éáðÙ| ̄éñ³. ñáí ̄Ùççáó³ éáðÙÝ»ñç ̄ñç 3 Ý³ ï»ñáðÙ ̄ 3 ½Ù³ ï»ñáí »é ̄Ý ̄áôÉï ̄ 3 . Ý³ óáðÅñáðÙÝ»ñ ̄ñáñäi ̄Ý 3 ̄ 3 Ýù, ̄ 3 ñ³ Ý 3 ̄ 3 Ýù, ̄é»éÝ³ ïçÝ Õ³ ñ³ µ³ Õç ̄ð³ Ýñ³ å»ï ̄áðÅ³ Ý ¶³ ÝÓ³ ̄ë³ ñ áô ̄ðáðçç ̄ Õ³ ½³ Ýà»óáó ̄ 1»ï ̄óçÝ»ñÁ, ̄ñéñ³ Ýç ̄ñéé³ Ú³ ï 3 Ý ̄ð³ Ýñ³ å»ï ̄áðÅ³ Ý ̄éáðñµ ̄Ä³ 1»ç ̄ 3 Ýù: ̄Øççáó³ éáðÙÝ»ñç ̄ñç 3 Ý³ ïáðÙ ̄Üññ ̄ 1»é ̄Ý ̄ñáñç 200 ̄å³ ï 3 ÝçÝ»ñ áô ̄ 3 Õççï ̄Ý»ñ: ̄Ø³ ç³ ñ³ Ý ̄ñ 3 Õç ̄ 3 ÙáðÙ ̄ 3 Ý. Ý»óí »é

ԱՇԽԾԻ 3 Ի 3 Կ ԼաօԷլ աօն 3 ԱՅ Հ էաան Ը 1 » ՆԾ պ 3 հօն 3 օ Ս 3 Կ, պ Կ 3 Լաօ Ա 3 Կ յ շ կ 3 Ի 3 Կ 1 3 է լ Ը 3 Ի 3 Լաօ Ա 3 Կ, յ շ կ 3 Ի 3 Կ ԼաօԷլ աօն 3 ԱՅ Հ էաան Ը Ս 3 է է 3 Ո 3 Ի 3 Կ 3 օ Ս 3 Կ Կ 3 Լ 3 Տ 3 Ա 3 2008թ. Ս 3 հ կ ա օ Ս 3 Կ 3 Յ օ » Կ 3 Օ 1 » Ե Ճ Յ 3 Ե 3 . 3 Ն Կ Ա 3 Ո 3 Կ 3 Լ 3 Ն 3 Ս 3 Ի 3 . ա օ Մ Կ 3 Ն 3 հ կ 3 Ի 3 Կ Ա Կ 3 Կ 3 Յ շ ս 1 ս տ ո ւ զ ա տ ե ս ր, մ ա ր զ ի բ ո ւ հ ե ր ի մ ի շ ՝ տ ա ր բ ե ր ս պ ո ր տ ա յ ի ն մ ր ց ո ւ մ ն ե ր:

Ø³ ñ½³ Ùß³ Í áoÃ³ lçÝ Ùççáó³ éáðÙÝ» ñÁ Í ³ ïÙ³ Í » ñåí » É ³ Ý Í ³ óí » É
§ä» Í ³ Í ³ Ý ³ ç³ Í áoÃ³ lçÝ Ùß³ Í áoÃ³ lçÝ Ùççáó³ éáðÙÝ» ñÇ Çñ³ Í ³ Ý³ óÙ³ ÝÁ! Í ñ³. ñái
Ù³ ñ½å» Í ³ ñ³ ÝçÝ Ñ³ Í Í ³ óí ³ Í 7171,7 huqar ñravum ûhöngnukruv:

2 ÝÑñ³ Å»ßí 3 ßE³ í 3 ÝùÝ»ñ »Ý í 3 ñí »É Å³ í ÙáðÅÍ³ Ý .. Ùß³ í ÁðÅÇ
Ñáðß³ ñÓ³ ÝÝ»ñç Å³ Ñå³ ÝáðÅÍ³ Ý .. ú· í 3 · áñÍ Ù³ Ý áðÖÓáðÅÍ³ Ùµ: ä»í 3 í 3 Ý µíáöç»ç
ÙÇçáöÝ»ñáí í »ñ³ í 3 éáðöí áðù ï í 3 Ñ³ Ý3 í 3 Ýùç í 3 Ý3 í 3 Ý Ñ³ Ù³ ÉçñÁ:

ā»ī 3 ī 3 Y μlláōç»Ç ÜççáóY»ñái .. Üçç 3 ½. 3 ÜçY ī 3 ½Ü3 ī »ñå áo ÄlláóYY»ñÇ
 3 ç 3 ī óáo Äl3 Üm í »ñ3 Yáñá. ī »É »Y Ü3 ñ½ç Üç B 3 ñù ù3 Õ3 ù3 ÜçY .. lláo Õ3 ī 3 Y Ñ3 Ü3 YY»ñÇ
 3 ī áo Üm.. ñ 3 13 ñ 3 YY»ñ, èåáñi 13 ÑEç×Y»ñ, eëi »ÓÍ Í »É E 3 Õ3 Ññ 3 å 3 ñ 3 ë Y»ñ:
 Èñ 3 ī 3 Y 3 óí »É »Y Båoñç 232 ÜEY. 1 ñ 3 Üç BçYí »ñ 3 Yáñá. Ü3 Y 3 BE 3 ī 3 YùY»ñ:
 ī »ñ 3 Yáñá. ī »É áo B 3 Ñ 3 . áñl Ü3 Y »Y Ñ 3 YÓYí »É ī »Ó . lláo ÕÇ ÜB 3 ī áo Äç å 3 ë 3 ī Á, ī 3 å 3 Y Ç
 2 É. Bçñí 3 Yí 3 1 »Ç 3 Yí 3 Y 1 ñ 3 Ü3 ī Çl 3 ī 3 Y A 3 ī ñáYçY Ñ 3 ī ī 3 óí 3 Í B»YùA, èlláo Yçùç
 Ü3 ñ½3 ÜçY .. ào llí . lláo ñç . ñ 3 13 ñ 3 YY»ñÁ:

2 ÝÑñ3 Å»ßí 3 ßE3 i 3 ÝùÝ»ñ »Ý i 3 i 3 ní »É Ù3 n½3 lçÝ »ÝÄ3 i 3 lâðÅÙ3 Ý
Ùß3 i áoÃ3 lçÝ eäáñi 3 lçÝ ñ3 eï 3 i áoÃlâðÝÝ»ñç 3 ßE3 i 3 ÝùÝ»ñç i 3 ½Ù3 i »ñåÙ3 Ý
áoÔÔáoÅÙ3 Ùm:

ØB³ TáðMÁC „ eåánii Ç µÝ³. 3 í 3 éáðÙ 1 »é „é áéáðÍ 3 Í »Ý ÚÝáðÙ . ÙáðO³ T 3 Ý Ñ³ Ù3 Ý»ñÇ ØB³ TáðMÁC iÝ»ñÇ, 3 TáðÙµ-. ñ³ 13 ñ³ YY»ñÇ, Ù3 ñ½³ T 3 Ý T 3 éáðÓÝ»ñÇ i»ñ³ Yáñá. Ù3 Ý Ñ³ Ù3 Å³ I 3 eE³ Ý · áðùuáí 3 Å³ Ñáí Ù3 Ý Ñ³ ñò»ñÁ:

Առեւտրի, հասարակական սննդի և սպասարկման բնագավառ

2. Æ μΥ3. 3. 1. 3. éáðÙ Ù3 n½å»i Ý Çñ Éç3 ½áñáðÅlåðÝÝ»ñÝ Çñ3 i 3 Ý3 óñ»É ï
Ù3 n½å»i 3 n3 ÝÇ áo N3 Ýñ3 å»i 3 i 3 Ý . áñ1 3 1Çñ Ù3 n½çÝÝ»ñÇ N3 Ù3 å3 i 3 eE3 Ý
i 3 n3 lÙ3 lçÝ l3 é3 låðÅlåðÝÝ»ñÇ . áñ1 áðÝ»áðÅl3 Ý N3 Ù3 i 3 n. Ù3 Ý Uççáóáí :

2008 ÆÍ 3 Í 3 ÝÇÝ Ý 3 ËÝ 3 Í 3 Ý Í 1 Í 3 ÉÝ»ñáí, éå 3 éá 0 3 Í 3 Ý Báó 3 Ùç Í 3 Í 3 ÉÁ Ñ 3 Ù 3 1 ñ »ÉÇ. Ý»ñáí Í 3 ½Ù»É ; 13600.0ÙÉÝ. 1 ñ 3 Ù:

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇÝ Ú3 ñ½Ç eå 3 éáØ3 Í 3 Ý BáóÍ 3 ïáðÙ Ù3 Ýñ3 Í 3 È
 3 åñ3 Ýù3 Bñç3 Ý3 éáðÅíáðÝÁ, Ý3 ÈÝ3 Í 3 Ý Í Ù3 ÈÝ»ñáí (ÁÝÁ3 óCÍ · Ý»ñáí), Í 3 ½Ù»É ë
 9620.0ÙÉÝ 1ñ3 Ù, ÁÝ1 áñáðÙ 3 e”Í ñ3 Bñç3 Ý3 éáðÅÙ3 Ý · »ñ3 Í ßéáð Ù3 eÁ` 5770.0ÙÉÝ. 1ñ3 Ù
 Í 3 Ù 60.0%-Á 0”3 í áñí »É ë 3 ÝáðÅÝ»ñÇ .. Í ñå 3 Í Ý»ñÇ ÙÇçáóáí :

Ø³ ñ½áºÙ Ù³ Ýñ³ Í³ È³ é³ i ñáí ½µ³ Øí áØ · áñÍ áØ úµÛ»Í i Ý»ñÇ Áçí Á Í³ ½ÙáºÙ 459
Ùç³ í án (Í³ å³ ÝáºÙ 175, ¶áñÇéáºÙ 100, èÇéç³ ÝáºÙ 102, Ø»ñÇáºÙ 82):

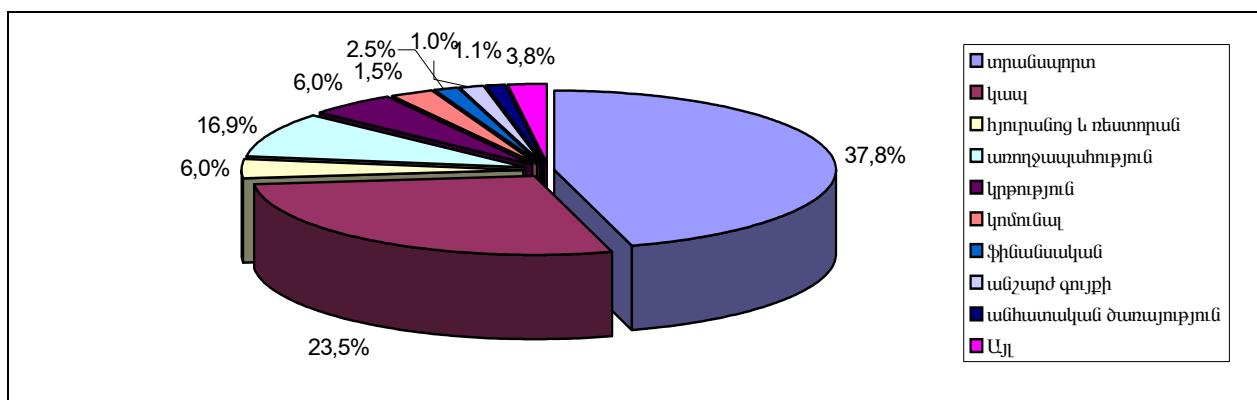
¶áñÍ áÓ È³ ÝáðÄÝ»ñÇ 44.0%-Á Ù³ ëÝ³. Çí ³ Óí ³ Í ɿ Å³ ñ»Ý³ ÙÇÝ ³ Åñ³ ÝùÝ»ñÇ, 41.6%-Á áå Å³ ñ»Ý³ ÙÇÝ 14.4%-Á È³ éÁ ³ Åñ³ ÝùÝ»ñÇ í ³ x³ éùáí :

‘Ý3 ÍááoÃlþ3 Ý Ù»Í BÝäC Ñ3 BÍ áí Ù3 Ýñ3 í3 E 3 e··í ñC Bñç3 Ý3 éáoÃlþáóÝÁ Í3 %ÙáóÙ 62958 1ñ3 Ù (Ñ3 Ýñ3 å)»í áoÃlþ3 Ý ÙÇçÇÝ óáoo3 ÝÇBÇó 4.5 3 Ý. 3 Ù å3 Í 3 e):

Ø³ ñ½áðÙ Ù³ í áðóí ³ Í í ×³ ñái Ç Í ³ é³ ÙáðÃÙáðÝÝ»ñÇ Í ³ í ³ ÉÁ 2008 Áí ³ Í ³ ÝÇÝ ÁÝÃ³ óçÍ · Ý»ñái , Í ³ ½Ù»É ï 5530.0 ÙÉÝ.¹ñ³ Ù:

Ø3 Ì áðóí 3 Í 13 é3 ÙáðÅñáðØÝÝ»ñÇ Ì 3 éáðóí 3 Í ÙáðÙ Ú»Í Ì »é3 Ì 3 ñ3 Ì ÆBÇé »Ý Ì 3 ½ÙáðÙ
Ì ñ3 Ýëåáñi Ç (37.8%) „ Ì 3 åÇ (23.5%) Ì 3 é3 ÙáðÅñáðØÝÝ»ñÁ: Ø3 Ù»Ù3 Ì 3 µ3 ñ µ3 ñÓñ
Ì »é3 Ì 3 ñ3 Ì ÆBÇé áðÝ»Ý 3 éáðÇ3 å3 ÑáðÅñ3 Ý (16.9%), Ñáðñ3 ÝáðÝ»ñÇ „ é»ëi áñ3 ÝÝ»ñÇ
(6.0%), Ì ñÁáðÅñ3 Ý (6.0%), ýÇÝ3 Ýé3 Ì 3 Ý (2.5%), Ì áÙáðÝ3 É (1.5%), 3 Ýß3 ñÅ · áðñÙÇ (1.0%)
„ 3 ÝÑ3 Ì 3 Ì 3 Ý (1.0%) Ì 3 é3 ÙáðÅñáðØÝÝ»ñÁ:

$\emptyset^3$ ñ $\%_0$ Ù $\tilde{1} \times 3$ ñ $\tilde{a}$ í Ç $\tilde{1}^3 \times 3$ ñ $\tilde{a}$ í Å $\tilde{a}$ í Ö $\tilde{Y}$ »ñ $\tilde{C}$ 71.0%-Å μ^3 Å $\tilde{C}$ Ý $\tilde{\epsilon}$ Å $\tilde{Y}$ Í Å $\tilde{a}$ Ù $\tilde{1}^3 \times 3$ Å $\tilde{a}$ ÝÇ
 $\tilde{1}^3 \times 3$ ñ $\tilde{a}$ í $\tilde{1}^3$ Bñ $\tilde{c}$ ³ Ö $\tilde{C}$ Ý, Çë $\tilde{e}$ í $\tilde{P}$ áñ $\tilde{C}$ ë $\tilde{C}$, $\tilde{e}$ Çë $\tilde{C}$ ³ Ö $\tilde{C}$ $\emptyset$ »Ö $\tilde{n}$ áÙ $\tilde{1}^3 \times 3$ ñ $\tilde{a}$ í $\tilde{1}^3$ Bñ $\tilde{c}$ ³ Ö $\tilde{Y}$ »ñ $\tilde{C}$ Ý
 $\tilde{N}^3$ Ù $\tilde{3}$ Å $\tilde{a}$ ³ $\tilde{1}^3$ è $\tilde{E}$ ³ Ö $\tilde{Y}$ ³ μ^3 ñ 12.1%, 6.5%, 10.4%:

Ø»Í ³ ßË³ Í áÓÇ ÙÇççÝ ³ Ùe³ Í ³ Y ³ YÍ ³ Y³ Í ³ Y ³ ßË³ Í ³ I ³ nÓÁ 2008Á. ÇÝÁ
 ³ ÙeÍ ³ ÷ ³ eÍ ³ óÇ Í 1 Ù³ ÉY»ñáÍ EáBáñ " ÙÇççÝ Í ³ ½Ù³ Í »ñåáðÅláðÝÝ»ñáðÙ Í ³ ½Ù»É
 131.4N ½. 1ñ³ Ù, ÁY¹ áñáðÙ' ÁeÍ i ÝÍ »éáðÅl³ Y xÅlåð»ñç, ³ Ù»Y³ µ³ nÓñ ³ ßË³ Í ³ I ³ nÓÁ
 ³ nÓ³ Y³. ní »É ï N³ YÙ³. áñÍ ³ Í ³ Y ³ ní ½ÅláðÝ³ µ»ñáðÅláðÝåðÙ 220.6 N³ ½. 1ñ³ Ù,
 ï»É»Í ³ ï ³ Y»ñ. Ç³ Ùç, . ³ ½ç, çñç ³ ní ³ 1ñáðÅl³ Y ³ µ³ ßËÙ³ Y áéáñí áðÙ 112.5 N³ ½. 1ñ³ Ù,
 BçÝ³ n³ náðÅláðÝåðÙ 107.2 N³ ½. 1ñ³ Ù, Í ³ e³ I ³ nÙ³ Y ³ å³ n³ Í áðÙ 86.2 N³ ½. 1ñ³ Ù,
 I ³ n³ Yéåáñí Ç " Í ³ åç áéáñí áðÙ 81.4 N³ ½. 1ñ³ Ù, Í nÅáðÅl³ Y áéáñí áðÙ 55.5 N³ ½.
 1ñ³ Ù, ³ éáÖç³ å³ N³ Í ³ Y " éáöç³ Í ³ Y ³ Í ³ e³ ÅlåðÅláðÝÝ»ñç Ù³ I áðoÙ³ Y áéáñí áðÙ 45.6
 N³ ½. 1ñ³ Ù: 2Ù»Y³ ó³ IñÁ I ³ nÓ³ I ní »É »Y Ùß³ Í áðlÅç " ³ ní »ëí Ç µÝ³. ³ I ³ éY»ñáðÙ
 N³ Ù³ å³ I ³ eE³ Y³ µ³ n 27.0N³ ½. 1ñ³ Ù " 30.8 N³ ½. 1ñ³ Ù:

Ø³ ñ½Ç µÝ³ ÌááðÃÙ³ Ý ×ÝßáÖ Ù»Í ³ Ù³ ëÝáöÃùáöÝÝ áðÝÇ ó³ Í ñ »Ì³ Ùáöï Ý»ñ: 2008
 Áí ³ Ì³ ÝÇ 9 ³ Ùeí ³ i 1Ù³ ÉÝ»ñáí Ù³ ñ½áöÙ · ñ³ Ýóí ³ Í · áñÍ ³ ½áöñÌÝ»ñç Áçí Á Ì³ ½Ù»É
 7.6 Ñ³ ½³ ñ Ù³ ñ¹, áñÁ Ì³ ½ÙáöÙ ï Ñ³ Ýñ³ å»i áðÃÙ³ Ý Ñ³ Ù³ å³ i ³ ëE³ Ý óáðo³ Ýçßç
 10.2%-Á, · áñÍ ³ ½ñÌ áðÃùáöÝÁ Ù³ ñ½áöÙ Ì³ ½ÙáöÙ ï 12.8%, áñÁ Ñ³ Ýñ³ å»i áðÃÙ³ Ý ÙçççÝ
 óáðo³ Ýçßçò µ³ ñðñ ï 2.1 ³ Ý. ³ Ù:

Արտաքին կապեր

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝÇ ÁÝÃ³ óúáðÙ ß³ ñáðÝ³ ÍáðÁlkáðÝ { áðÝ»Ó»É 3 ñí 3 ùçÝ Í 3 å»ñç ÁÝ¹É³ ïýÙ³ ÝÝ áð ½³ ñí 3 óÙ³ ÝÝ áðóðí 3 Í Ùççáð³ éáðÛÝ»ñç Çñ3 Í 3 Ý³ óáðÙÁ:

ĀYĀ³ óČI ī 3 ní 3 NáoÝčeç 24-25-Ā Ù³ n½å»i Á N³ Y1ÇåáóÙ áóÝ»ó³ i
 3 BË³ i 3 Yú³ lçý 3 lóáí DD êláoÝçùç Ù³ n½ Å³ Ù³ Y³ i »É³ éáöeç D³ Yñ³ å»i áóÅÙ³ Y
 ØçYéïç Ù³ n½ç å³ i íçñ³ lóáÅÙ³ Y N»i : ä³ i íçñ³ lóáÅÙ³ Y N»i ùÝ³ n½ i »óçY
 3 n¹lóáoÝ³ µ»náoÅÙ³ Y, . lóáoÖ³ i Yí »éáoÅÙ³ Y, 3 éáÖç³ å³ NáoÅÙ³ Y, lñAáoÅÙ³ Y .. ÜB³ lóáÅç
 áéáñi Y»ñçY 3 eÝáí áÖ N³ nó»i, lÝú »óçY ÷ áEÑ³ Ù³. áñl³ lóáoÅÙ³ Y, §oáóññ; ù³ Ö³ ùÝ»ñç
 å³ lÜ³ Y³. n»i DD êláoÝçùç Ù³ n½ç .. »É³ éáöeç D³ Yñ³ å»i áóÅÙ³ Y ØçYéïç Ù³ n½ç 5
 û³ Ö³ ùÝ»ñç ÜCc»:

2008. 1. »Üm»ñÇ 8-ÇÝ Ù³ ñ½å»í Ç . ÈÈ³ í áñ³ Í å³í í Çñ³ Í áoÅláoÝÁ å³í 3ëÈ³Ý³loáí Ù»ÍÝó ØCÝéí:

206. ÁYÁ³ óuáóÙ ØÇÝéiÇ Ù³ ñ½Ç à³ i í Çñ³ TáoÅÙ³ Y TáÓÙÇó Y»ñi³ ï³ óí »óÇÝ
ëáóÇ³ É³ ï³ Y EÝ1ÇñY»ñC ÉáoÙ³ Y, 3 eí³ 3 ñi³ 1ñ³ ï³ Y ï³ ñáÓáoÅláóÝÝ»ñC
ß³ Ñ³. áñTÙ³ Y, ½µ³ Õí³ TáoÅÙ³ Y Ñ³ ñó»ñC ï³ ñi³ áñTÙ³ Y, Ñ³ Ù³ i »Ó Ó»éÝ³ TáoÅláóÝÝ»ñC
eí³ »ÓÙ³ Y ÷ áñÓÁ:

200»ÉáðÁð3 Ý ÁYÁ3 óuáðÙ ÷ áEÑ3 Ù3 Ó3 Ý»óí »É .. eii áñ3. ní »É »Ý
 Ñ3 Ù3 . áñ3 TáðÁð3 Ý å3 Ù3 Ý3 . ní»ñ T3 å3 Ý .. áñçéáí , ¶áñçé Ü»éí ÇÅ, éçéç3 Ý ..
 ééáðóí , Ø»ñç Øl3 1»é , 2. 3 ní3 T .. ééäç. áñéí ù3 ð3 uÝ»ñç Ùçç .. , ùÝ3 ní3 T »é »Ý 2006Å.
 Náñí »ùµ»ñçÝ ØçÝéí Ç Ù3 níç Äá1çÝáñç .. ĐĐ êláðÝçùç Ù3 níç Ø3 c3 ní3 Ý ù3 ð3 uÝ»ñç
 ÙçÝç .. TÝúí 3 Í Ñ3 Ù3 . áñ3 TáðÁð3 Ý Ù3 éçÝ å3 Ù3 Ý3 . nç çñ3 . áñí Ù3 Ý ÁYÁ3 óçí Ñ3 nò»ñ:
 T3 ï3 ó»é »Ý Ý3 .. å3 i íçñ3 TáðÁð3 Ý Ñ3 Ý1çåáðÙÝ»ñÁ ØçÝéí Ç 3 ní1ùáðÝ3 µ»ñ3 T3 Ý
 Ó»éÝ3 TáðÁðÙÝ»ñáðÙ, 3 ï1 ÁÍ áðÙ § »é2 1/4 | . áñ3 ní3 ÝáðÙ, áñç Ø»í T3 i3 náðÁð3 Ý Ñ»í
 ùÝÝ3 ní3 T »éÝ3 TáðÁð3 Ý .. § 1/43 Ý. »½áñç åØÝÓ3 Úáéçµ1»Ý3 lçÝ TáÙµçÝ3 i | ö` Å-ç
 Ùçç .. 3 é T ní3 T Ýi »e3 T3 Ý T3 å»ñç Ñ»í 3. 3 ½3 n. 3 òÙ3 Ý Ñ3 nò»ñ:

2008. 1. »ÍÍ »Ùµ»ñÇ 13-15-Á Â»Ññ³ ÝáðÙ í »ØÇ ï áðÝ»ó»É Ð³ ð³ eï ³ ÝÇ
Ð³ Ýñ³ å»í áðÃð³ Ý „ Æñ³ ÝÇ ÆëÉ³ Ù³ Í³ Ý Ð³ Ýñ³ å»í áðÃð³ Ý ÙÇçÍ³ é³ í ³ ñ³ Í³ Ý
Ñ³ Ù³ í »Ó Ñ³ ÝÓÝ³ Åáðáí C 8-ñ¹ Ýçéí Á:

Üçeri Ç Y3 E3 å3 i ñ3 eï 3 T3 Ý ÷ áðéáðU N3 llçñ3 ý3 T3 Ý ÜççT3 e3 i 3 ñ3 T3 Ý
N3 ýóY3 Ááðáí Ç N3 ll3 i3 Y lððUç Y3 E3. 3 NçY Y»ñi 3 ð3 óí »E ï T »O»T3 i áðÁðáðY 2007
Ái 3 T3 ÝCÝ T3 ð3 óí N3 ýóY3 Ááðáí C 7-ñ1 N3 Ü3 i »O YCëi C 3 ñ1 llðYðáðU eï áñ3. ñi 3 i

÷ áÆÁÙµéÝÙ³ Ý Ñáºß·. ñç í 3 ñ³ í 3 ßñç³ Ý³ ÙçÝ Ñ³ Ù³·. áñf³ ÌóáºÙ³ ÝÁ í »ñ³ µ»ñáº Ì»í »ñç í 3 í 3 ñÙ³ Ý ÁÝÄ³ óùç, ÇÝäå»ë Ý³ .. 3 é³ ç³ ñíáºÙäöÝÝ»ñ³ Ñ³ Ùçñ³ Ý³ í 3 Ý í 3 ñ³ í 3 ßñç³ Ý³ ÙçÝ Ñ³ Ù³·. áñf³ ÌóáºÙ³ Ý ½³ ñ· 3 òÙ³ Ý í »ñ³ µ»ñ³ É:

Տեղեկատվության բնագավառ

Ø³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝÇ . áñÍ áoÝ»áoÅÙ³ Ý Ù»ç áñáB³ íç i »ó ï ½µ³ Õ»óñ»É
Ññ³ å³ ñ³ í³ ÑáoÅÙ³ Ý ³ å³ Ñái áoÙÁ áñå»ë i ³ ñ³ Íù³ ïçÝ í³ é³ í³ ñÙ³ Ý eël ½µáoÝù:
ñ³ Ý Ýå³ eëi »é »Ý Ý³ .. Ù³ ñ½³ ïçÝ áo Ñ³ Ù³ ÝÙ³ ïçÝ 11 ëñ³ i í³ ÙççáoÝ»ñÁ, áñáÝò
í³ ð³ ð³ ð³ Ý, ³ é³ ç³ ó³ í ¹ Áí ³ ñáoÅlkáoÝÝ»ñç Ñ³ ÕÃ³ Ñ³ ñÙ³ Ý . áñÍ áoÙ óáølò ï i ñí »é
³ ÝÑñ³ Å»ßí ³ ç³ íóáoÅlkáoÝ: ² ïéùñ ³ ñ¹»Ý ¹ ñ³ Ýó Ùç Ù³ eÝ áoÝÇ áoñáøÝ i »ó Ù³ ñ½ç
Ñ³ è³ ñ³ í³ í³ Ý - ù³ ð³ ù³ í³ Ý í³ ÝùáøÙ:

Ø³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝÇ . áñÍ áðÝ»áðÅÙ³ Ý Ññ³ å³ ñ³ í ³ ÝáðÅÙ³ Ý .. ½³ Ý. í ³ í ³ îçÝ
Éñ³ í ³ ÚççáóÝ»ñÇ Ñ»í Ñ³ Ù³ í ³ ñ· í ³ í ³ ßÈ³ í ³ ÝùÝ»ñÇ í ³ ½Ù³ í »ñåÙ³ Ý ³ å ³ Ñáí Ù³ Ý
Ýå ³ í ³ í ³ Íáí è³ ÑÙ³ Ýí ³ í ³ ñ· áí ÷ á÷á ÈáðÅÙ³ Ý ï ³ í ³ ñí »é Ù³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝÇ
³ ßÈ³ í ³ í ³ ½Ùç í ³ éáðóí ³ í ³ ñáðÙ .. 2008Å. ÑáðÉçéÇó Ø³ ³ í ³ ñí »é ï ³ í ³ ñáðÅÙ³ Ý ..
Ñ³ è³ ñ³ í ³ ÝáðÅÙ³ Ý Ñ»í í ³ å »ñÇ µ³ ÅÇÝ, áñÝ ³ ÝÑ³ Ù»Ù³ í í ³ ñx Å³ Ù³ Ý³ í ³ ÚççáóáðÙ
³ å ³ Ñáí í »é ; ³ ÝÑñ³ Å»ßí í »ÉÝC í ³ í ³ Ý è³ ñu³ í áñáðÙÝ»ñáí :

Տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների փոխհարաբերություններ

Şî »Ö3 İ3 Ý ÇÝUÝ3 İ3 é3 í3 hÙ3 Ý Ü3 eÇÝ | ĐĐ ün»ÝuÇ N3 Ü3 Ö3 ÝÝ İ3 hÙÍ »E ë Ü3 h½Ç N3 Ü3 MÙÝ»háðÙ 2008Å. í3 hñ3 İ3 Ý í»ñ3 Néïl ÁOáðÅÙ3 Ý Çñ3 İ3 Ý3 öÙ3 Ý 3 BË3 İ3 ÝÙ3 lçÝ İñ3. ÇñÁ: ÜBí3 í3 hñ3. hç N3 Ü3 å3 i3 eE3 Ý, í3 hñ3 İ3 Ý í»ñ3 Néïl ÁOáðÅÙáðÝ ë Çñ3 İ3 Ý3 óí »E Ü3 h½Ç N3 Ü3 MÙÝ»hç Õ»İ3 í3 hÝ»hç Şî »Ö3 İ3 Ý ÇÝUÝ3 İ3 é3 í3 hÙ3 Ý Ü3 eÇÝ | ĐĐ ün»Ýuáí e3 NÙ3 Yí3 í3 å3 hñ3 1çñ .. å»i áðÅÙ3 Ý TáØÜçö å3 i3 Çñ3 İ3 Éç3 hñáðÅÙáðÝÝ»hç .. N3 Ü3 MÙÝ»hç 3 i3. 3 YçÝ»hç Éç3 hñáðÅÙáðÝÝ»hç Çñ3 İ3 Ý3 öÙ3 Ý Yí3 i3 Ü3 Üm:

Ø³ ñ½Ç µáÉáñ 109 Ñ³ Ù³ ÝÙÝ»ñáðÙ Ù³ èÝ³ . Çí 3 Ì 3 Ý Ñéï ÁÓáðÅÍáðÝÝ Çñ³ Ì 3 Ý³ óí »È
 ï ÍçÝ³ ÝéÝ»ñÇ, ù³ Õ³ ù³ BÇÝáðÅÍ³ Ý, ÍáÙáðÝ³ È i Ýí »ëáðÅÍ³ Ý, . ÍáðØ³ i Ýí »ëáðÅÍ³ Ý áó
 Bñç³ Ì 3 Úçç³ Í 3 Íñç á³ Ñå³ YáðÅÍ³ Ý, ÑáØù· i 3 · ãñÍ Ù³ Ý, 3 é· i ñç " èå³ è³ ñÍáØÙÝ»ñÇ,
 3 BË³ i 3 ÝùÇ " èáöç³ È 3 Ì 3 Ý Í 3 é³ ÍáðÅÍ³ Ý, »ñ»È³ Ý»ñÇ Çñ³ í áðÙÝ»ñÇ
 á³ Bñi á³ YáðÅÍ³ Ý, ÈÝ³ Ù³ Ì 3 ÉáðÅÍ³ Ý " Ñá· 3 µ³ ñÓáðÅÍ³ Ý Ñ³ ñó»ñÇ, Ñ³ Ù³ ÝÙ³ ÍçÝ
 Í 3 é³ ÍáðÅÍ³ Ý µÝ³ . 3 Í 3 èÝ»ñáðÙ, 3 á³ ÑáÍ Í È á³ Ì ß³ x Çñ³ Í 3 Ì 3 Ý Ñéï ÁÓáðÅÍáðÝÁ
 Ñ³ Ù³ ÝÙÝ»ñÇ 3 Í 3 . 3 ÝçÝ»ñÇ Èç³ ïáñáðÅÍáðÝÝ»ñÇ Ì 3 i 3 ñÙ³ Ý Ýí 3 i Ù³ Ùµ:

àðééáðÙÝ³ e¢ñáðÁùðóÝÝ»ñç ÁYÃ³ òúáðÙ Ñ³ Ù³ ïÝùÝ»ñç Õ»í³ í³ ñÝ»ñç áðß³ 1ñáðÁùðóÝÝ
Ññ³ í Çñí»É Ýßí³ í µÝ³. 3 í³ éÝ»ñáðÙ ĐĐ ûñ»Ý¹ñáðÁù³ Ý È³ Èí áðÙÝ»ñç áð

Ø³ ñ½å»ї Á ĐĐ ûñ»Ýé¹ñáðÅÙ³ Ùµ Çñ»Ý í »ñ³ å³ Ñí ³ í Çñ³ í ³ éáðÅÙ³ Ý
ßñç³ Ý³ ŦÝ»ñáðÙ, 2008. ³ å³ Ñáí »É ¿ Ù³ ñ½ç 98 Ñ³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³
ÇÝùÝ³ Ŧ³ é³ í ³ ñÙ³ Ý Ù³ ñÙçÝÝ»ñç " ĐĐ Ù³ È³. ³ Ñç` ÷»í ñí ³ ñç 19-çÝ Ŧ³ Ù³ ð³ í
Ñ»ñÅ³ Ŧ³ Ý ÁÝi ñáðÅÙ³ Ý Ý³ È³ å³ í ñ³ eëi Ù³ Ý " ³ Ýóí³ óÙ³ Ý ³ BE³ í ³ ÝùÝ»ñÁ:
í ³ ï½Ù³ Ŧ»ñå³ Ŧ³ Ý ûå³ Ý¹³ ŦáðÅùóÝ ¿ óáðóó í ñí »É ÁÝi ñ³ í ³ ñ³ Ù³ Ù³ Ù³
Ñ³ ÝÓÝ³ Åáðáí Ý»ñçÝ¹ ĐĐ ÁÝi ñ³ Ŧ³ Ýùñ»Ýé. ñùáí e³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³ Ù³
Ñ³ ÝÓÝ³ Åáðáí Ý»ñç ³ Ý¹³ ÙÝ»ñç Ù³ eÝ³. Çí ³ Ŧ³ Ý ¹³ eÁÝÅ³ óÝ»ñç Ŧ³ ï½Ù³ Ŧ»ñåÙ³ Ý
³ BE³ í ³ ÝùÝ»ñçÝ: ² å³ Ñáí í »É ¿ ÁÝi ñáðÅùóÝÝ»ñç Ý³ È³ å³ í ñ³ eëi Ù³ Ý " ³ Ýóí³ óÙ³ Ý
Å³ Ù³ Ý³ Ŧ³ óáðóÝ»ñáí Ý³ È³ í »éí ³ í ÑçüÝ³ Ŧ³ Ý Ùççáó³ éáðÙÝ»ñç Çñ³ Ŧ³ Ý³ óáðÙÁ,
¹ ñ³ Ýó Ññ³ å³ ñ³ Ŧ³ ÝáðÅùóÝÁ áô Å³ ÷³ ÝóÇí áôÅùóÝÁ:

Í 3 ŶáÝ3 Ī 3 ñ. Í 3 Í 3 ßE3 Í 3 ŸúÝ»ñ »Ý Í 3 ñí »É Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÅl3 ŸÝ»ñ 1 ñÙ3 Ÿ áôOôáôÅl3 ûµ: úÅ3 Ÿ13 Í áôÅlæöY ï óáôló Í ñí »É Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÅl3 Ÿ å3 Bï áYY»ñç Ñ3 Ù3 Ùñ3 Ÿ EÝ1 ñáôÙ: Añ3 Í 3 Ÿ3 óí »É ï Ù3 ñ½ç Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÖY»ñç Í 1 l3 EÝ»ñç Bï »Ù3 ñ3 Ÿç Í 3 ñáôÙA ÷ á ÷ á EÍ 3 Í Í 1 l3 EÝ»ñÁ e3 ÑÙ3 Ÿí 3 Í Å3 UÍ »í Ÿ»ñáôÙ å3 ñµ»ñ3 µ3 ñ Ÿ»ñl3 l3 óí »É »Ý ÐÐ Í 3 ñ3 Ù3 lçÝ Í 3 é3 Í 3 ñÙ3 Ÿ Ÿ3 EÝ3 ñ3 ñáôÅlæöY: 2ßE3 Í 3 ŸúÝ»ñ »Ý Í 3 ñí »É Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÖY»ñç 3 e3 ççÝ 3 Í »ëí 3 Í áñl3 Ÿ 3 ßE3 Í 3 ŸúÝ»ñÁ Í 3 ½Ù3 Í »ñå »éáô áôOôáôÅl3 ûµ: Ø3 ñ½ç 76 Ñ3 Ù3 ÝùÝ»ñáôÙ Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÅl3 Ÿ 111 Å3 ÷ áôñ å3 Bï áYY»ñç Ñ3 Ù3 Ùñ3 Ÿ Ñ3 Ù3 ñ e3 ÑÙ3 Ÿí 3 Í Í 3 ñ. áí Ñ3 ùí 3 ñ3 ñí »É ï çÝ ÜñóáôÅl3 Ÿ»ñ: ÜBÍ 3 Í Ñ3 Ù3 ÝùÝ»ñçó ÜñóáôÅl3 Ÿ»ñ »Ý Í 3 l3 óí »É 22 Ñ3 Ù3 ÝùÝ»ñáôÙ, áñç 3 ñ1 lãoÖYùáôÙ Ñ3 Ù3 Ùñ3 »É »Ý Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÅl3 Ÿ 48 Å3 ÷ áôñ å3 Bï áYY»ñ: ÁYÅ3 oçÍ Í 3 ñáôÙ 3 e3 ççÝ 3 Í »ëí 3 Í áñáôÙÝ »Ý 3 Ÿó»É 34 »Í »ñ3 å3 Í ñ3 e3 Í »É 28 Ñ3 Ù3 Ýù3 lçÝ Í 3 é3 lãoÖY»ñ:

Ø³ ñ½å»í ³ ñ³ ÝÁ, è³ ÑÙ³ Ýí ³ í ³ ñ· áí, Çñ Çñ³ í ³ èáøÅùáøÝÝ»ñç Bñç³ Ý³ í Ý»ñáøÙ
éáøÙ áøÙ í »É í »Ø³ í ³ Ý ÇÝùÝ³ í ³ é³ í ³ ñÙ³ Ý Ù³ ñÙÇÝÝ»ñç í áøÙçó µ³ ñøñ³ óí ³ í
Ñ³ ñó»ñçÝ, Ñ³ Ù³ å³ í ³ èÉ³ Ý ³ é³ ç³ ñí áøÅùáøÝÝ»ñ .. ÙççÝáñ¹ áøÅùáøÝÝ»ñ Ý»ñí í ³ ï³ óñ»É ðð
í ³ é³ í ³ ñáøÅùáøÝ .. Ý³ È³ ñ³ ñáøÅùáøÝÝ»ñ:

Í 3 ñ 3 lù 3 lç Y T 3 é 3 í 3 ñ Ù 3 Y, t » Õ 3 T 3 Y ç Y u Y 3 T 3 é 3 í 3 ñ Ù 3 Y Ù 3 ñ Ù C Y Y » ñ C
Ñ 3 Y ñ 3 á » i 3 T 3 Y . a ñ 1 3 1 C ñ Ù 3 ñ Ù C Y Y » ñ C t 3 ñ 3 lù 3 lç Y T 3 é 3 lá ð Á lá ð Y Y » ñ C
÷ á E Ñ 3 ñ 3 m » ñ á ð Á lá ð Y Y » ñ á ð U 1 » e T 3 Y é a ñ 1 á ð U á 3 Ñ 3 Y ç a ñ Ù c B 3 ñ u E Y 1 ç n Y » ñ : E a è u Á
í » ñ 3 m » ñ á ð U z 3 l ï Ñ 3 ñ 3 m » ñ á ð Á lá ð Y Y » ñ A T 3 Y á Y 3 T 3 ñ a ñ ù » Y e 1 ñ 3 T 3 Y 1 3 B i Ç
ñ e i 3 T » ó Ù 3 Y A, Ù 3 e Y 3 í a ñ 3 á » e, Đ Đ Ù 3 ñ l » ñ á ð U t 3 ñ 3 lù 3 lç Y T 3 é 3 í 3 ñ Ù 3 Y Ù 3 e c Y
ñ ù » Y ù C Á Y 1 a ñ Y Ù 3 Y A:

2é3 çÝ3 Ñ»ñÃ ÉÝ1Çñ ï Ý3 .. Ñ3 Ù3 ÙÙÝ»ñC Ñ3 Ù3 å3 ÷ eáóÇ3 É-í Ýi »ë3 Í3 Ý
½3 ñ.. 3 óÙ3 Ý 3 å3 Ñáí áóÙÁ, áñÃ Í3 ñÍ áóÙ »Ýù, ÑÝ3 ñ3 í áñ ; Ñ3 Ù3 ÙÙÝ»ñC Éáßáñ3 óÙ3 Ý,

Հանրապետական գործադիր մարմինների տարածքային ծառայությունների գործունեության առնչվող հարցեր

Ø³ ñ½å»ї Á, áñå»є ½áñ³ Íáá³ ØçÝ N³ YÓÝ³ ÅáÖáí Ç Y³ È³. 3 Ñ, Çñ Çñ³ í 3 éáóÅlláóÝÝ»ñÇ Bñç³ Y³ ÍY»ñáoÙ Nñ³ í Çñ»É ¿ ÈáñÑñ¹³ ÍóáóÅlláóÝÝ»ñ, N³ YÓÝ³ ÅáÖáí Ç Yçéi »ñ, ÁY¹áôÝ»É áñáBáôÙÝ»ñ .. í 1 »É N³ YÓÝ³ ñ³ ñ³ Í³ ÝÝ»ñ, N³ Ù³ å³ í 3 eÈ³ Y Í 3 ñ³ Íù³ ØçÝ Í 3 è³ llaóÅlláóÝÝ»ñÇ, N³ Ù³ MýuÝ»ñÇ Ø»Í 3 Í 3 ñÝ»ñÇ .. 3 È å³ BÍ áÝ³ Í 3 ñ 3 YÓ³ YÓ áôß³ ¹ñáoÅlláóÝÁ Nñ³ í Çñ»É ½ÇÝ³ å³ ñi' Y»ñÇ N³ BÍ 3 èÙ³ Y .. ½áñ³ ÍáäÇ Í 3 ½Ù³ Í »ñåÙ³ Y 3 å³ Ñáí Ù³ Y Í ñ³ :

Ó»éÝ³ ñíÍ³Í ÙÇçáóÝ»ñÇ BÝáñÑçí Í³Í³ñí »É »Ý 2008Å. Í³ñ»Í³Ý ½áñ³Íáá³ÙÇÝ
åÉ³ÝÝ»ñÅ „ Ý³E³Í »éí³Í 1063-Ç ÷áE³ñ»Ý ½áñ³Íááí »É ï 1116 ½ÇÝ³Íááçí, Í³Ú
³é³ç³¹ñ³ÝÚÍ³Í³ñí »É ï 105%-áí :

Ø³ ñ½Ç µÝ³ ÌááðÅÙ³ Ý å³ Bï å³ YáðÅÙ³ Ý Ñ³ Ù³ Ì³ ñ· Ç Ý³ E³ å³ i ñ³ eï Ù³ Ý 2008
Áí³ Ì³ ÝÇ åE³ ÝÇ Ñ³ Ù³ Ó³ ÙÝ, ³ ÝÑñ³ Á»Bï ÙççáóÝ»ñ »Ý Ó»éÝ³ ñÍí »É Ý³
ù³ Õ³ ù³ óç³ Ì³ Ý å³ Bï å³ YáðÅÙ³ Ý Ñ³ Ù³ Ì³ ñ· Ç å³ i ñ³ eï ³ Ì³ ÝáðÅÙ³ Ý µ³ ñØñ³ óÙ³ Ý
áðØÓáðÅÙ³ Ùµ:

Ø³ ñ½³ ïçÝ ÷ ñï³ ñ³ ñ³ ï³ Ý í³ ñâáðÅ³ ÝÁ ï ñí »É »Ý Ñ³ Ù³ å³ ï³ eE³ Ý
Ñ³ ÝÓÝ³ ñ³ ñ³ ï³ ï³ YY»ñ, óáoo³ µ»ñí »É ³ ÝÑñ³ Å»ßi ûÅ³ Ý¹³ ïáðÅáðÝ: Ø³ ñ½å»i ³ ñ³ Ýç
ß»ÝúáðÙ ß³ ñáðÝ³ ïáðÙ ; áñÍ »É ßáøñçùñ³ ûå»ñ³ ïçÍ Ñ»ñÅ³ å³ ñáðÅáðÝÁ:

Ø³ ñ½Ç µÝ³ ÞááðÅÙ³ Ý å³ BÍ å³ ÝáðÅÙ³ Ý Ñ³ Ù³ Í³ ñ· Ç Ý³ È³ å³ Í ñ³ eï Ù³ Ý 2008
Áí ³ Í³ ÝÇ ÑÇÙÝ³ Í³ Ý ÙÇçáó³ éáðÙÝ»ñÇ åÈ³ ÝÇ Ñ³ Ù³ Ø³ ÙÝ Í³ ½Ù³ Í»ñáí »É .. ³ ÝÓ »Ý
Í³ ÓÍ »É BÍ ³ µ³ lCÝ, Ññ³ Ù³ Ý³ Í ³ ñ³ BÍ ³ µ³ lCÝ áðéáðÙÝ³ Í ³ ñÁáðÅÙðÙÝ»ñ:

Ø³ ñ½å»ї Ç ÌáÔÙÇó Ì³ ½Ùí »É ¿ Ù³ ñ½Ç Ø»ї ³ í ³ ñ ³ ßË³ i áÔÝ»ñÇ .. Ù³ eÝ³ . »i Ý»ñÇ
2008Å. áôëæôÙ³ Ý åE³ ÝÁ .. Ý»ñÌ³ Ø³ óí »É ØÐ i ³ ñ ³ Ù³ ïçÝ Ì³ é³ í ³ ñÙ³ Ý
Ý³ E³ ñ ³ ñáôÙ³ Ý ÷ ñ ³ ñ ³ ñ ³ é³ ïçÝ x. Ý³ Å³ Ù³ ïçÝ Ì³ é³ í ³ ñÙ³ Ý ÇÝei Çi áoï :
2008 Åí ³ Ì³ ÝÇÝ Ýbí ³ í ÇÝei Çi áoï áoÙ í »ñ³ å³ i ñ ³ eï í »É ; 47 ³ ßË³ i áoï :

Đ³ BÍ »í áó ī ³ ñáðÙ Ù³ ñáðÙ · ñ³ Ýóí »É ɿ 146 ³ ñí ³ ī ³ ñ. Çñ³ í Çx³ ī Ç ¹»åù, 2007 Å ³ ī ³ ÝÇ 104-Ç ¹ÇÙ³ ó, ½áÑí »É ɿ 17 Ù³ ñ¹ /2007 Å. 12 Ù³ ñ¹/, ī áðÅ»É ɿ 40 Ù³ ñ¹ /2007Å. 18/: ī »ÉÝ³ ÍÇÝ ¹»åù»ñÁ 133-Ý ½ÇÝ /2007Å. 91/, áñáÝó Ñ»í ³ Ýúáí ½áÑí »É ɿ 11 /2007Å. 9/ ³ ī áðÅ»É ɿ 20 Ù³ ñ¹ /2007Å. 16/: ī ³ ñ»ñ³ ÙÇÝ ¹»åù»ñÁ 5-Ý ½ÇÝ /2007Å. 6/, ½áÑ»í ³ ī Çñ³ í áñÝ»ñ áí ³ Ý:

Ø³ ñ½å»ї Ý Çñ Çñ³ í ³ èáðÅláðØÝ»ñç ë³ ÑÙ³ ÝÝ»ñáðÙ Ñ³ Ù³ ì ³ ñ· »é
 áëí Çí ³ ÝáðÅÙ³ Ý .. ³ ½. ³ ॥çÝ 3 Ýí ì ³ Ý. áðÅÙ³ Ý Í ³ é³ ïáðÅÙ³ Ý ì ³ ñ³ ïù³ ॥çÝ Ù³ ñÙÇÝÝ»ñç
 · áñÍ áðØÝ»áðÅláðØÁ Ñ³ è³ ñ³ ì ³ ì ³ Ý ì ³ ñ· ç á³ ñå³ ÝáðÅÙ³ Ý, ì ³ ½Ù³ ì»ñáí ³ Í
 Ñ³ Ýó³ í áñáðÅÙ³ Ý .. ÅÙñ³ ÙáÉáðÅÙ³ Ý, ½»Ýùç, Ññ³ ½»Ýç .. é³ ½Ù³ ÙÅ»ñùç ³ åùñçÝç
 ßñç³ Ý³ éáðÅÙ³ Ý .. ¹»Ù ì ³ ñí áð å³ ïù³ ñç .. ³ ßÈ³ ì ³ ÝùÝ»ñáðÙ, ûÅ³ Ý1³ ì»é
 Ñ³ Ýó³ · áñÍ áðÅláðØÝÝ»ñç ì ³ ÝÈÙ³ Ý Ùççáð³ éáðÙÝ»ñç ÙÙ³ Ù³ ÝÁ .. Çñ³ ì ³ Ý³ óÙ³ ÝÁ,
 í ³ ñä³ ì ³ Ý Çñ³ í ³ È³ Èí áðÙÝ»ñç Ù³ èçÝ ĐĐ ûñ»Ýë¹ñáðÅÙ³ Ý å³ ñ³ ॥çÝ»ñç ì »Ø³ ì ³
 ॥çÝùÝ³ ì ³ é³ í ³ ñÙ³ ÝÙ³ ñÙÇÝÝ»ñç ìáðÙçò è³ ÑÙ³ Ýí ³ ì ³ ñ· áí ì ³ ñÙ³ ÝÁ:

2008-Å. Ù³ ñ½Ç i ³ ñ³ ÍùáðÙ ³ ñº3 Ý³. ñí »É ï Ñ³ Ýº3 · áñÍ áðÃÙ³ Ý 241 ¹»åù, Ý³ Ëáñ¹ i ³ ñí ³ 296-Ç ¹ÇÙ³ ó: ¹ ³ ó³ Ñ³ Ùí áðÙÁ Ì ³ ½Ù»É ï 83.5 %, Ý³ Ëáñ¹ i ³ ñí ³ 83.7%-Ç ¹ÇÙ³ ó:

2-ῆ03 3-ý3 . ῆí »É չ ԱՒ՞3 ՍաԵաօԱլ3 3 ԱՒ՞3 3 ԱԼաօԱ»հç 3 հԱնհՅԿ ԲԻՀ3 3 էաօԱլ3 3 351»հԱ, 3 Եա՞1 ի 3 ῆí 3 55-ç 1çՍ3 օ, մ3 օ3 Ն3 Մ աօՍԱ Ի 3 կԱ»Է 93.9%, 3 Եա՞1 ի 3 ῆí 3 92.2 %, -ç 1çՍ3 օ: 2-ῆ03 3-ý3 . ῆí »É չ կԱ»Ե կԱ»Ե 3 կԱ»Ե 3 հԱնհՅԿ ԲԻՀ3 3 էաօԱլ3 3 3 Եա՞1 ի 3 ῆí 3 12-ç 1çՍ3 օ, մ3 օ3 Ն3 Մ աօՍԱ Ի 3 կԱ»Է 100%:

÷³ ëi³ óC µéÝ³. ³ YÓí³ í . áoÙ³ nÁ Í³ yÙ»É ; 80.847 ÙÉÝ ¹n³ Ù /i³ ní³ ÁÝÃ³ óúáoÙ Úáõí ù ; »Ó»É 594, Í³ níxí »É ; 379, ³ í³ ní³ í »É ; 286 ¹³ náõÙA:

Ø³ ñ½áºÙ Çñ³ Í³ Ý³ óí »É ï 1638 úi³ 3 ñÙ³ Ý . áñÍ³ ñù, áñÇó 516-Á³ ÑáØÇ
úi³ 3 ñÙ³ Ý, 2007 Áí³ Í³ ÝC Ñ³ Ù³ ã³ Í³ ëÉ³ Ý³ µ³ ñ 1983-C .. 584-C ¹CÙ³ ó:

2008 ÁÍ 3 Í 3 ÝCÝ µÝ3 Í ááöÅÙ3 Ý µÝ3 Í 3 Ý Ñ3 í »É3 ×Á Í 3 ½Ù»É ; 543 Ù3 ñ1:

¶ñ³ Ýóí ³ Í ³ ÚáöëÝáöÁlláöÝÝ»ñÇ Áçí Á Í ³ ½Ù»É ɿ 732, Çéï ³ ÚáöëÝ³ ÉáöÍ áöÁlláöÝÝ»ñÇ Áçí Á 123:

2008 ÆÍ 3 Ì 3 ÝÇÝ Ù3 ñ½ »ÌáÖÝ»ñÇ (Ñ³ BÍ 3 ÉÍ 3 ÍÝ»ñÇ) ÅCÍ Á Ì 3 ½Ù»É ¿ 278 Ù3 ñ¹ (áñÇó Ý»ñÙ3 ñ½³ ÍÇÝ ÙÇ· ñ³ óÇ³ · 124 Ù3 ñ¹), ÇëÌ Ù»ÌáÖÝ»ñÇÝÁ (Ñ³ BÍ 3 éáðÙÇó ¹áðñë »Ì 3 ÍÝ»ñÇÝÁ) 892 Ù3 ñ¹ (áñÇó Ý»ñÙ3 ñ½³ ÍÇÝ ÙÇ· ñ³ óÇ³ · 118 Ù3 ñ¹), Ý³ Eáñ¹ Ì 3 ñí 3 Ñ³ Ù»Ù3 Ì Ñ³ Ù3 å 3 Ì 3 èE³ Ý³ µ³ ñ 274 .. 720 Ù3 ñ¹áð ¹ÇÙ3 ó:

Եզրափակիչ դրույթներ, առաջարկություններ

Ђ3 Ѓ3 єї 3 ЍҪ Ђ3 Ѝћ3 ј»ї јќАј3 Ѝ Ù3 ѕќ2»їњќ ј»ї 3 Ђ3 Ѝ Ђ3 є3 Ѝ 3 ѕÙ3 Ѝ ..
Ù3 ѕќ2»ї ј»ї ј· јќН јќЎ»ї јќАј3 Ѝ 3 ѕќ јќЎ3 Ѝ »ї јќН3 Ђ3 ѕÙ3 Ѝ 3 ѕЎН3 ј»ї ј·.

1. Ø³ ñ½»ñÇ iÝi »ë³ i³ YÝ »ñ¹³ BÝ³ i½³ ñ·³ ñÙ³ Y, iÝi »ë³ i³ YÙ³ i³ ñ¹³ iÝ»ñÇ Ñ³ Ù³ Ñ³ i³ e³ ñ»óÙ³ YÝ aõ³ eÍ³ ÑÇùY³ EÝ¹çñY»ñÇ ÉaõñÙ³ YÝ aõõõí³ i »é³ Ùõ³ iñ³. ñ»ñÇ ÁY¹áõYáõÙ „ ¹ñ³ YÓ iÇñ³ ñiÙ³ YÙ»E³ YÇñÙY»ñÇ i³ YáY³ i³ ñ· aõÙ DD i³ é³ i³ ñáõÃÙ³ Y TáõÙçó:
  2. Ð³ Yñ³ å»i³ i³ Y . añí³ ¹çñ Ù³ ñÙçYÝ»ñÇ ³ e³ YÓçY Eç³ %áñáõÃÙáõYÝ»ñÇ ³ å³ iÝi ñáY³ ñÙ³ Y „ ³ Ý i³ ñ³ ñù³ ïçY i³ e³ i³ ñÙ³ Y Ù³ ñÙçYÝ»ñÇ i »ñ³ å³ ÑÙ³ Y EÝ¹ñÇ ûñ»Yë¹ñ³ i³ Y i³ ñ·³ i áñáõÙ:
  3. Í ói aõÙ »Y Ù³ ñ½ç eáõç³ E-iÝi »ë³ i³ Y iÇx³ iÇ µ³ ñ»E³ iÙ³ YÝ aõõõí³ i³ e³ ç³ ñiáõÃÙáõYÝ»ñÁ:

ԱՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԻ
ՍՈՑԻԱԼ - ՏՏՏԵՍԱԿԱՆ ՎԻճԱԿԻ ԲԱՐԵԼԱԿՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ
ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

**ԱՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԻ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ՎԻճԱԿԻ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԱՌԱՋՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

1. ĐĐ ĩ³ ē³ í³ ñáõÃláõÝ

- Í »Ó³ Í³ Ý ÑáðÙuÇ í »ñ³ ÙB³ TÙ³ Ý,   eÝY¹C ³ ñí ³ 1ñáðÅ³ Ý Ó»éÝ³ ñ-Í áðÅlláðÝÝ»ñÇ
í »ñ³. áñÍ 3 ñíÙ³ Ý   Ýå³ i 3 Íáí   Ù³ ñ½ç   i 3 ñ³ ÍùáðÙ   »ñí³ ñ³ Å³ ÙÍ »i
Ý»ñ 1ñáðÙÝ»ñÇ   í 3 ñí³ í áñÙ³ Ý Íñ³. ñ»ñÇ Cñ³ T³ Ý³ óÙ³ Ý ³ å³ Ñáí áðÙ:

3. ĐĐ ÝÇÝ³ ÝëÝ»ñC „ ;Í aÝáÙCÍ ³ ÙC Ý³ E³ ñ³ ñáoÁÙáoÝ

- ŠÜÇÝ³ Ÿë³ Ì³ Ÿ Ñ³ Ù³ Ñ³ ñÃ»óÙ³ Ÿ Ù³ ëçÝ | ĐĐ ûñ»ÝùáòÙ ÷ á÷ áÉáòÁlláòÝÝ»ñÇ Ì³ ì³ ñáòÙ, áíï³ óç³ Ÿ»ñÇ · áòÙ³ ñÝ»ñÇ á³ ÷ Á Ñ³ BÍ³ ñÌ »Éçé Ñ³ Ù³ ÝùÝ»ñÇ Ì³ ñ³ Ÿç³ ì³ áòÙ.

4. ÙCYā.. 300 μÝ3 Čā áoÝ»óáÖ Ñ3 Ù3 ÝùÝ»ñC

5. 300-ÇÓ ÙCYÀ 800 µÝ³ ČA áØÝ»ÓÁÖ Ñ³ Ù³ ÝÙÝ»ÑC

6. 800-Çó ³ Í »ÉÇ µÝ³ Ḧ Çã áóÝ»óáÖ Ñ³ Ù³ ÙÝùÝ»ñC:

4. ĐĐ ĩ ³ ñ³ Ŧù³ lCÝ ³ ē³ í ³ ñÙ³ Ý Ý³ E³ ñ³ ñáoÁlloóÝ

- Ø³ ñ½Ç ù³ Ø³ ù³ lÇÝ Ñ³ Ù³ ÑÙÝ»ñáðÙ /í³ á³ Ý, ¶áñÇë, Ø»ØñÇ, 2. 3 ñ³ í/ ÈÙ»Éáô çñ³ í³ ñÝ»ñÇ „ çñ³ Ù³ í³ í³ ñ³ ñÙ³ Ý Ý»ñüÇÝ ó³ Ýó»ñÇ ÑÇÙÝ³ Ýáñä· áðÙ „ í³ éáðóáðÙ

5. ĐĐ ù³ Ø³ ù³ BCÝáºÃØ³ Ý Ý³ E³ ñ³ ñáºÃÙáºÝ

- Ø³ ñ½Ç eáØ³ Ýù³ ÙçÝ i 3 ñ³ ðÙÝ»ñáðÙ . i Ýí áð i Áð ñ³ ÙçÝ 3 Ýñ³ i 3 ï³ Ý i Ý»ñç µÝ³ ïçäÝ»ñç 3 Ýí i 3 Ý. áðØ³ Ý 3 å³ ñáí Ù³ Ý Ýå³ i 3 ïáí µÝ³ i 3 ñ³ Ý³ ÙçÝ å³ ïl³ ÝÝ»ñç µ³ ñ»E³ i áðÙ, ñ³ i 3 eáØ³ Ýù³ ÙçÝ Ùçáº³ eáðÙÝ»ñç Çñ³ i 3 Ý³ óáðÙ.

6. ĐĐ ĩ ŋ³ Ÿeåáñī Ç x³ Ÿ³ å³ ŋN³ BCÝáoÅl³ Ÿ Ÿ³ E³ ŋ³ řáoÅl³ Ÿ

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՀՀ Սյունիքի մարզի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի և մարզպետարանի գործունեությունը
բնութագրող հիմնական ցուցանիշների մասին

Ցուցանիշներ				Մարզը	
Համայնքների սեփական եկամուտները	մարզի միջինը (%)			2006թ.	62.5%
			2007թ.	67.6%	
			2008թ.	83.0%	
	Հավաքա գրումը նվազել է	Համայնք ների թիվը	2007թ.-2006թ.-ի նկատմամբ	22	
Ոտզման ջրի վարձավա րությունը			2008թ.-2007թ.-ի նկատմամբ	19	
2006թ.			79.0%		
2007թ.			72.0%		
Խմելու ջրի վարձավա րությունը	2008թ.			81.0%	
	2006թ.			83.1%	
	2007թ.			94.4%	
Հողօգոսագործում ունենալու ջրի վարձավա րությունը	2008թ.			96.3%	
	Համայնքի վարչական սահմաններում /հա/ գանձվել է (%)	ընդամենը /հա/			
		տրվել է վարձակալ	2007թ.	20530	
		2008թ.		25000	
		գանձվել է (%)	2007թ.	49.6%	
	Համայնքի վարչական սահմաններից դուրս /հա/ գանձվել է (%)	ընդամենը /հա/			
		տրվել է վարձակալ	2007թ.	7950	
		2008թ.		9800	
		գանձվել է (%)	2007թ.	102.30%	
			2008թ.	125.0%	
Համայնքային ըներքի օգտագործում որից	շահագործող			2007թ.	20
	կազմակերպությունների թիվը			2008թ.	23
	ունեն հողհատկացում	ունեն	2007թ.	20	
		2008թ.		23	
	լիցենզիա	ունեն	2007թ.	20	
		2008թ.		23	
Աղողապահության ինքնառություն ուն	ընդամենը ձևավորված			2007թ.	23
				2008թ.	23
	գործող			2007թ.	22
				2008թ.	23
Աղողապահության ինքնառություն ուն	պետ. պատ. շրջանակն. տրվել է /մլն. դրամ/			2007թ.	1.096.8
				2008թ.	1.287.2
	մատուցվել է վճարովի բուժ. ծառայություն /մլն.դրամ/			2007թ.	146.0
				2008թ.	138.6
	կուտակված պարտքը /մլն.դրամ/			2007թ.	12.5
				2008թ.	29.9

	բուժ. հիմնարկներում փոփոխ ված ղեկավարների թիվը	2007թ.	7
		2008թ.	0
Կորորդոր	մանկավարժական կադրերի պահանջարկը /սահմանամերձ գյուղական բնակավայրերում/	2007թ	24
		2008թ.	23
Դպրոցների փոփոխված տնօրենների թիվը		2007թ.	6
		2008թ.	3

Սցիլական ուժուն տվյալներ	նպաստ աշխա տանքի դիմաց	հատկացվել է /մլն.դրամ/	2007թ.	90
			2008թ.	79,5
		իրականացվել է /մլն. դրամ/	2007թ.	86,9
		ծրագրերի թիվը	2007թ.	70
			2008թ.	56
	գործա զուրկնե րի թիվը	մասնակցել է /մարդ/	2007թ.	1456
			2008թ.	909
		ընդամենը	2007թ.	8340
			2008թ.	6912
		գյուղական բնակավայրերուն	2007թ.	729
			2008թ.	650

ՀՀ Սյունիքի մարզպետարանի
ախատակազմի ղեկավար

Ռ. Ղազարյան

Հավելված N 2

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

միջազգային և այլ կազմակերպությունների կողմից ՀՀ Սյունիքի մարզում 2008թ. իրականացված ներդրումների մասին
/Բազ. դրամ/

Հ/Հ	Կազմակերպության անվանումը	Ընդհանուր գումարը	Այդ թվում			Ծանոթություն
			Զարգացման ծրագրեր	Հումանիտար օգնություն	Վարկային ծրագրեր	
1	ԵԱՀԿ Հայաստանյան գրասենյակ	26100,00	26100,00			
2	ՀՍՍ հիմնադրամ	218336,29	218336,29			
3	«Ապավեն Համայնքներին» Բարեգործական ՀԿ	39000,00	39000,00			
4	«Ակցիա Սովի Դեմ» կազմակերպության Սյունիքի մասնաճյուղ	5522,22	5522,22			
5	«SEF» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն	858200,90			858200,90	
6	UMCOR, «Արեգակ» վարկային ծրագիր	600000,00			600000,00	
7	«Վորլդ Վիժն» կազմակերպության Սյունիքի մասնաճյուղեր	141241,30	141241,30			
8	«Զանգեզուրի ՊՄԿ» ՓԲԸ	278000,84	278000,84			
9	«Սյունիք-Զանգեզուր» հիմնադրամ	95500,00	95500,00			
10	«Գյուղական ձեռնարկությունների և փոքրածավալ առևտուրային գյուղատնտեսության զարգացման ծրագիր»	467763,20	467763,20			
11	«Դիմո Գոլդ Մայնինգ Քամփընի» ՓԲԸ	40393,98		40393,98		
12	Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման և արտադրական ենթակառուցվածքների վերականգնման ծրագիր (ԻՖԱԿ)	91500,00	91500,00			
13	ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիր (UNDP)	41169,29	41169,29			
14	«Քաջարան» հիմնադրամ	72900,70	72900,70			
15	Հայաստանի վերականգնող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամ	195619,54	41447,24		154172,30	
16	«Ագարակի ՊՄԿ» ՓԲԸ	61825,70	24889,80	36935,90		
17	«Սիփան-1» ՍՊԸ	25000,00	25000,00			
18	ԱՍՍ միջազգային զարգացման գործակալություն «RTI»	60983,78	60983,78			

ՐԱՅՈՒՄ ԱՎԵԼԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

*
* * *

ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ

19	ՄԱԿ-ի փախստականների հանձնակատարի հայաստանյան գրասենյակ	33500,00	33500,00			
20	Համաշխարհային բանկ	20952,00	20952,00			
21	«Նոր հորիզոն» ՈՒՎԿ ՍՊԸ	185000,00			185000,00	
22	«Կապանի տարածաշրջանի ֆերմերների ասոցիացիա» ԴԿ	19237,43	19237,43			
23	Զինիշյան հիշատակի հիմնադրամ	12000,00	12000,00			
24	«Ակբա-կրեդիտ ագրիկոլքանկ» ՓԲԸ	3671000,00			3671000,00	
25	«Փրկենք երեխաներին» կազմակերպություն	27186,38	27186,38			
26	«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ	9940,60		9940,60		
27	«Ուսերչ Թրայնգլ ինստիտուտ» կորպորացիայի հայաստանյան մասնաճյուղ	12730,00		12730,00		
28	Հայաստանում շվեյցարական համագործակցության գրասենյակ	296400,00	296400,00			
29	ՄԱԿ-ի պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղ (FAO)	129000,00		129000,00		
30	«Հովարդ Կարագյոյան» ԲՀԿ	32217,00		32217,00		
31	«Հայկական ակնաբուժական նախագիծ» բարեգործական կազմակերպություն	16000,00		16000,00		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		7784221,13	2038630,45	277217,48	5468373,20	

Մարզպետարանի աշխատակազմի ՏԻ և ՀԳՍԾ գործունեության
համակարգման վարչության պետ

Ա. Ավետիսյան

S Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք
**քաղաքացիների դիմումների, բողոքների
 ու առաջարկությունների վերաբերյալ
 /2008թ /**

1. Ստացվել են նամակներ   ընդամենը - 1936

որից՝

առաջարկություն	14
դիմում	1881
բողոք	41
այդ թվում՝	
կրկնակի	28
կոլեկտիվ	16
2. Վերցված է վերահսկո-	
ղության ընդամենը	316
դիմում	275
բողոք	41
3. Ըստ հարցի բնույթի՝	
բնակարանային	105
կոմունալ-կենցաղային	93
շինարարական	82
արդեռ /տրանսկապ/	3
գյուղատնտեսական	32
բնութ. պահպանութ.	3
առևտութիւն	2
կենսաթոշակի և նպաստի	35
առողջապահության	172
կրթական և մանկ. հիմն	43
գիտութ. կուլտուրա	3
ֆինանսական	956
օրենսդրական	9
քաղ. և որդեգրման	17
աշխ. տեղ.և հաշվառման	220
հողհատկացում և հողօգտ.	41
ապարատային	61
այլ հարցեր	59

Մարզպետարանի աշխատակազմի
 քարտուղարության ընդհանուր բաժնի պետ

Ա. Վանյան

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2008 թվականին ՀՀ Սյունիքի մարզպետարան մուտք գործած և մարզպետարանից
առաքված փաստաթղթերի վերաբերյալ

2008թ. մարզպետարան մուտք է գործել 6039 փաստաթուղթ, այդ թվում՝	
ՀՀ նախագահի աշխատակազմից	5
ՀՀ Ազգային ժողովից	6
ՀՀ կառավարությունից և վարչապետից	620
ՀՀ վերահսկիչ պալատից	6
ՀՀ նախարարություններից	622
ՀԳՄԾԾ-ներից, մարզային ենթակայության և այլ կազմակերպություններից	928
Տեղական ինքնակառավարման մարմիններից	1916
ՀՀ քաղաքացիներից.	1936
այդ թվում՝ ուղեկցական նամակներով	
ՀՀ նախագահի աշխատակազմից	40
ՀՀ Ազգային ժողովից	8
ՀՀ կառավարությունից և վարչապետից	144
ՀՀ նախարարություններից	79
ՀՀ Առաջին տիկնոջ գրասենյակից	1
Մարդու իրավունքների պաշտպան.	1
<i>Ելից</i>	3425
2008թվականին ներկայացվել է՝	
ՀՀ կառավարությանը և ՀՀ վարչապետին	332 գրություն
այդ թվում՝	47 առաջարկություն,
կատարվել է 29-ը, մերժվել՝ 8-ը, ընթացքի մեջ է 10-ը:	
որից՝	
ՀՀ կառավարության որոշման նախագծի տեսքով	16
ՀՀ նախարարություններին	646 գրություն
այդ թվում՝	49 առաջարկություն
32-ը կատարվել է 4-ը մերժվել, 13-ը՝ ընթացքի մեջ:	

2008թ. ՀՀ Սյունիքի մարզպետի կողմից ընդունվել է 201 որոշում, արձակվել՝ 93 կարգադրություն:

Մարզպետարանի աշխատակազմի
քարտուղարության ընդհանուր բաժնի պետ

Ա. Վանյան

Հավելված

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2008թ. ՀՀ Սյունիքի մարզում քաղաքաշինության բնագավառում իրականացված
ծրագրերի մասին

առ 01.01. 2009թ. /հազ.դրամ/.

	Ծրագրի անվանումը	Նախա տեսված գումարը	Ֆինանսվոր ման աղյուտը	Պայմանա գրային գինը	Կատարողա կան
1	2	3	4	5	6
Պատվիրատուս՝ ՀՀ Սյունիքի մարզպետարան					
Կրթական օբյեյտների հիմնանորոգում					
1	Կապանի թիվ 13 դպրոց	12200,0	Պետ.քյուշեն	12199,104	12199,104
2	Գորիսի թիվ 1 դպրոց	46300,0	Պետ.քյուշեն	46299,608	46299,608
3	Ծվամիկոր գյուղի դպրոց	76430,0	Պետ.քյուշեն	76292,219	76272,762
4	Կապանի թիվ 11 դպրոց	31680,0	Պետ.քյուշեն	31632,334	31632,334
5	Որոտանի /Սիսիան/ դպրոց	50000,0	Պետ.քյուշեն	48393,297	33948,676
6	Ալյաքյանի դպրոց	7500,0	Պետ.քյուշեն	7443,264	7443,264
7	Սիսիանի թիվ 2 դպրոց	44710,0	Պետ.քյուշեն	43791,33	43751,3
8	Սառնակունք գյուղի դպրոց	50000,0	Պետ.քյուշեն	49996,461	49996,461
9	Կապանի թիվ 3 կրթահամալիր	67020,0	Պետ.քյուշեն	66569,299	66492,665
Ընդամենը		385840,0		383299,416	368718,674
ՀՀ պետրութեի պահուստային ֆոնդ					
1	ՀՀ Սյունիքի մարզի Կապան քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի հարթ և լանջավոր տանիքների հիմնանորոգում	150000,0	Պահուստ.ֆոնդ	146031,667	131513,255
2	ՀՀ Սյունիքի մարզի Կապան քաղաքի Ա.Մանուկյան և Գ.Արզումանյան 2.4 կմ ճանապարհի հիմնանորոգում	185000,0	Պահուստ.ֆոնդ	184135,9	184135,9
3	ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորիսի N2 դպրոցի հիմնանորոգում	50000,0	Պահուստ.ֆոնդ	49036,771	49036,771
4	ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորիսի քաղաքի N2 դպրոցի շենքի տանիքին 2008 թ. մարտի 21-22 ին տեղի ունեցած ուժեղ քամու և կարկտահարության հասցված վնասի վերականգնում	4800,0	Պահուստ.ֆոնդ	4707,296	4707,296
Ընդամենը		389800,0		383911,635	369393,222
Ամբողջը		775640,0		767211,051	738111,896
Պատվիրատու ՝ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն					
1	գ. Եղեգի դպրոցի կառուցում	70000,0	Պետ.քյուշեն	68791,14	68791,14
2	գ. Արավուսի դպրոցի կառուցում	92030,0	Պետ.քյուշեն	90383,0	90383,0
3	գ. Խոզնավարի դպրոցի կառուցում	37190,0	Պետ.քյուշեն	36497,2	36497,2
4	Լոր գյուղի դպրոցի հիմնանորոգում	95320,0	Պետ.քյուշեն	93500,0	93500,0
5	Կապանի թիվ 3 ավագ դպրոցի հիմնանորոգում	80000,0	Պետ.քյուշեն	78122,327	68145,135
6	Գորիսի Ա. Բակունցի անվ. դպրոցի հիմնանորոգում	80000,0	Պետ.քյուշեն	78200,0	78200,0
7	Տեղ գյուղի մշակույթի տուն	107616,0	Պետ.քյուշեն	105343,215	105343,215
8	Սյունիքի մարզային գրադարանի հիմնանորոգում	40000,0	Պետ.քյուշեն	38906,0	38906,0
9	Սյունիքի մարզի Ույժ գյուղի գրադարանի հիմնանորոգում	2370,0	Պետ.քյուշեն	2370,0	2370,0
10	Կապան քաղաքի Ալ. Շիրվանզադեի անվ. դրամատիկական թատրոնի շենքի հիմնանորոգում	51420,0	Պետ.քյուշեն	49294,0	39619,5
11	ՀՀ ԳԱԱ Էկոլոգանոռուֆերային հետազոտությունների կենտրոնի մետալուրգիայի լաբորատորիայի շենքի հիմնանորոգում	25000,0	Պետ.քյուշեն	24370,0	24370,0
Ընդամենը		680946,0		665776,882	656102,382
Պատվիրատու ՝ ՀՀ մշակույթի նախարարություն					
1	«Վահանավանք» վանքային համալիրի վերականգնում	30000,0	Պետ.քյուշեն	30000,0	30000,0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

*

ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ

1	2	3	4	5	6
2	«Հալիծորի բերդ» ուսումնանախագծային աշխատանք	5000,0	Պետ.քուցե	5000,0	5000,0
3	«Քարահունց» պատմական համալիրի վերականգնում	6000,0	Պետ.քուցե	6000,0	6000,0
Ընդամենը		41000,0		41000,0	41000,0
Պատվիրատու՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն					
1	Սիսիանի տարածաշրջանային անասնաբուժական լաբորատորիայի հիմնանորոգում	29100,0	Պետ.քուցե	29100,0	29100,0
Ընդամենը		29100,0		29100,0	29100,0
Պատվիրատու՝ «Օթևան» երիտասարդ մարդկանց քրիստոնեական ասոցիացիա ՀԿ					
1	Իշխանասար գյուղի դպրոցի մեջ մասնաշենքի կառուցում /1-ին փուլ/	33379,08	ՄԱԿ	33379,08	33379,08
Ընդամենը		33379,08		33379,08	33379,08
Պատվիրատու՝ «ԶՊՄԿ» ՓԲԸ					
1	Կապանի տարածաշրջան	239493,0	«ԶՊՄԿ» ՓԲԸ	239493,0	239493,0
2	Գորիսի տարածաշրջան	192340,0	«ԶՊՄԿ» ՓԲԸ	192340,0	192340,0
3	Սիսիանի տարածաշրջան	217444,0	«ԶՊՄԿ» ՓԲԸ	217444,0	217444,0
4	Մեղրիի տարածաշրջան	82370,0	«ԶՊՄԿ» ՓԲԸ	82370,0	82370,0
Ընդամենը		731647,0		731647,0	731647,0
Պատվիրատու՝ «Քաջարան» բարեգործական հիմնադրամ					
1	Քաջարան քաղաքի շենքերի տանիքների ձմահավաքի մոնտաժում և տեղադրում	7043,7	Համայնք	7043,7	7043,7
2	Քաջարան քաղաքի զոհված ազատամարտիկների գերեզմանոցի շրջակայրի բարեկարգում	9287,4	Համայնք	9287,4	9287,4
3	Քաջարան քաղաքի Խանջյան փողոցի N10,12 շենքերի բակերը տանող աստիճանավանդակների վերքանորոգում	4269,6	Համայնք	4269,6	4269,6
4	Քաջարան քաղաքի Խանջյան փողոցի N1,1Ա,2,2Ա,3,3Ա շենքերի բակերը տանող աստիճանավանդակների վերքանորոգում	2425,7	Համայնք	2425,7	2425,7
5	Քաջարան քաղաքի մուտքի խորհրդանշիչ շրջակայրի բարեկարգում և կամգառի կառուցում	5276,0	Համայնք	5276,0	5276,0
6	Քաջարան քաղաքի Բակունցի փողոցի N3,4 և Շահումյան փողոցի N4,6 շենքերի վերելակների վերանորոգում	1097,9	Համայնք	1097,9	1097,9
7	Քաջարան քաղաքի Lեռնագործների փողոցի N7 և Շահումյան փողոցի N8 շենքերի տանիքների նորոգում	6589,9	Համայնք	6589,9	6589,9
8	Քաջարան քաղաքի Խանջյան փողոցի N1Ա շենքերի տանիքի նորոգում	10996,8	Համայնք	10996,8	10996,8
9	Քաջարան քաղաքի Բակունցի փողոցի N6 և Lեռնագործների փողոցի N12,15 շենքերի տանիքների նորոգում	10725,8	Համայնք	10725,8	10725,8
10	Քաջարան քաղաքի զոհված ազատամարտիկների գերեզմանոցի հենապատի սալիկապատում, մայթերի հրականացում և շրջակայրի բարեկարգում	5254,1	Համայնք	5254,1	5254,1
11	Քաջարան քաղաքի Շիրվանզադե փողոցի Խաղահրապարակի վերանորոգում	3988,7	Համայնք	3988,7	3988,7
12	Քաջարան քաղաքի Lեռնագործների փողոցի N1,3,5,7,9,11,13,15 շենքերի մուտքերի, դռների, բաղրիների մոնտաժում	5945,1	Համայնք	5945,1	5945,1
Ընդամենը		72900,7		72900,7	72900,7
Պատվիրատու՝ «Փրկեցեք երեխաներին»					
1	Գորիս քաղաքի նախակրթարանի վերանորոգում	34000,0		34000,0	34000,0
Ընդամենը		34000,0		34000,0	34000,0
Պատվիրատու՝ ԱԱՍ միջազգային զարգացման գործակալություն / RTI /					
Կապան քաղաքի ԱԱՍ միջազգային զարգացման գործակալություն / RTI /	12000,0	Կամայակարակ	12000,0	50	50000,0
Ընդամենը		12000,0		12000,0	12000,0

ԴԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՄՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

*¹

ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ

1	2	3	4	5	6
Պատվիրատու 'IFAD'					
1	Իշխանասար գյուղի գազաֆիկացում Ընդամենը	52795,7		52795,7	52795,7
Պատվիրատու '«Սյունիք- Զանգեզուր» բարեգործական հիմնադրամ					
1	Գորիս քաղաքում Վարարակն գետի հունի բարեկարգում և հենապատերի կառուցում Ընդամենը	6663,0		6663,0	6663,0
Պատվիրատու '«Գյուղական բարեփիշումների աջակցության ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՊՐ					
1	Խոզնավար գյուղի խմելու մայր ջրագծի 0,5 կմ կառուցում և 2,5 կմ վերանորոգում	15388,8		15388,8	15388,8
2	Հարժիս գյուղի գազաֆիկացում	29916,0		29916,0	29916,0
3	Վաղատուր գյուղի խմելու մայր ջրագծի վերանորոգում, 0,5 կմ սնող նոր ճյուղի, 10խմ ՕԿՁ-ին ներքին ցանցի մեկ հատվածի կառուցում	15388,8		15388,8	15388,8
4	Խնաձախ գյուղի խմելու ջրի 100խմ ՕԿՁ-ի կառուցումնութենող խողովակով և ներքին ցանցի կառուցում 4,29կմ	34305,6		34305,6	34305,6
5	Խոտ գյուղի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերակառուցում 3,216կմ	32040,0		32040,0	32040,0
6	Հալիձոր գյուղի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերակառուցում 2,86կմ	21672,0		21672,0	21672,0
7	Շենաքաղ գյուղի խմելու մայր ջրագծի ներքին ցանցի և կապտամերի վերանորոգում	14040,0		14040,0	14040,0
8	Թասիկ գյուղի խմելու ջրի ակունքում կապտամի և մայր ջրագծի վերակառուցում	9864,0		9864,0	9864,0
9	Մուցք գյուղի ոռոգման մայր ջրագծի կառուցում	13536,0		13536,0	13536,0
10	Ծղուկ գյուղի խմելու մայր ջրագծի 1,95կմ վերանորոգում և ներքին ցանցի 0,4կմ կառուցում	14347,2		14347,2	14347,2
11	Սալվարդ գյուղի խմելու ջրագծի և ներքին ցանցի կառուցում 2,2կմ	15048,0		15048,0	15048,0
12	Աղիտու գյուղի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերակառուցում 1,061կմ	7524,0		7524,0	7524,0
13	Ախլաքան գյուղի երկու կապտամի և ՕԿՁ-ի վերանորոգում, մայր ջրագծի վերակառուցում 2,37կմ	21168,0		21168,0	21168,0
14	Բրնակոր գյուղի 8,7կմ երկարությամբ խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերակառուցում	75708,0		75708,0	75708,0
15	Որոտան գյուղի խմելու մայր ջրագծի կառուցում 2կմ	10188,0		10188,0	10188,0
16	Սառնակունք գյուղի խմելու ջրագծի կառուցում 0,6կմ և վերանորոգում 2,4կմ	17270,4		17270,4	17270,4
17	Գորայք գյուղի խմելու ջրի ջրամբարի և ներքին ցանցի վերանորոգում, կապտամի և ջրընդունիչ ավագանի կառուցում	21235,2		21235,2	21235,2
18	Տոլորս գյուղի խմելու ջրագծի և ներքին ցանցի վերակառուցում 2,0կմ	14616,0		14616,0	14616,0
19	Ուշջ գյուղի գազի ներքին ցանցի կառուցում 3,0կմ	12708,0		12708,0	12708,0
20	Նորավան գյուղի գազաֆիկացում	18612,0		18612,0	18612,0
21	Հացավան խմելու մայր ջրագծի վերակառուցում 1,55կմ	9432,0		9432,0	9432,0
22	Քարահունջ գյուղի կոյուղագծի անցկացում 3,16կմ	45144,0		45144,0	45144,0
23	Հարթաշեն գյուղի կոյուղու կառուցում 1,875կմ	23832,0		23832,0	23832,0
24	Ալվանք գյուղի խմելու ջրի ակունքի, ջրընդունիչ ավագանի և մայր ջրագծի վերակառուցում	13752,0		13752,0	13752,0
25	Տանձավեր գյուղի խմելու ջրագծի կառուցում	9468,0		9468,0	9468,0
26	Արաջաձոր գյուղի խմելու ջրագծի կառուցում 2008թ. սեպտեմբերի առ օգոստի վերակառուցում	7488,0	Գործութեան թափանցիկ գումարը՝ 52488,0	52488,0	52488,0
	Ընդամենը	523692,0		523692,0	523692,0

1	2	3	4	5	6
	Պատվիրասող՝ «Վորլդ վիժն ինքերնեյշնլ» միջազգային բարեգործական կազմակերպություն				
1	Կապան քաղաքի Բաղաբուրջ թաղամասի գրադարանի և ակումբի վերանորոգում	1729,5	Համայնք	1729,5	1729,5
2	Կապան քաղաքի Անդրկ թաղամասի խաղահրապարակի կառուցում	5373,0	Համայնք	5373,0	5373,0
3	Կապան քաղաքի Մ. Յարուբյունյան փողոցում խաղահրապարակի կառուցում	4638,0	Համայնք	4638,0	4638,0
4	Դավիթբեկ Գյուղի խմելու ջրագծի վերանորոգում	3456,0	Համայնք	3456,0	3456,0
5	Վ. Խոտանան գյուղի խմելու ջրագծի վերանորոգում	4944,9	Համայնք	4944,9	4944,9
6	Կապան քաղաքի Աշոտավան թաղամասի ամառային տաղավարի կառուցում	1065,0	Համայնք	1065,0	1065,0
7	Կապան քաղաքի Բաղաբերդ թաղամասի բնակելի շենքերի մուտքերի վերանորոգում	2346,0	Համայնք	2346,0	2346,0
8	Մրաշեն գյուղի կոյուղու ցանցի վերանորոգում	997,8	Համայնք	997,8	997,8
9	Կապան քաղաքի թիվ 13 մանկապարտեզի վերանորոգում	18573,3	«Կապավոր» ԱԿ	18573,3	18573,3
9	Ծավ գյուղի մանկապարտեզի խմելու ջրագծի մասնակի վերանորոգում	254,4	Համայնք	254,4	254,4
10	Կապան քաղաքի Վաչագան թաղամասի դպրոցի խաղահրապարակի վերանորոգում	496,8	Համայնք	496,8	496,8
11	Եղվարդ գյուղի խմելու ջրագծի վերանորոգում	1272,0	Համայնք	1272,0	1272,0
12	Եղվարդ գյուղում այրաղացի կառուցում	2577,0	Համայնք	2577,0	2577,0
13	Ագարակ գյուղի եկեղեցու տարածքի բարեկարգում	777,0	Համայնք	777,0	777,0
14	Կապան քաղաքի Կիրակնօրյա դպրոցի վերանորոգում	1770,6	Համայնք	1770,6	1770,6
15	Կապան քաղաքի Շինարարմերի փողոցի խաղահրապարակի կառուցում	1878,6	Համայնք	1878,6	1878,6
16	Կապան քաղաքի Բաղաբերդ թաղամասի խաղահրապարակի կառուցում	2414,7	Համայնք	2414,7	2414,7
17	Մնացեակոր գյուղի մանկապարտեզի խաղահրապարակի կառուցում	1271,0	Համայնք	1271,0	1271,0
18	Մնացեակոր գյուղի մանկապարտեզի ջեռուցում	1827,1	Համայնք	1827,1	1827,1
19	Դարբաս գյուղի մանկապարտեզի խաղահրապարակի կառուցում	1271,0	Համայնք	1271,0	1271,0
20	Դարբաս գյուղի դպրոցի պուրակի կառուցում	955,8	Համայնք	955,8	955,8
21	Շաղատ գյուղի մանկապարտեզի խաղահրապարակի կառուցում	1271,0	Համայնք	1271,0	1271,0
22	Հալիձոր գյուղի մանկապարտեզի խաղահրապարակի կառուցում	936,0	Համայնք	936,0	936,0
23	Խոտ գյուղի մանկապարտեզի սանհանգույցի վերանորոգում	1335,5	Համայնք	1335,5	1335,5
24	Խոտ գյուղի դպրոցի պուրակի կառուցում	400,8	Համայնք	400,8	400,8
25	Աշոտավան գյուղի դպրոցի պուրակի կառուցում	400,8	Համայնք	400,8	400,8
26	Աղյուռ գյուղուն մանկապարտեզի համար հատկացված շենքի վերականգնում	3842,98	Համայնք	3842,98	3842,98
27	Տոլորս գյուղուն մանկապարտեզի համար հատկացված շենքի վերականգնում	1934,8	Համայնք	1934,8	1934,8
28	Շամբ գյուղուն մանկապարտեզի համար հատկացված շենքի վերականգնում	1568,66	Համայնք	1568,66	1568,66
29	Շաքե գյուղի խմելու ջրի ցանցի նորոգում	1475,8	Համայնք	1475,8	1475,8
30	Շաքե գյուղի դպրոցի պուրակի կառուցում	400,8	Համայնք	400,8	400,8
31	Բալար գյուղի խմելու ջրի ցանցի նորոգում	2453,58	Համայնք	2453,58	2453,58
32	Գորհայր գյուղի դպրոցի պուրակի կառուցում	970,04	Համայնք	970,04	970,04
33	Իշխանասար գյուղի շուկայի կառուցում	11561,54	Համայնք	11561,54	11561,54
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	88441,8		88441,8	88441,8
	ՀԱՄԱՐԻԴՐ	Ամսաթիվ 2008թ. սեպտեմբերի 28		ԳՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅԱՎԵՐԱԿԱՐ	ՏԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ 304833,558

Մարզպետարանի աշխատակազմի
քաղաքաշինության վարչության պետ

Ա.Ռևտաբաշյան